

చందులు

జూలై 1970

75
P

for personal or official Stationery

CHANDAMAMA PRESS

VADAPALANI :: MADRAS-26.

OFFERS YOU

FINEST PRINTING

EQUIPPED WITH

**PHOTO GRAVURE
KLIMSCH CAMERA
VARIO KLISCHOGRAPH**

BLOCK MAKING

AND A HOST OF OTHERS...

GRAMS: "CHANDAMAMA"

ESTD. 1947

PHONE: 444851-6 LINES

CHANDAMAMA PUBLICATIONS

(Prop.: SARADA BINDING WORKS)

2 & 3, ARCOT ROAD :: VADAPALANI :: MADRAS-26

ప్రియమైన పారకులకు,

అంగ్గబాహులో "చందమామ" ఈ నెలలో వెలువదుతుందని క్రిందటిసారి మీతే మనవి చేశాము. అన్నమాట ప్రకారం గానే పత్రిక వెలువదింది; అమృకం జరుగుతూంది; అందరూ పత్రికను చూచి మెచ్చుకుంటున్నారు. చక్కని ఇంగ్లీషులో పది మంచి కథలున్నాయి; కచ్చితంగా అవి మీకు అనందాన్ని కలిగిస్తాయి.

ఈవాళే ఒక ప్రతి తెప్పించండి. అంగ్గ 'చందమామ' మీకు వెల 15 ప్రైస్‌లు. కొన్న తర్వాత - అంగ్గ 'చందమామ' వినేదాన్ని మాత్రమే కాదు - అంగ్గబాహులో సాన్నిహిత్యన్ని పెంచాందించ జేసుకోదానికి కూడా సహాయపడగలదు!

సంపాదకుడు

BY-5819

బిన్ని కేన్సెంట్ క్రాసులవో చుమ్పుకొనేటప్పుడు బయట ఆడుకొనేటప్పుడు పుపయోగానకే తయారైంది

మార్కుట్లు తెరవడానికి యిరుకొ ఎన్నికేఖలుండి? మించి వీళ్లల మార్కులు యూనిపారమ్ తయారు చేసుకోవాదికి లైఫు కాలేజు! దిన్ని కేన్సెంట్ లట్టు రెండువిరాంతాలు. అమ్మాల్చుము. యూనిపారమ్ లకు అందంగా షండి,

గ్రామ రూపులోనూ చేసుకోవచ్చు. దిండంగా షండి బయట ఆయురోగానికి బాగా పనికిపుంది. అనేక శాయింలో ఆయు మార్కుట్లు నిర్దయిందిన నిఱందనలకు యూనిపారమ్ లకు అసుగుణాంగా ఉర్ధుస్తాయి. ఎన్ని ఉతుకులు ఇకిలినా రంగులు కనబడ్డాయి.

బిన్ని

మిముఖ
సాందర్భానికి

రెమీ®
టాల్కుం పాడర్

వివా

ఆంధ్ర విద్యుత్తులుగా అరోగ్యమును కలిగించే పాశీయము

**పగలంతూ ఎంతో శక్తి...
రాత్రంతూ గ్యమ్మెన్ లెషణంతి**

ఉండలేసులో కట్టాడియైమాడు:
ఒగత్ బిల్ ఇండస్ట్రీల్స్ లిమిటెడ్;
బగత్ బిల్ ఇండస్ట్రీల్స్ లిమిటెడ్;

సిర్ నెట్లింగ్ ఎంట్లు:
పోర్ట్ ప్రోట్క్స్ హాస్పిటల్ నిచ్చెస్,
ఎ టిపిప్ అట్ పారాఫాయ్ నన్ ప్రెచ్ రమిల్క.

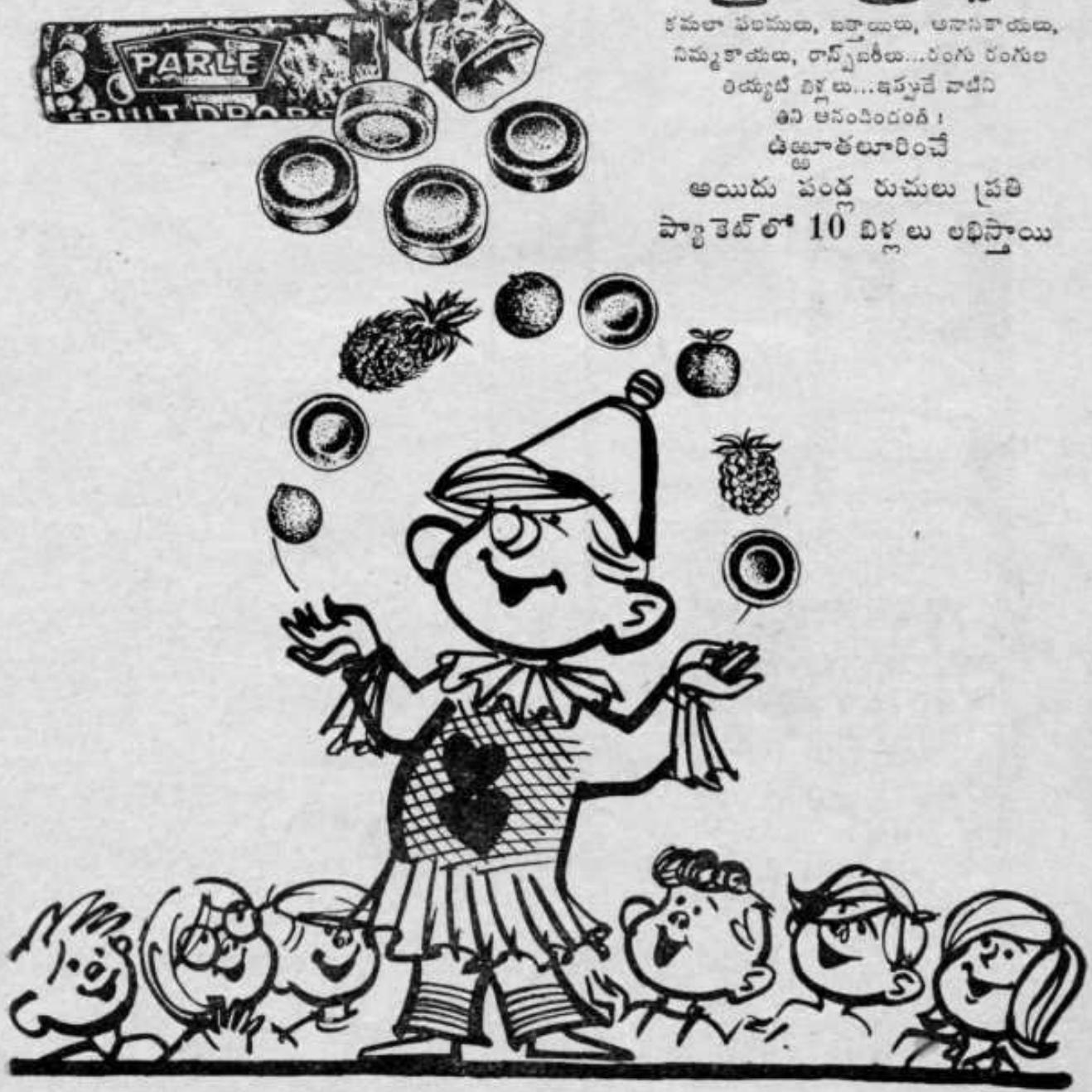
SHilpi JI-2A/70 Tel.

పర్లె ఫ్రూట్ డ్రాప్స్ రిండం విటీ స్వేస్టర్స్ ల్యంగ్

పర్లె

కమలా పంచుయి, బుక్కాయి, అనిసికాయి,
నిమ్మకాయి, రాన్నిపాయి... చంగు రంగుల
రిష్యులే కీళ్ళ బయి... ఇంత్తులే వాచిని
ఓచి అనందించి !
ఉబ్బాతటూరించే
అయిదు పండ రుచులు వ్రష్టి
పొడ్జెక్ట్ లో 10 చిళ్లలు లభిస్తాయి

everest/97B/PP 11

by
THE NATIONAL TRADING CO.,
 Manufacturers of :
KASHMIR SNOW BEAUTY AIDS
 BOMBAY - 2. MADRAS - 32.

Heron ST-115 TEL

ప్రయుమేనువి విద్యుర్ధులకు తలిదండ్రులకు కూడా!

శ్వేణ
కేంబ్రిడ్జ్ మరియు
అక్సపర్డ
పెన్లు

శ్వేణ సిరా
చక్కని ప్రాతకు అత్యంత
ఆవశ్యకం !

శ్వేణ (ఇండియా) ప్రై; లి;
అధ్యాత్మిక వ్యాపకాల నుండి కొన్ని వ్యాపకాల నుండి కొన్ని
స్వామి రామకృష్ణ నుండి కొన్ని వ్యాపకాల నుండి కొన్ని

టి.ఎస్.యస్.లిక్ష్వర్తు

జూన్ నుహమ్

రిష్టోర్: టి.ఎస్.సుబ్బాన్
రథ్కర్షణ: డి.విశ్వానాధం
రచన: జి.కె.మూర్తి
సంగీతం: కోదండ్రపంచి
కెమేళ్లా
గౌహాలర్హవ్
కొర్మి
జి.ఎస్.కృష్ణమూర్తి

ఆంశు:
జయశ్రీ
ప్రస్తావం:
ఉపాధికారి

KALAKAR...

ఇదే చిత్ర కళాస్టాష్టిల్‌ సంబుమోద్వాగాలు సంఖ్యాతమగు క్రాం...

newspaper

....పొత్తాంబీని గాంటును, లిత్తాంబీని అణ్ణుపక్కల
నుండి, ఉచ్చయించిపోకాలా.

....పర్మిస్ట్రెం మనోఫంకసుపై రేఫారిత్ర దూషములో
చూతుమే ఉన్న వమయం, పర్మిస్ట్రెం ఇంకస్టాబాచనా వమయపై
అధ్యక్ష దూషములో చూతుమే ఉన్న వమయం. అదే మీ
రాష్ట్ర సుస్థిరి అముగ్గుల్లోనే విల్మిము ఇంక్లైన చర్చ్చ్రైట్స్
మీసు పొడక్కురించు వమయం.

శ్యాతిహకూర్

అయిల్ అండ వాటర్ కల్ర్స్

శ్యాతిహకూర్

అయిల్, వాటర్ అండ పొస్టర్ కల్ర్స్

68 సంవత్సరాం అసుదువు అంశగా గంది

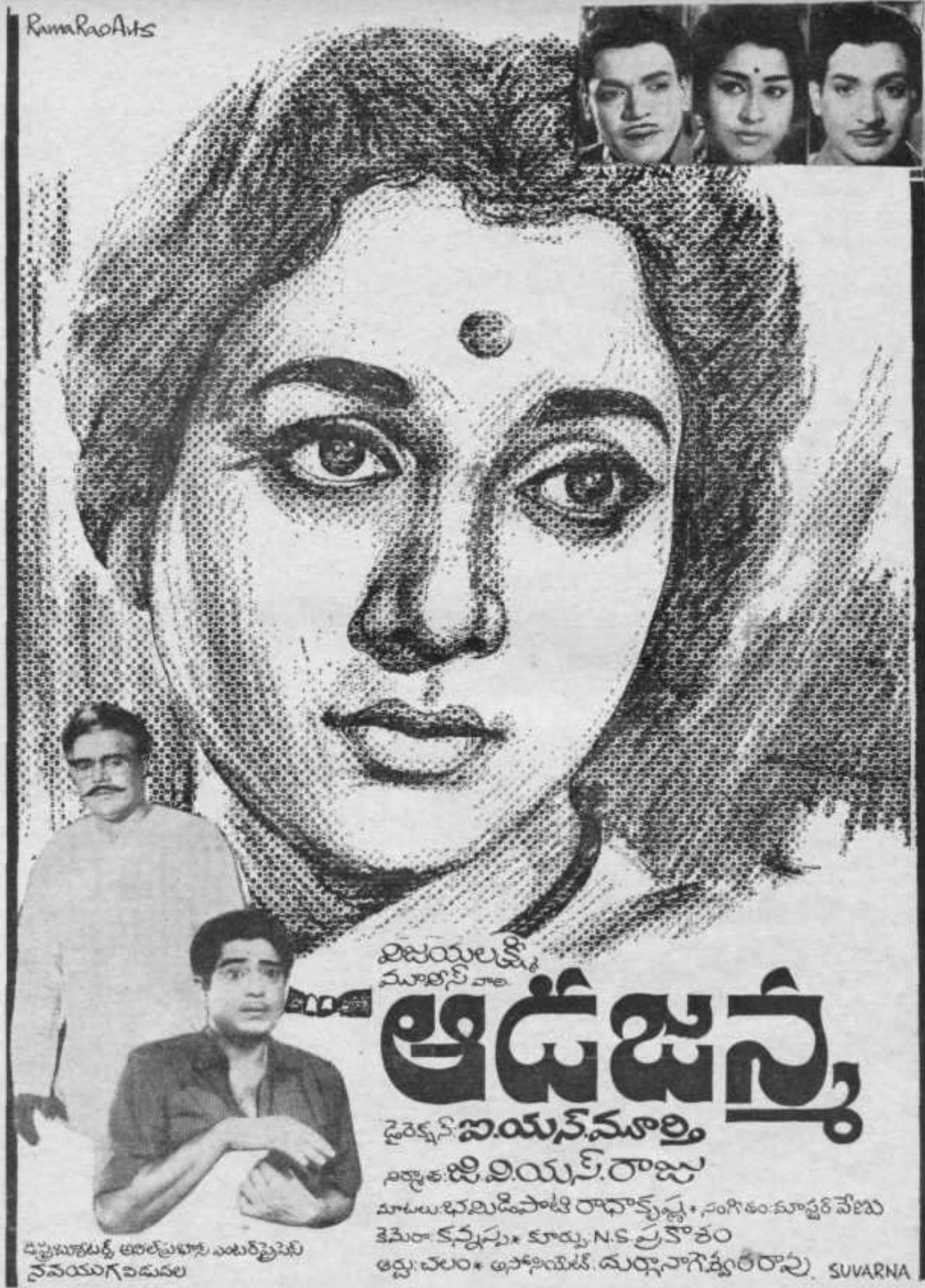

శ్యాతిహకూర్ తెలుగుట్టు తి.

శ్యాతిహకూర్ (ఎస్.ఐ.) ప్రాంతిక రాష్ట్ర కాంపెనీ
మిల్జులు

చెన్నెలు ప్రాంతిక కార్పొరేషన్ • బాహుదిన ప్రాంతిక కార్పొరేషన్ • కోక్కలు ప్రాంతిక కార్పొరేషన్ • కొండలు ప్రాంతిక కార్పొరేషన్ • కొండలు ప్రాంతిక కార్పొరేషన్

• కొవ్వులు ప్రాంతిక కార్పొరేషన్, కాంచిలు.

అప్పుకుల్సిన అంతర్విషయ లెటర్స్‌పుస్టిక్
నవయుగుదువులు

ఆయెగి బారాత్

ప్రధాన విషయ: వి.ఎస్.రాజు

మాటలు భారతిపోణి రాధాకృష్ణ + నందిం కూప్పర్ వేళు
కెమెరా: కావ్యకృష్ణ + కూప్పు: N.S. శ్రీకారం
ఆర్ట్: చలం + అస్టోలిఫెం: మధునాగిష్ఠరావు, SUVARNA

“నా పుట్టిన
రోజుస్తోంది,
నాన్న...
నాకొక
కేమెల్
రంగుల
పెట్టె కావాలి..”

నాన్న, రాజ దగ్గర ఒక కేమెల్ రంగుల పెట్టె
ఉంది. వాడు వాలీటో ఎంక చక్కనిటీ బొమ్మెలు
వేసాడను చున్నావు? ఆ రంగులు ఎంకో అందంగా.
చెరీసిపోయి ఉంటాయి. అది దాలా కాలం
ఉంటాయని వాయన్నాడు. అందుకని, నాశుతీన
రోజుకు నాకొక రంగుల పెట్టె కావాలి. అది
వాట తెల్పి ఏట్లవా నాన్న?

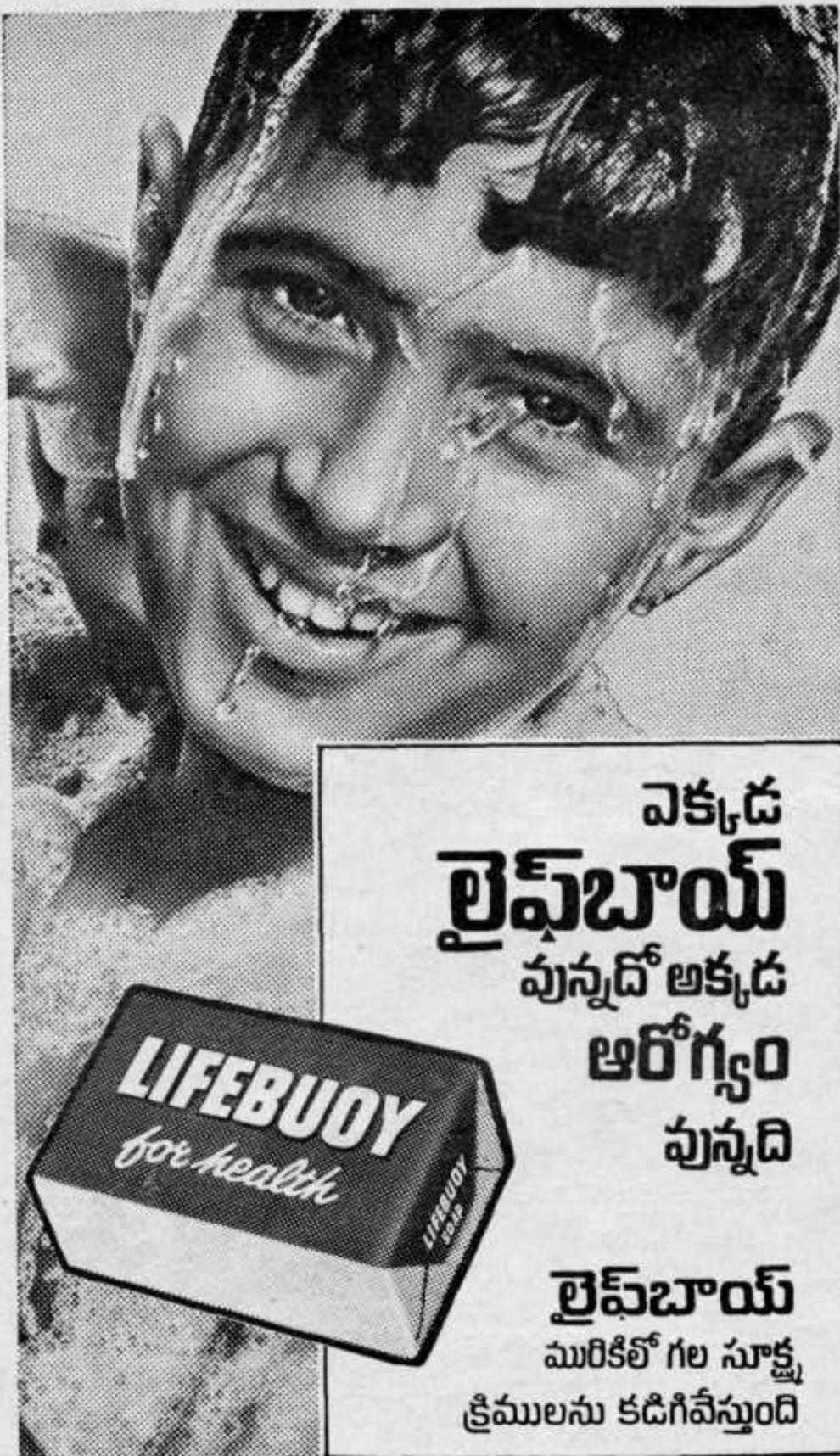
కేమెల్ అద్దై కలర్స్

కేమెల్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,
అంకెల్ మెట్రియల్స్ రిమిల్స్,
బి.ఎస్.ఎగర్, కుర్తాంథరీ రోడ్,
హైదరాబాద్ - 500.

PRATIBHA 70-4 TEL

ఎక్కడ
లైప్యూయ్
పున్నదో లక్కడ
ఆర్గ్యం
పున్నది

లైప్యూయ్
మురికిలో గల సూక్ష్మ
క్రిములను కడిగివేస్తుంది

పొందుస్తాన రీవర్ వారి విశ్వ టిచ్చె

006-5.L. 60-77 TL

మీ కోసమీ కావలసినస్తు తీయల్లో టూత్ర్బ్ర్ష్యుప్పులు కేవలం మీ కోసం

మీ పక్కకోసం....
మీ ఇగుళ్కోసం....
మీక్కావలనిన తిరుర్లో....
మీ వయసుకు తోడుగా....

ఒక్క బినారా లోనే—
తిరుతీరులుగా.
వయసుకు తోడుగా

బినారా టూత్ర్బ్ర్ష్యుప్పులు గుండ్రంగా వుండూయి—ఇగుళ్ను
విష్ణుతం గాయిపవచపు

టూత్ర్బ్ర్ష్యుప్పు జనాకూ గస్క అయితే ఆదే మీకెంతో మంచిది

Binaca®

ULKA : CTB-66 TEL

చందుల్ మాట

నంచాలకుడు: 'చ క్ర పా १'

“పాదుగు కోసి పాలు తాగటం” అనే సామెత అందరికీ తెలిసినదే. భవిష్యత్తు మీద దృష్టిలేని వాళ్ళు. ఆ క్షణంలో తమ సూఖ్యమే చూసుకుంటారు. కాని ముందుచూపు గల వాళ్ళు పాదుపు యొక్క విలువ తెలుసుకుని, ముందు ముందు స్థిరంగా నుఱం పాండగలందు లకు తాత్కాలికంగా నుబాన్ని త్యాగం చేస్తారు. వ్యక్తుల విషయంలోనే గాక, దేశాల విషయంలో కూడా ఇది నిజం. పాదుపుకు సంబంధించిన నీతి “పాదుపు రహస్యం” అన్న కథలో ఉన్నది.

సంపుటి 47 జూలై '70 సంచిక 1

శ్రవణిర్వాణి

జాతిర్యాతు రసాతలం, గుణగణ ప్రతిప్రయధేగచ్ఛతాత,
శిలం సైలతచాత్పత, త్వభిజన స్పష్టహ్యతాం వహ్నా.
కార్య వైరిణి వజ్రమాశు నిపత, త్వర్తమ్మనః కేవలం,
యొనైకేన వినా గుణా ప్ర్యాణలవ ప్రాయాస్పమస్తా ఇమే.

1

[జాతి పాతాలానికి పాయెదిగాక, గుణాలు అంతకన్నా దిగబారేదిగాక, శిలం పతన
మయేదిగాక, వంశం బూడిద అయేదిగాక, కార్యం చిత్తికాయేదిగాక, మాకు దబ్బు
ఉంచేచాలు. అది లేకపోతే ప్రైవస్సి గడ్డిపాచకైనా కావు.]

యస్యాస్తి విత్తం సనరః కులీనః, సపండితః సక్షుతవాన్ గుణజ్ఞః,
స ఏవ వక్తా, సచదర్శనీయః; సర్వగుణః కాంచన మాశ్రయంతి. 2

[దబ్బు గలవాడే కులీనుడూ, పండితుడూ, కాప్రజ్ఞుడూ, గుణం గుర్తిరిగినవాడూ,
అందగాడూ, మాటకారీనూ. అన్ని సద్గుణాలూ బంగారంతేనే వస్తుయి.]

దానం, భోగే, నాశఃత్రిప్రా గతయో భవన్ని విత్తస్యి,
య స్వదదాతి, నభుంకై, తస్యా తృతియా గతి ర్ఘవతి. 3

[దానమూ, భోగమూ, నాశమూ అన్నవి దనానికి మూడు గతులు. దానానికి, భోగానికి
ఉపయోగించని దనానికి మూడే గతి (నాశం) పట్టుతుంది.]

పాదుపురహస్యం

పడమటి తీరాన గణేశుదూ, గంగాధరుడూ అని ఇద్దరు యువకు లుండెవారు. వాళ్ళు ఒకే గ్రామంలో ఉండి, చిన్నతనం నుంచీ కలిసి తరిగారు. వాళ్ళు యుక్తవయస్సులైతము బతుకుతెరువు శాము చూసుకోవలిసి వచ్చేసరికి వారుండే ప్రాంతం బొత్తిగా కాటకప్రాంతమై పోయింది. అందుచేత వాళ్ళు తూర్పు తీరానికి వెళ్ళి, సంపద సమృద్ధిగా ఉండే చేట జీవనేపాథి కలిగించు కుండా మనుకున్నారు.

"మనిషి పాట్ల కెంతకావాలి? ఇంత అన్నమూ, ఎండుచేపలూ తింటూ ఎంత కాలమైనా బతకపచ్చు. ఆలా పాదుపుగా జీవిస్తూ, కష్టపడి సంపాదించినదానిలో నుంచి సాధ్యమైనంత మిగుల్చుకున్నా మంటు, అది పెట్టుబడిగా ఏ వర్తకం చేసు కున్నా జీవితం సుఖంగా గడిచిపోతుంది," అన్నాడు గంగాధరుడు.

"అలాగే పాదుపుగా జీవించి పైకి వద్దాం," అన్నాడు గణేశుదూ.

ఇద్దరూ ప్రయాణం చేసి తూర్పుతీర ప్రాంతం చేరుకున్నారు. అది నుక్కెత్తం, ఎక్కుడ చూసినా ఏపుగా పెరిగిన పైరులు కనిపించి, వారి కళ్ళను ఎంతో అనంద పరిచాయి.

స్నేహితు లిద్దరూ ఒక నగరం చేరారు. అక్కుడ వర్తకం కూడా బాగా సాగుతున్నది. నగరం చేరుతూనే స్నేహితులిద్దరూ చీలి పోయారు. ఒకటి, రెండెళ్ళపాటు ఎవరి కృషి వారే చేసుకోపటమూ, ఎవరి అద్భు ప్రాన్ని వారే వెతుకేర్చుపటమూ, ఒకలి బరువు ఒకరి మీద వెయ్యుకుండా ఉండటమూ మంచిదని వారికి అనిపించింది.

గణేశుదు దౌరికిన పని ఏదైనా చేసు, రోజు పాదుగునా శ్రమపడి ఉబ్బు సంపాదించసాగాడు. గంగాధరుడు చెప్పినట్టు

అతను వరిఅన్నమూ, ఎందుచేపలూ తింటూ, సాధ్యమైనంత తక్కువ ఖర్చుతో కాలకైపం చేస్తూ వచ్చాడు.

కాని గణేశుడు ఎంతోకాలం ఇలా చెయ్యి లేకపోయాడు. ముఖ్యంగా అతనికి తింది గురించి అసంతృప్తి ఏర్పడింది. దగ్గిర దబ్బు ఉండగా, నేరు కష్టముకోవడం అతనికి సాధ్యం కాలేదు. అందుచేత బకనాడు అతను కేదిని కొని, వండుకుని తిన్నాడు. దాంతో అతనికి ప్రాణం లేచివచ్చినట్టయింది. సుఖంగా తినటానికి కాకపోతే ఎంతో సరీర కష్టం చేసే దబ్బు సంపాదించినందుకు ఫలితం ఏమిటి?

అయినా బకవంక తాను పాదువు నియమాన్ని ఉల్లంఘించినందుకు మనస్సు బాధ పడింది. అందుచేత అతను మళ్ళీ కొన్నాళ్ల అన్నమూ, ఎందుచేపలూ తింటూ గడిపాడు. కాని ఆది భోజనం లాగానే లేదు. కోది రుచి అసుక్షమమూ జ్ఞాపకం వచ్చేది.

చివరకు గణేశుడి జిహ్వాచాపల్యమే గెలిచింది. అతను తన దగ్గిర ఉన్నదంతారుచిగా తినటానికి ఖర్చు చెయ్యాగాడు. తింది సుఖంతో మిగుల్చుకున్న దబ్బంతా అయిపోవటం ఆలా ఉంచి. అతనికి పనికి ఒళ్ళు వంగకుండా పోయింది. దీని ఫలితంగా అతను అన్నమూ, ఎందుచేపలూ

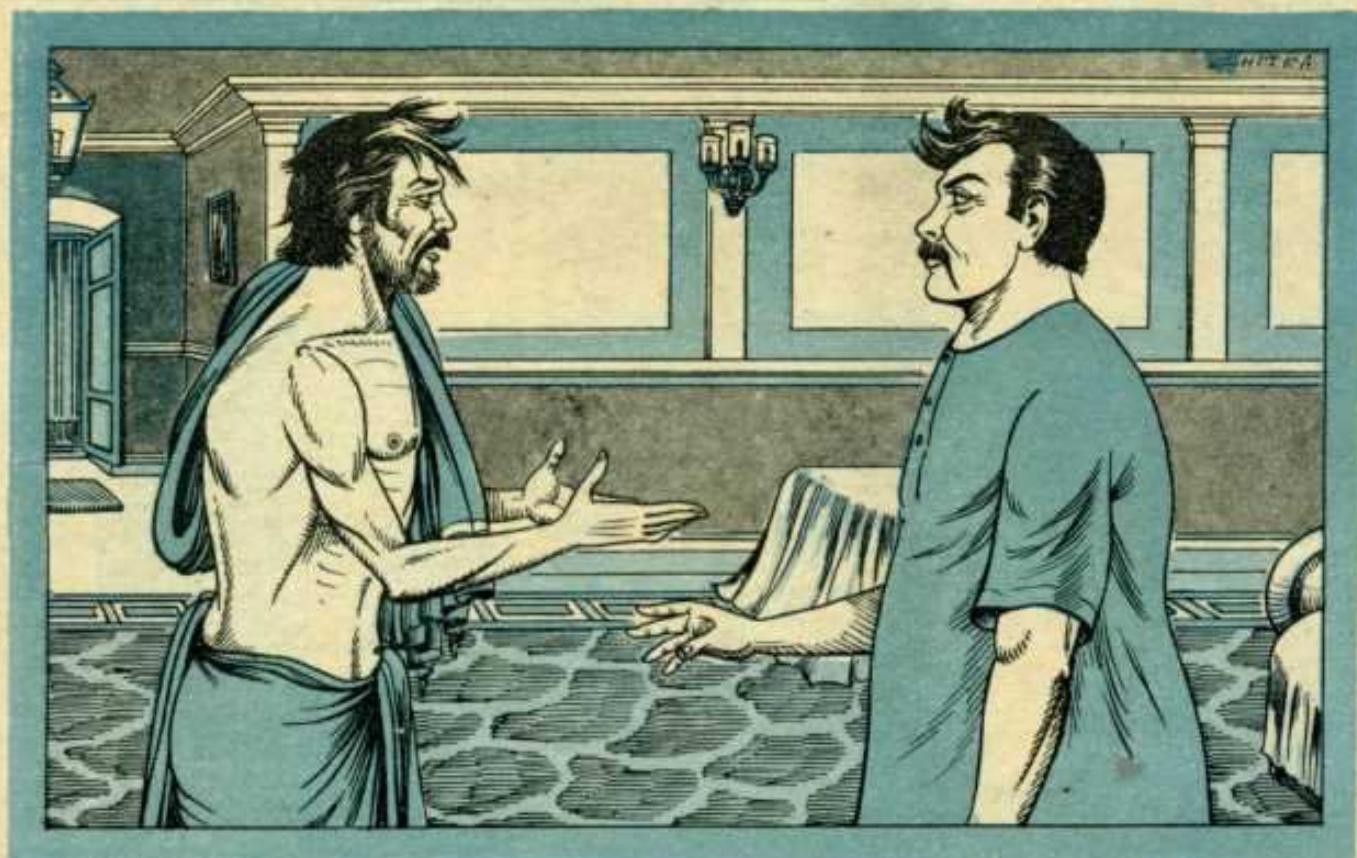
కొనటానికి కూడా తగినంత సంపాదించు కోలేని స్థాతికి వచ్చేశాడు.

ఈ లోపల గంగాధరుడు పాదుపు నియమంతో బాగుపడ్డాడు. అతను ప్రతి రాగి దమ్మిడి కూడా ప్రాణంతో సమంగా ఎంచి, తన కష్టార్థితాన్ని కూడబెట్టి, చిన్న చిన్న వ్యాపారాలతో ప్రారంభించి, క్రమంగా పెద్ద వర్తకానికి ఎగబాకి, అందులో త్వరగా పైకి వచ్చి, కొంత అస్తి సంపాదించుకుని, ఇల్లు కట్టుకుని, పెర్చి చేసుకున్నాడు.

తనతో బాటే కట్టుబట్టులతో వచ్చిన గంగా ధరుడు తానున్న నగరంలోనే ధనికుడుగా బతుకుతున్న సంగతి గణేశుదికి తెలుసు.

అందుచేత తన మిత్రుడి సహాయం పాందు దామన్న ఉద్దేశంతో అతను గంగాధరుడి జంటిక వెళ్లి, తనకు అదృష్టం కలిసి రాలేదని, తనకు ఘూటకింత అన్నమూ, ఎందు చేపలూ కూడా కరుపయాయసీ మొరపెట్టుకున్నాడు.

"నీకా అన్నమూ, ఎందుచేపలూ అందె టట్టు నేను చూస్తాను. నువు నీ కాళ్ళ మీద నిలబడు," అని గంగాధరుడు గణేశుదికి తన జంటి ఆవరణలో ఒక చిన్న గుదిసె వేయించి ఇచ్చి, రోజు బియ్యమూ, ఎందు చేపలూ ఆతనికి పంపుతూ వచ్చాడు. వాటికే గణేశుడు పంట చేసుకు తింటూ వచ్చాడు.

కొద్ది రోజులు గడిచాక గంగాధరుడు గణేశుల్ని పిలిపించి, "రోజూ ఎందుచేపలు తినటం నీకు చవిచ్చినట్టుగా ఉంటున్న దేహా! ఒక పని చెయ్యి. నా చింత తోపులో కెల్లా చిన్న చింతమొక్కను నీకు ఇచ్చేస్తాను. దాని అకు తెచ్చి, చేపల కూరలో వేసి ఉడకబెట్టాపంటే రుచిగా ఉంటుంది. ఆ పనిచెయ్యి," అన్నాడు.

గణేశుడు తన మిత్రుడి చింతలతోపుకు వెళ్లి, అక్కడ ఉన్న మొక్కలలో చిన్న దానినుంచి అకు దూసుకుపచ్చి చేపల కూరలో వేశాడు. కూర రుచిగానే ఉన్నది. అయితే కొద్ది రోజులకల్లా చింతమొక్కన ఒక్క అకు కూడా లేకుండా ఓయింది.

గణేశుడు తన మిత్రుడి పద్దకు వెళ్లి, మరొక చింతచెట్టు నుంచి ఆకు కోయటానికి అనుమతి కోరాడు.

"ఈ సారి ఉన్న చెట్లన్నిటిలోకి పెద్ద చెట్టు నుంచి ఆకు కోసుకో," అన్నాడు

గంగాధరుడు, మళ్ళీ కొన్నాళ్ళు గడిచాయి. గంగాధరుడు గణేశుల్ని పిలిచి, "నువు, కోసుకునే చెట్టున చింతాకు అయిపోలేదు గద?" అన్నాడు.

"నేను రోజుకు గుప్పెదు అకు కోస్తే ఆ చెట్టున మర్మాటికి రెండు గుప్పెళ్ళు చిగురు పెట్టుకొస్తుంది," అన్నాడు గణేశుడు.

"నువు చేసినదానికి, నేను చేసినదానికి అంతే తేడా! నువు నీ అర్దికస్తుతి చిన్న మొక్కగా ఉండగానే దాన్ని దేచావు. నేను పెద్దచెట్టు అయ్యేదాకా టపికపట్టి, దానినుంచి నాకు కావలిసినదంతా అనుభవించగలుగు తున్నాను. నీ జీవితం మోదుబారిటోయింది. నా జీవితం మూడు పూలూ, ఆరు కాయ లూగా ఉన్నది," అన్నాడు గంగాధరుడు.

"ఆపును! ఇక నేను నీ మీద ఆధార పడక, మళ్ళీ జీవితం ప్రారంభిస్తాను," అని గణేశుడు తన స్నేహితుడు చెప్పిన నీతిని అమలు చేయటానికి పూనుకున్నాడు.

హడావుదిమనిషి

ఒక గ్రామంలో రామయ్య అనే పొరో హత్యాకు బ్రాహ్మణుడు ఉండేవాడు. అయిన వట్టి హడావుది మనిషి.

పొరుగు గ్రామంలో ఒక పెళ్ళి ముహూర్తం వచ్చింది. పొరో హత్యానికి రామయ్యను పిలిచారు. హడావుది మనిషి కావటంచేత రామయ్య కోడికూయక ముందే లేచి, పక్క గ్రామానికి బయలుదేరుతూ తన భార్యతో, "ఒసే, నేను బయలుదేరు తున్నాను. తలుపు వేసుకో. దొంగలు రావచ్చు, జాగ్రత్త!" అన్నాడు.

రామయ్య భార్య లేచి, తలుపు గడియ వేసి వచ్చి మళ్ళీ పడుకున్నది.

ఇదంతా దొంగలు గమనించారు. వాళ్ళకు తెల్లవార్లూ ఏదీ దెరకలేదు. రామయ్య వెళ్ళిపోయాడు. ఇక ఇంట్లో అయిన భార్య తప్ప ఇంకెవరూ లేరు. ఇంతా రూము రాక్రి మిగిలి ఉన్నది. రామయ్య ఇంటికి

కన్నం వేసే ఇంకేమీ దెరక్కపోయినా, బియ్యమైనా దెరుకుతాయి.

ఆ మాట అనుకుని దొంగలు రామయ్య ఇంటికి కన్నం వేసే లోపల ప్రవేశించారు. లోపల దీపం కూడా లేదు. కటికచీకటి. అదీ మంచిదే అనుకున్నారు దొంగలు.

ఇంతలోనే రామయ్య వెనక్కు వచ్చి, తలుపు తట్టి భార్యను పిలిచాడు. భార్య వెళ్ళి తలుపు తీసింది.

"తలగుడ్డ మరిచిపోయాను," అని రామయ్య తలగుడ్డ తీసుకుని మళ్ళీ బయలు దేరాడు. రామయ్య భార్య తలుపు గడియ పెట్టి వచ్చి, మళ్ళీ పడుకున్నది.

ఆమెకు కాస్త కునుకు పట్టటానికి వ్యవధి ఇచ్చి దొంగలు చీకట్టో బియ్యం బాన ఎక్కుడ ఉన్నది తడివి చూసి, దానిపక్కనే ఒక గుడ్డ పరిచారు. బియ్యం అందులో పొనుకుని తీసుకు పొదామని వాళ్ళ ఉండేశం.

ఇంతలో రామయ్య మళ్ళీ హడవుడిగా వెనకుగై పచ్చి. తలుపు తట్టుతూ భార్యను పిలిచాడు.

భార్య వెళ్ళి తలుపు తీసి, “ ఈసారి ఏం మరిచారు ? ” అన్నది.

“ సంచీ ! సంచీ మరిచాను. కాస్త వెళ్ళి తీసుకురా ! ” అన్నాడు రామయ్య.

రామయ్య భార్య బియ్యపు బాన పక్కగానే వెళ్ళి ఒంకెనున్న సంచీ తీసుకుని భర్తకిచ్చి, తలుపు మూసింది. సంచీ కోసం ఆమె వెళ్ళేటప్పుడు దొంగలు దూరంగా తప్పుకుని నక్కివలిసి వచ్చింది. ఆమె కాలిక గుడ్డ తగలటమూ, దాన్ని ఆమె తీసుకుని వెళ్ళి కప్పుకుని పడుకోవటమూ వాళ్ళు ఎరగరు.

ఆమెకు కాస్త కునుకు పట్టటానికి వ్యవధి ఇచ్చి, దొంగలు బానలో నుంచి బియ్యం ఎత్తి, లోగడ గుడ్డ పరిచి ఉండవలిసిన చేట పోశారు.

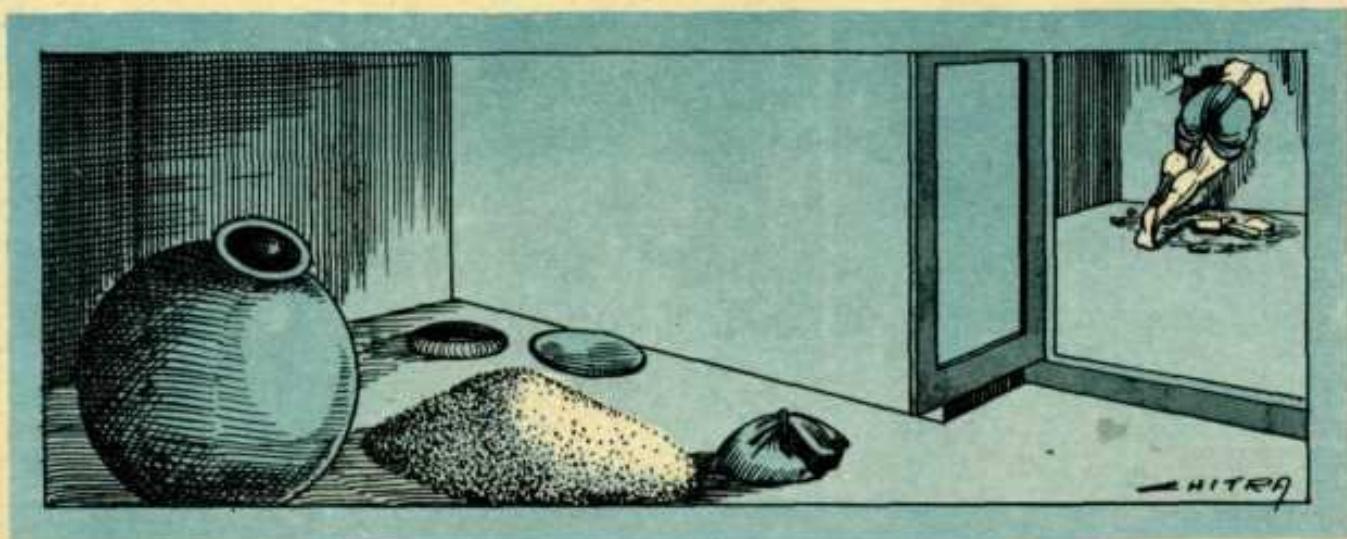
బాన దాదాపు ఖాళీ అయింది. బియ్యం మూట కట్టటానికి గుడ్డ చెంగుల కోసం నేల మీద ఎంతసేపు తడివినా అవి దౌరకలేదు. తాము నేలమీద బియ్యం పోసిన సంగతి వాళ్ళకు తెలిసి వచ్చింది.

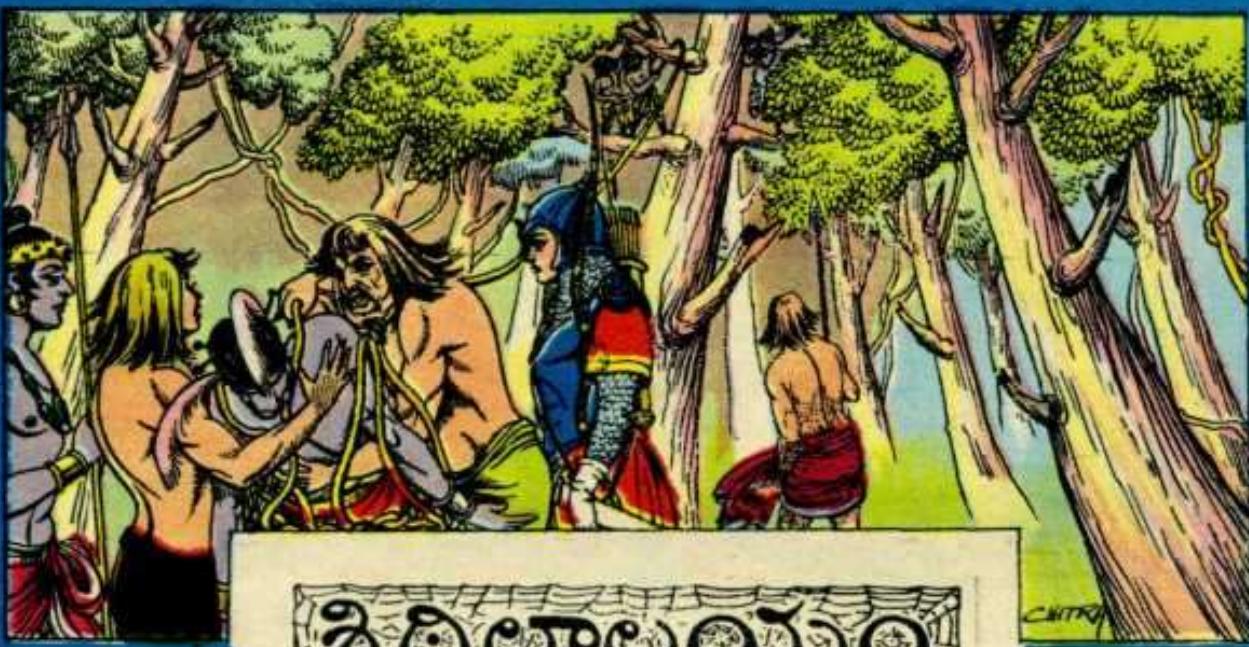
ఇప్పుడేం చెయ్యాలా అని వాళ్ళు అనుకుంటూండగా హడవుడి రామయ్య మూడే సారి తిరిగిపచ్చి. తలుపు తటాడు.

భార్య వెళ్ళి తలుపు తీసి, “ అప్పుడే తెల్లారిపోయిందే ! ఇక నేను పని ప్రారం భించవచ్చు.” అన్నది.

ఈ మాటలు విని దొంగలు హడలిపోయి కన్నుంలో నుంచి జారుకున్నారు. ఆ తొందరలో వాళ్ళు తమ వెంట ఉన్న దబ్బు సంచీ రామయ్య ఇంటనే పదిలేసి పోయారు.

రామయ్య ఈ సారి తాను తీసుకు పోవలి సిన వస్తువులన్నీ క్రిందగా తీసుకుని, సకాలానికి పొరుగూరు చేరాడు. అయిన హడవుడి ఈ సారికి ఎంతే లాభించింది.

శిథిలాలంకారం

31

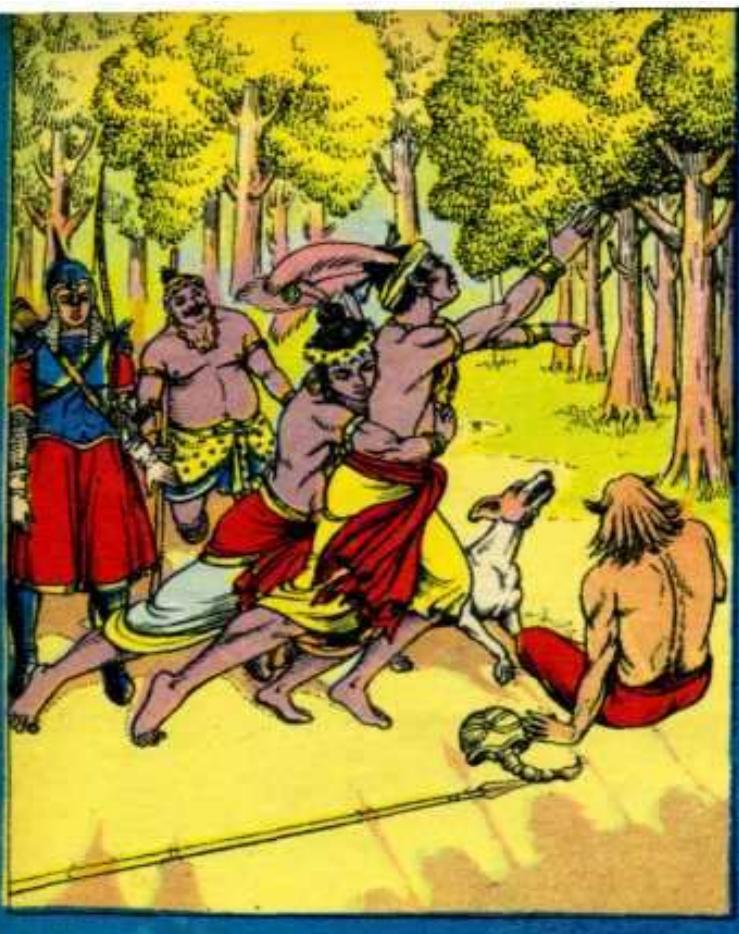
[వృక్షికనాయకుడు శిథిముఖితే కలియబడి ఉదిపొయాడు. శిథిముఖి అతట్టి కమించి కొండ కింది లోయలోకి బయలుదేరాడు. ఆక్కడ వాళ్ళు చెట్లు కింద పున్న ఒక ఏనుగుల మందను పారదేలారు. చెట్లు పైన కనిపించే ఆకారం నాంగసాము దేఖా అన్న అనుమానం కలిగి జాంగలా గఱగబా చెట్లు పైకి ఎగబాణి పొయాడు. తరవాత—]

శిథిముఖివాళ్ళు చెట్లు కింద నిలబడ్డారు. టికి జాంగలా, వాళ్ళిద్దరూ కలిసి చచ్చి జాంగలా గుబురుగా పున్న కొమ్ముల్లోంచి నట్లు పడిపున్న నాంగసామును లతలు పెన అశ్వర్ఘంగా చిన్న కేక పెట్టి. “ శి వేసి కట్టిన తాళ్ళతే నిదానంగా నేల దొరా! ఇక్కడున్నది నాంగసామే! స్వీహ మీదికి జార్పారు.

లేదు, కాని ఊపిరాడుతున్నది. మరొక శ్యాధర్మ పంపితే, జాగ్రత్తగా కిందికి దించ వచ్చు.” అన్నాడు.

ఆ మాటలు వింటూనే వృక్షికజాతివా దూరంలో పున్న పొదలోంచి యింత ఆకు శ్యాధర్మ చెట్టెక్కారు. తరవాత కొద్ది సేప తెచ్చి, దాని పనరును నాంగసాము

‘చందుమా’

ముక్కల్లో పోశాడు. మరుత్తులుమే నాంగ్ పెద్దగా తుమ్మి. ఎగిరి లేచి కూర్చున్నాడు.

“నాంగ్! కొండమీది నుంచి లోయ లోని చెట్టుకొమ్మల మీద పడి చిన్న దెబ్బలు తగిలినా. ప్రాణాలతో బయటపడ్డావ!” అన్నాడు శథిముఖి.

నాంగ్సామ్ పిచ్చివాడిలా చుట్టూ వున్న వాళ్ళనేసారి కలయచూసి, “శథిలాలయం! శథిలాలయం! అదుగో!” అంటూ గుంపుగా వున్న చెట్ల కేసి చేయచూపి, లేచి పరిగత్తహోయాడు.

శథిముఖి అతడి నడుం పట్టుకుని బల వంతాన కూర్చుబెట్టి. విక్రమకేసరితో,

“నాంగ్సామ్కు యింకా ఆ వెరివెలగ పండు విషం దిగినట్టు లేదు. ఏవిటి చేయటం?” అన్నాడు.

విక్రమకేసరి ఏదో చెప్పబోయేంతలో, చెట్లల్లో నుంచి, “రక్షించండి! రక్షించండి!” అన్న కేకలు వినిపించిన్నాడు.

అందరూ అటుకేసి తలలు తిప్పారు. ఎగ్రగండు పెద్దగా మొరిగింది. శథిముఖి ఆశ్చర్యంగా, “అది పిచాచం అరుపా? లేక శథిలాలయ పూజారి కంతధ్వనా?” అంటూ కత్తిదూసి, ఆ ఆర్తనాదం వచ్చిన దిక్కుగా బయలుదేరాడు.

వటవృక్షల నీడల్లో నుంచి శథిముఖి వెలుగులోకి పచ్చి ఆర్తనాదం వచ్చిన దిక్కు కేసి పరీకుగా చూసేంతలో తిరిగి, “రక్షించండి!” అన్న అరుపు వినబడింది. ఈసారి ఆ కంత స్వరంలో మొదట వున్న డృఢత్వం లేదు; కొన్నఊపిరితో వున్నవాడి మూలుగులా వున్నది.

“కేసరి! ఆ గంతు శథిలాలయ పూజారిదే, అనుమానం లేదు. వాడు నిజం గానే ఏదో ప్రమాదంలో చిక్కుకున్నట్టు న్నది,” అన్నాడు శథిముఖి.

కేసరి జవాబివ్యహాయేంతలో ఎగ్రగండు పాదలమీంచి దూకి ముందుకు పోయి

పెద్దగా మొరగసాగింది. అందరూ దాని పరుగు పరుగున ముందుకు పోయి, కత్తితె వెనకగా పాదల్లో నుంచి బయటికి వెళ్లారు. పాము నడుం మీద బలంగా కొట్టాడు. వాళ్ళకు అక్కడ కనబడిన దృశ్యం భయా శ్చర్యాలను కలిగించింది.

ఒక పెద్ద సర్పం ఇధిలాలయ హూజారిని దాడాపు మోకాళ్ళవరకు మింగింది. హూజారి రెండు చేతులతోనూ నేలమీద పున్న ఏదో కదులుతూ పెద్దగా అరిచెందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

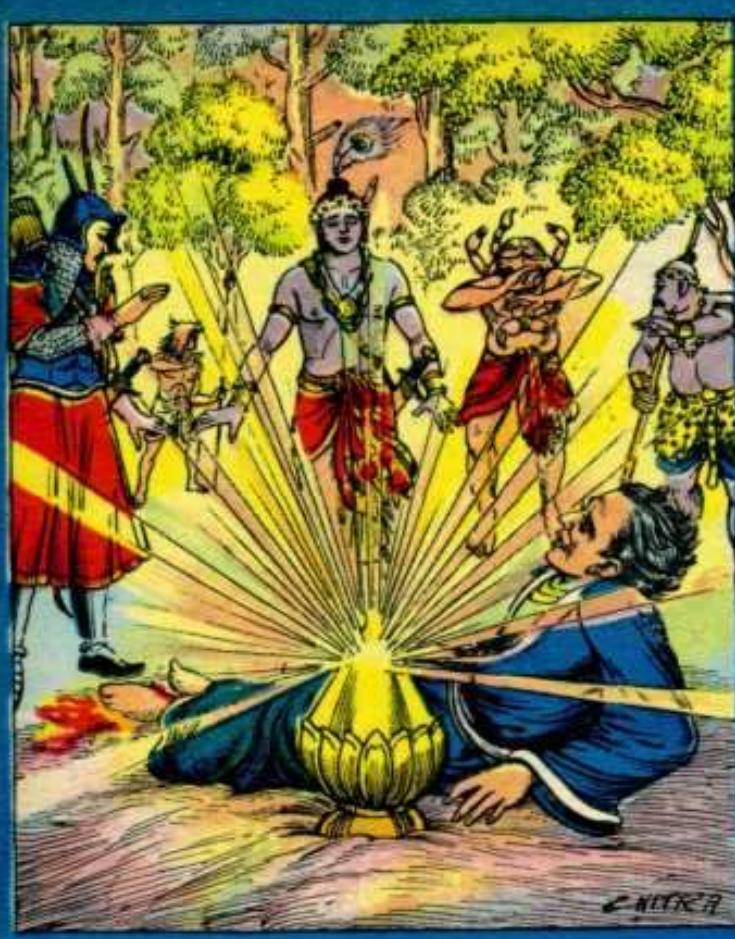
“ఈ హూజారి ఎంత దుర్మార్గుడైనా. పడిన ఆతడి కాళ్ళు రెండూ రక్తం ఓడు వీణ్ణి, పాము బారినుంచి రక్షించటం మన తున్నవి. పాదాల అకారమే హూరిగా మారి కనీస మానవధర్మం,” అంటూ ఇథిముఖి

ఆ దెబ్బుకు పాము అటూయిటూ పార్చింది. దాని నేటలో పున్న శథిలాలయ హూజారి

బయటపడ్డాడు. ఇథిముఖి వెంట పున్న వృశ్చిక జాతివాళ్ళు తమ చేతుల్లో పున్న రాతి ఆయుధాలతో పామును ఎడాపెడా బాదసాగారు.

ఇథిముఖి, విక్రమకేసరి హూజారిని సమీ ఏంచారు. పాము నేటి నుంచి బయట పడిన ఆతడి కాళ్ళు రెండూ రక్తం ఓడు వీణ్ణి, పాము బారినుంచి రక్షించటం మన తున్నవి. పాదాల అకారమే హూరిగా మారి పోయింది: అవి మాంసపు ముద్దల్లా ఎవరగా

మెరుసున్నవి. పూజారి బాధతే గిలగిల కొట్టుకుంటూ పెద్దగా మూలుగుతున్నాడు. అతడి చేతులు మాత్రం ఏదో వసువును బలంగా పట్టుకునే వున్నవి.

శిథిముఖి వంగి ఆతష్టి లేవనెత్త దోయేంతలో పూజారి చిన్నగా అరిచి, “శిథి, నన్నిక్కుడే చావనియ్య. నేనెలాగైతేనేం, చచ్చే ముందు శిథిలాలయాన్ని కను కొర్కెన్నాను! నా మంత్రశక్తి, శిథిలేశ్వరి పై నా భక్తి వృధాపాలెదు,” అన్నాడు.

“నువ్వు శిథిలాలయాన్ని కను కుగ్గెన్నావా! ఎక్కుడుందది? మా కంటికి కనబడదేం! చావబోయే ముందు కూడా

ఎందుకు దంభాలు పలుకుతావు?” అన్నాడు శిథిముఖి కొంచెం కోపంగా,

శిథిముఖి అలా అనగానే, పూజారి తల ఎత్తి నూరిగా ఆతడి కళ్ళులోకి చూశాడు. తరవాత ఒక క్షణం ఆగి, “నేను దుర్మార్గ జ్ఞాని, మోసగాజ్ఞాని నీ అభిప్రాయం! అంతేనా? నేను శిథిలేశ్వరి కోసమే తుచ్ఛ మానవులు కొందరికి హని కలిగించ పలసి వచ్చింది. ఆ దేవి ముందు యా మానవు లెంత! ఇదిగే, శిథిలాలయపు గోపుర కలశం! చూడు!” అంటూ చేతులు రెండూ పైకెత్తాడు.

అంతవరకూ శిథిముఖి, విక్రమకేసరి పూజారి చేతులతో బలంగా పట్టుకుని పున్న వసువు కేసి చూతలేదు. ఇప్పుడు వాళ్ళకు సూర్యాకాంతిలో ధగధగ మేరుస్తున్న కలశం ఒకటి కంట బడింది. వాళ్ళక్కులిగిన ఆశ్చర్యం అంతాయింతా కాదు. ఆ కలశాన్ని చూస్తూనే వృశ్చికజాతి వాళ్ళందరూ నేల మీద మోకరిల్లారు.

ఒకటి రెండు క్షణాలు ఎపరి నేటి నుంచి మాట వెలువడ లేదు. శిథిముఖికి యిదేదో శిథిలాలయ పూజారి తమ మీద ప్రయోగించిన కనుకట్టు విద్య ఏమో అన్న అను మానం కలిగింది. విక్రమకేసరి ఏమాలో

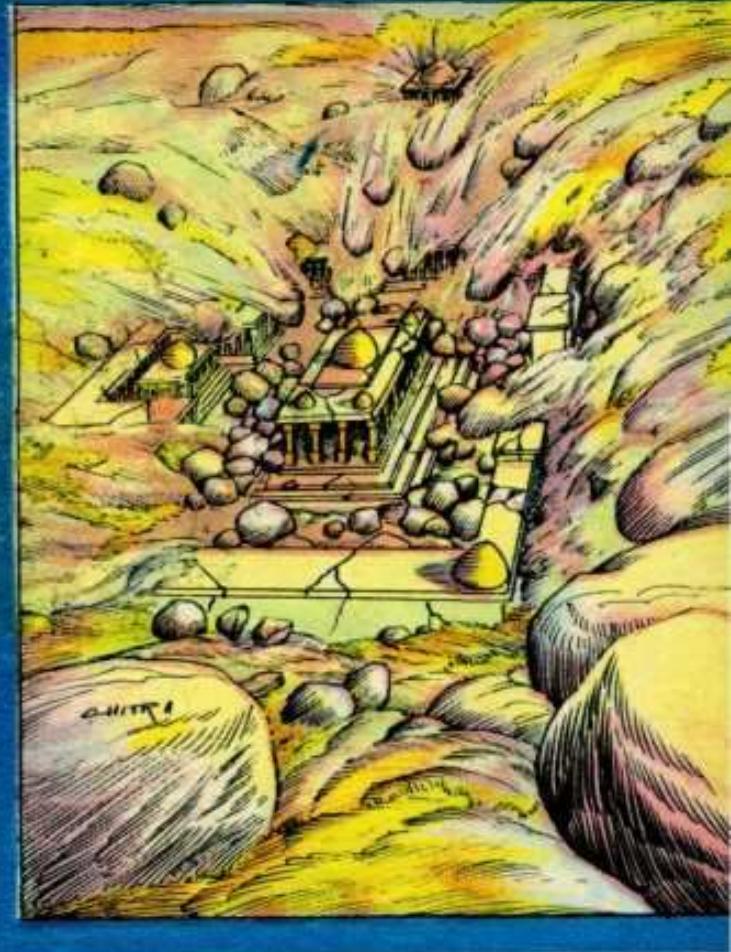
చించదే ఏమో, కలాన్ని రెండు చేతుల తేసూ బలంగా పట్టుకుని పైకెత్తాలని చూశాడు. కానీ అది కదలలేదు.

అంత ప్రాణాపాయ స్థితిలోనూ శిథి లాలయహూజారి అది చూసి, వికవిక మంటూ నవ్వి, “ఆ కలశమేదే నేలమీద పశ్చాంలా బోర్లించి పున్నదనుకుంటున్నావా. చినకేసరీ! ఇప్పుడు చెప్పతున్నాను. నేను నీ తాత నెరుగుదును, ఆయనలో పున్న మొండితనం నీలోనూ పున్నది.” అన్నాడు.

“నువ్వునే దేమిటి, హూజార్! శిథిలాలయం గోపుర కలశం వరకూ భూమిలో కూరుకు పోయిందనా?” అని అడిగాడు శిథిముఖి.

“ఏన్నే ఏళ్ళ క్రితం భూకంపం కార ణంకా అదే జరిగింది. ఆలయం కొన్ని అడుగుల లోతు భూమిలోకి దిగిపోయింది. పక్కన పున్న కొండరాళ్ళు దెర్లి దాన్ని కప్పివేసినై. ఆ రాళ్లారప్పలూ తెలగించా పంటే శిథిలాలయం, అందులోని శిథిలేశ్వరీ దేవీ కనబడుతుంది, శిథి! అయినా మీ శబద జాతివాళ్ళకు ఆ దేవితే పనిలేదు గదా, అక్కడ దెరికే బంగారం తప్ప!” అన్నాడు హూజారి యాసడిస్తున్నట్టుగా.

శిథిముఖి, విక్రమకేసరి కేసి చూశాడు. చావహాయే ముందు కూడా శిథిలాలయ

హూజారి తమ మీదకు ఇఖ్కుజాతివాళ్ళనూ, మృచ్చికజాతివాళ్ళనూ రెచ్చకొట్టు చూస్తున్నాడని వాళ్లిద్దరూ గ్రహించారు. హూజారిని ఏమి చేయటమా అని వాళ్లు ఆలోచించేంతలో, నాంగసామ్ అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ కలశం దగ్గిరకు వచ్చి, రెండు మూడు క్షణాలు కన్నార్పకుండా చూసి దాన్ని తాకాడు. ఆ వెంటనే అతడిలో ఏదో కొత్త శక్తి ప్రవేశించినట్టయింది.

నాంగసామ్ ఒకసారి పెద్దగా నిట్టుర్చి, “కేసరిదొరా! ఇప్పటిక నాకు వెర్రివెలగ పండు తిక్క వదిలపోయింది. ఈ కలశంలో ఏదో మహత్తున్నది. దీని అడుగున ఆలయం

పున్నదనెందుకు సందేహం లేదు. రాళ్లు రఘులూ తొలగిధ్వాం,” అన్నాడు.

“ఇది చాలా కష్టంతో కూడిన పని. అయినా తప్పదు. ఏమంటావే, శిథి?” అని ఆడిగారు విక్రమకేసరి.

“ఎంత కష్టకార్యమైనా మనం సాధించి తీరపలసిందే. ఇంతదూరం పచ్చి శిథిలా లయింలో ప్రవేశించకుండా ఎలా వెళ్లటం? మీ తాతగారి ఆత్మకు శాంతి కలిగించవద్దా? కాని కట్టుకుని శిథిముఖి ముందుకు పచ్చి నిలయా పూజారి మాట ఏమిటి? ఏడి బంటు బడ్డాడు. శిథిముఖి ఆతడు చేయవలసిన పని చెప్పాడు. వాడు అంతా ఏని. “శిథి దేరా! ఆ ఇళ్లు కట్టటం ఏమంత పెద్ద

నాంగసామ్, శిథిముఖి అధిప్రాయం ఏమితో గ్రహించినవాడిలా నవ్వుతూ ముందుకు పచ్చి రఘుస్వాం చెప్పతున్న వాడిలా. “కాళ్లు రెండూ నజ్జు నజ్జుయి పోయిన పూజారి వాయకమ్మై త్వరలోనే చస్తాడు. వాడి మాటలు మీరు పట్టించు కోకండి—నాకూ. యా కలశం శిథిలాల యానికి సంబంధించినదే అన్న సమ్మకం పున్నది,” అన్నాడు.

“మనం యిక్కుడ గుట్టగా పడిపోయిన చిన్న పెద్దరాళ్లను ఎత్తి దూరంగా పారేస్తే తప్ప వాటి అడుగున పున్న అలయాన్ని చెరలేం. ఇది చాలా రేజులమీద జరగ వలసిన పని. మనం యా దాపులనే నివాసాలు ఏర్పరుచుకోవలసి వుంటుంది. అందుకు అవసరం అయిన ఇళ్లు కొమ్ములతో, ఆకులతో ముందు నిర్మించుకుని, తరవాత యా పని ప్రారంభిధ్వాం,” అన్నాడు శిథిముఖి.

నాంగసామ్ తలపూపి వృక్షికజాతివాళ్లు కేని చూశాడు. వృక్షికనాయకుడు చేతులు మీ తండ్రిగారి ఆజ్ఞ నెరవేర్పువద్దా? కాని కట్టుకుని శిథిముఖి ముందుకు పచ్చి నిలయా పని చెప్పాడు. వాడు అంతా ఏని. “శిథి దేరా! ఆ ఇళ్లు కట్టటం ఏమంత పెద్ద

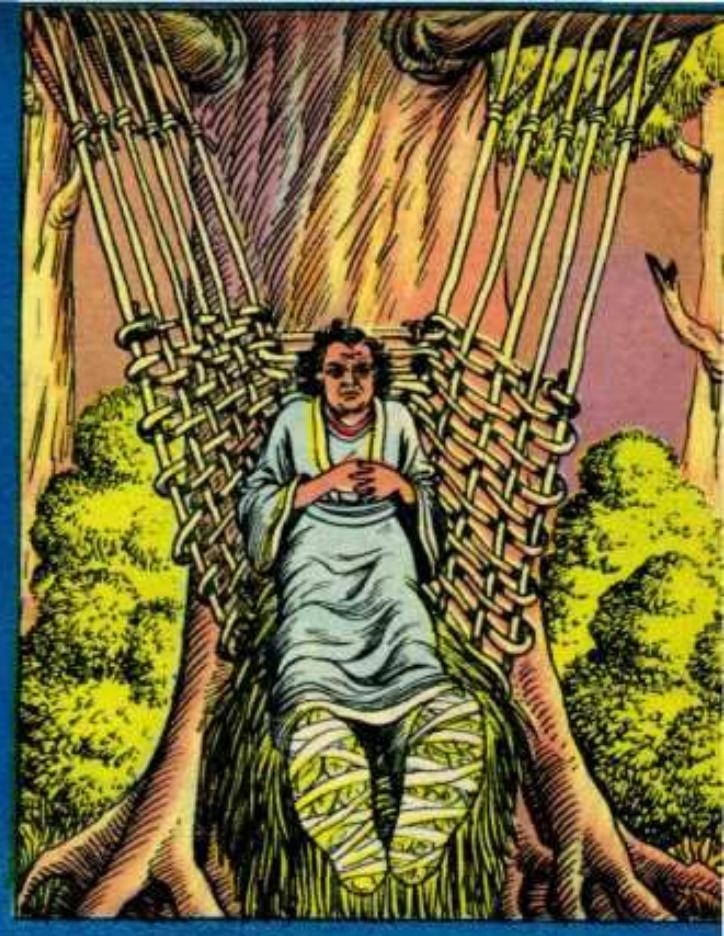
పనికాదు. మాతమందిరాన్ని కప్పినరాళ్లను తెలగించటమే బహుకష్టం. ఒకటి రెండు మచ్చిక చేసిన ఏనుగులుంటే పని చులకన అప్పతుంది.” అని శిథిలాలయ పూజారిని వెలితే చూపుతూ, “వాడు ఎలానూ చస్తాడు. కాని మందూ మాకూ లేకుండా చావనివ్యటం బావుంటుందా?” అన్నాడు.

“చాలైతే ఏదైనా చికిత్స చేసి వాడి బాధ కాస్త తగ్గించండి. నేనా మాటె మరి చాను,” అన్నాడు శిథిముఖి.

వృశ్చికజాతి నాయకుడు చెప్పగా నే ఆతడి అనుచరులు చెట్లల్లోకి పోయి ఏవో ఆకులూ అవీ తెచ్చి పూజారి కాళ్లకు కట్టు కట్టబోయారు. పూజారి గట్టిగా అభ్యంతరం చెపుతూ, ఆల్లంత దూరంలో పున్న ఒక చెట్టుకొమ్మకు ఉయ్యాల వేసి తనను అందులో కూర్చుపెట్టమన్నాడు.

“నేను మరి నాలుగైదు సూర్యోదయాల కంటే ఎక్కువ చూడలేను. ఈ లోపల మీరు శిథిలాలయాన్ని వెలికి తీయండి. శిథి లేశ్వరిని చూసి సుఖంగా ప్రాణాలు వదులు తాను,” అన్నాడతను.

చావబోయేవాడి కోర్కె నెరవేర్పటం ధర్మం అని శిథిముఖి, విక్రమకేసరి వృశ్చిక జాతివాళ్లకు అలాగే చేయమని చెప్పారు.

వాళ్లు శిథిలాలయ పూజారి కాళ్లకు కట్టు కట్టి. దాపులనున్న ఒక చెట్టుకొమ్మకు అమర్చిన ఉయ్యాలలాంటి దాంటో ఆతణ్ణి కూర్చుపెట్టారు.

ఆ సాయంకాలాని కల్లా అందరూ కలిసి చెట్టుకొమ్మలు నరిక భూమిలో పాతి, వాట మీద పెద్దపెద్ద ఆకులు కుట్టి, వృశ్చికజాతి వాళ్లూ, శిథిముఖి ఆతడి అనుచరులూ పుండెందుకు ఏలుగా చిన్న చిన్న గుడికాల్లాంటివి తయారుచేశారు. ఆ రాత్రి వాళ్లోవరికి సరిగా నిద్రలేవు. చుట్టూ అడవి ఏను గులు ఫుంకరించటం, కూరమ్మగాల అరుపులూ వాళ్లు కర్నుపుటాలను బద్దలు

చేయసాగినై. గుడిశల చుట్టూ నెగళ్లు వేసుకుని, కునికిపాట్లు పదుతూ వాళ్లు సూర్యోదయం పరకూ కాలంగడిపారు.

మరసటి రోజు సూర్యోదయం నుంచీ అందరూ కలిసి పెద్ద పెద్ద రాళ్లకు అడవి తీగలతో అల్లిన మోకులు బిగించి కట్టి, దూరంగా లాక్కు పోయి గుట్టగా వేయ సాగారు. అది ఎంతో శ్రమతో కూడిన పని. దానికి అంతరాయం కలిగిస్తూ, మధ్య మధ్య అడవి ఏనుగులు కొన్ని అక్కడికి పచ్చి ఫుంకరిస్తూ వాళ్లు మీద పడేదుకు ప్రయ త్ర్యంచ సాగినై. అలాంటి సమయాల్లో అందరూ పనులు మాని ఏనుగులను బెదర కోట్టిందుకు ఉప్పులు వాయించటం, రాళ్లు విసరటం చేయసాగారు.

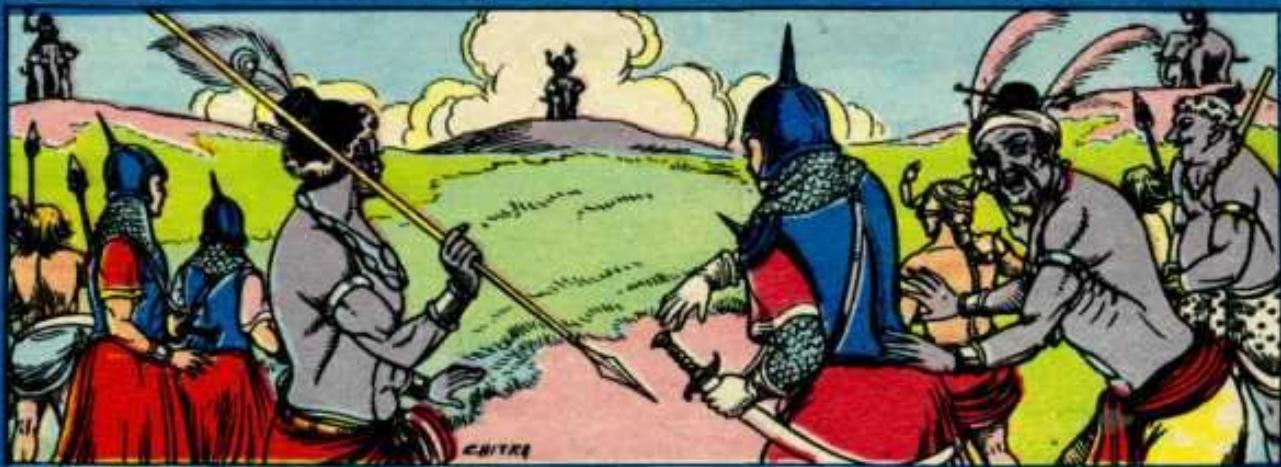
సూర్యుడు పడమటి దిక్కుకు వాలే పరకూ వాళ్లు పనికి పెద్ద ఆటంకం ఏమీ కలగ లేదు. శిథిముఖి యిక ఆ నాటికి పని విరమించి, వంటపనుల సంగతి చూద్దాం

అనుకునేంతలో, హత్తుగా ఆ ప్రదేశానికి చుట్టూ వున్న గుట్టల మీద నాలుగు ఏను గులు కనిపించినై. వాటిమీద పెద్ద పెద్ద త్రిశూలాలు భరించిన భయంకరాకారులున్నారు.

శిథిముఖి, విక్రమకేసరి తమ అను వరుల్ని పెచ్చరించి ఆయుధాలు చేత పట్టబోయేంతలో, ఏనుగుల మీద వున్నవాళ్లు పెద్దగా, “ఎక్కుడి వాళ్లక్కడ కదలకుండా నిలబడండి. మా వెనక నూరు ఏనుగుల మీద మరికొందరు ఆఫూరీలు వస్తున్నారు. పారిపోజూస్తే మీ ప్రాణాలు దక్కిపు. జాగ్రత్త!” అన్నారు.

శిథిముఖి, విక్రమకేసరి యిప్పడు ఏమి చేయటమా అని, నాంగసామ కేసి, వృక్షిక నాయకుడి కేసి తలలు తిప్పారు. వాళ్లుప్పరూ తమ చేతుల్లోని ఆయుధాలు పైకెత్తి త్రిశూలాలు భరించిన వాళ్లు కేసి బయలుదేరారు.

— (జంకా వుంది)

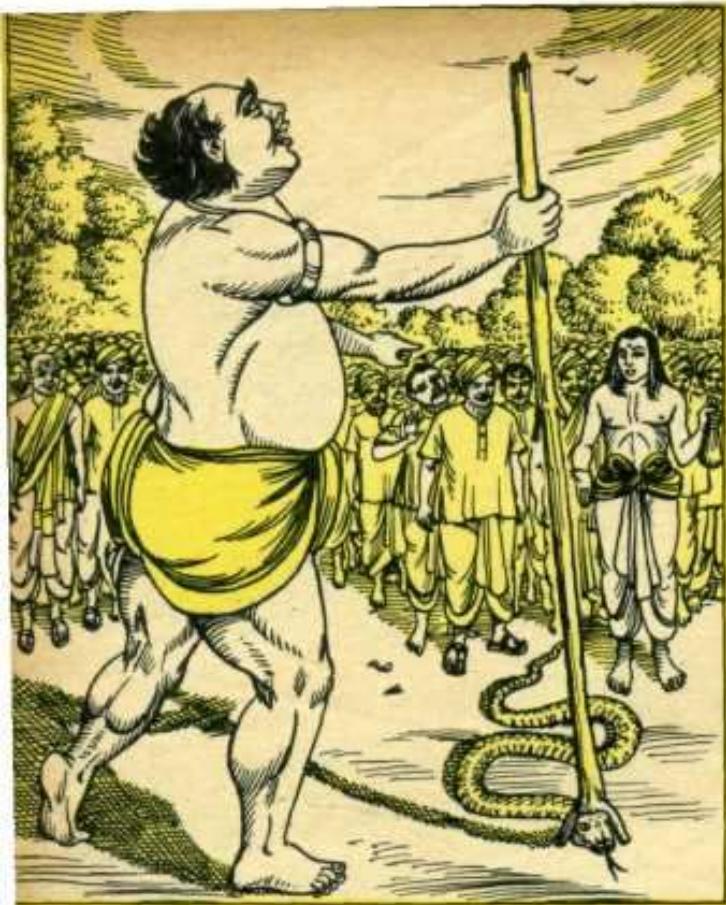

అర్థంలేనిప్రవర్తన

పెట్టువదలని విక్రమార్యుడు చెట్టు పద్ధకు తిరిగి వెళ్లి చెట్టు పై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే హోసంగా శ్వాసం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శమం లోని బెతాళుడు, “రాజా, ఈ అపరాధి వేళ నువ్వు ఎందు కిలా శ్రమపడుతున్నావే నాకు తెలియదు. అయినా నేను ఆశ్చర్య పడను. ఎందుకంటే, కొందరి ప్రవర్తనకు అర్థమేమీ ఉండ్చదు. ఇందుకు నిదర్శనంగా నీకు తరుణు డనే యువకుడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా విను,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు :

తరుణుడు అనే యువకుడికి దగ్గిర బంధువు లెవరూ లేరు. అతను చిన్నతనం లోనే గురుకులానికి వెళ్లి, అక్కడ విద్యా భ్యాసం చేసి, తన స్వష్టలమైన విభాసష్టలానికి బయలుదేరాడు. అక్కడ పెళ్లిచేసుకుని, జీవనేపాఠి . కల్పించుకుని, స్థిరపడాలని

చేతొళ కథలు

ఆతని ఉద్దేశం. విభాసస్తలం గొప్ప పుణ్య కైత్రం. ఊరికి తూర్పుగా ఎత్తయిన కొండ మీద చాముండిఅలయం ఉన్నది. అక్కడికి రోజు యాత్రికులు వస్తూ ఉంటారు. తరుణుడి లాంటి విద్యావంతుడికి జివనే పాథి అతి సులువుగా ఏర్పడుతుంది.

తరుణుడు గురుకులం నుంచి వస్తూందగా ఒక గ్రామం వెలపల అతనికొక గుంపు కనడింది. వాళ్ళేదో ఏంత చూస్తున్నారు. అదేమిటో చూదామని తరుణుడు ఆ గుంపును సమిపించాడు. అక్కడ కనిపించిన దృశ్యం ఆతనికి చాలా జూగుప్పు కలిగించింది.

ఒక మొరటు మనిషి ఒక పంగలక్రతో ఒక పామును నేల కేసి అదిమిపెట్టి, మధ్య మధ్య క్ర ఎత్తి పామును కొంత దూరం పోనిచ్చి, మళ్ళీ క్రతో పట్టుకుంటున్నాడు. వాడా పాముతో అలా క్రూరంగా ఆదుకుంటూ ఉంటే ప్రైక్కులు కేరింశాలు కొట్టి సప్యతున్నారు.

ఆ మొరటుమనిషిని చూసి తరుణుడికి చాలా అగ్రహం వచ్చింది. వాడు తన కన్నరెట్టింపు బలాధ్యాడై పోయాడు గాని, లేక పోతే తరుణుడు వాళ్ళి చితకతన్ని ఉండును.

అతను తన అగ్రహన్ని అణచిపెట్టుకుని, “ఆ పామును అమ్ముతావా ఏమిటి?” అని అడిగాడు.

మొరటువాడు తల ఎత్తి చూసి, “పామును కొంటానంచాడు, ఎవరీ బ్రహ్మాచారి?” అన్నాడు వెటకారంగా.

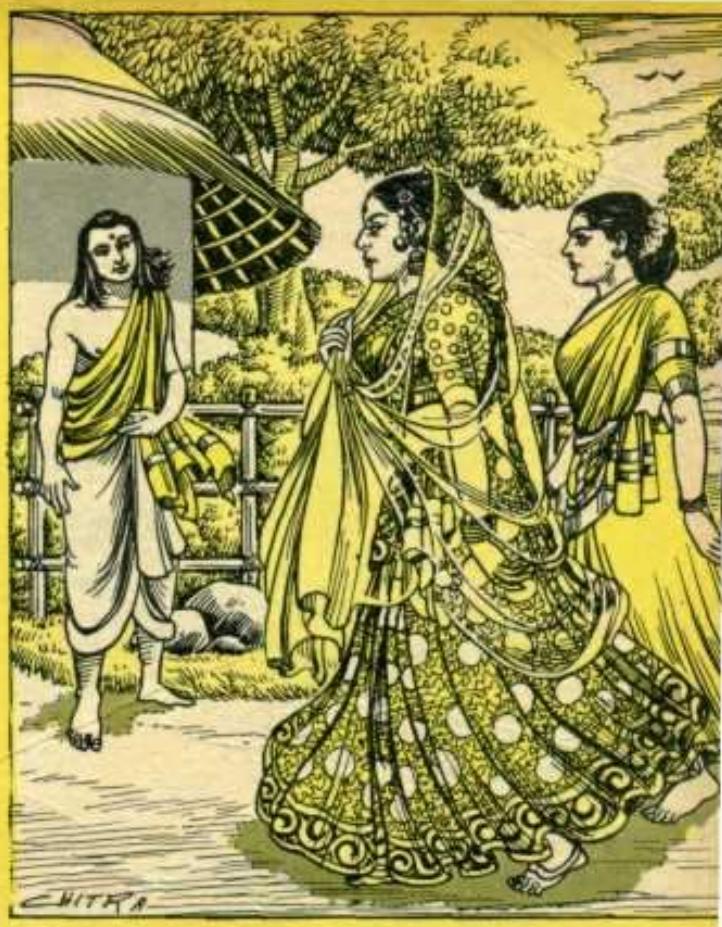
తరుణుడు తన దగ్గిర ఉన్న కాసిని చిల్లరడబ్బులూ మొరటువాడి కేసి చూపాడు.

“పాము కోసం మోజుపడ్డావు తీసుకు పోయి ఆడుకో!” అంటూ మొరటువాడు ఒక చేత్తే దబ్బులు తీసుకుని, రెండేచేత్తే పాము మెడ పట్టి ఎత్తి, తరుణుడి చేతుల్లోకి దాన్ని తేశాడు.

ఏదే పాము మీద తన జాలి బయట
పెట్టి అక్కడ వున్నవారి దృష్టిలో తాను
హస్యాస్పదంగా ప్రవర్తించానేమో నన్న
అనుమానమూ, తన దగ్గర ఉన్న కాస్త
దబూవు ఖర్చయిపొయిందన్న బాధా తరు
ణుణ్ణి కలవరపెట్టాయి. అందుచేత, అతనా
పామును తీసుకుని గబగబా నడుచుకుంటూ
అక్కడి నుంచి ముందుకు సాగిపోయాడు.
అతను కొంత దూరం వెళ్లి, ఎవరూ లేని
చేటు ఆ పామును నేల మీద వదిలివేశాడు.
అది చాలా అందమైన పాము. దాని రంగు
తల్లిని తెలుపు. తరుణుడు వదలగానే అది
చరచరా ఎటో వెల్లిపొయించి.

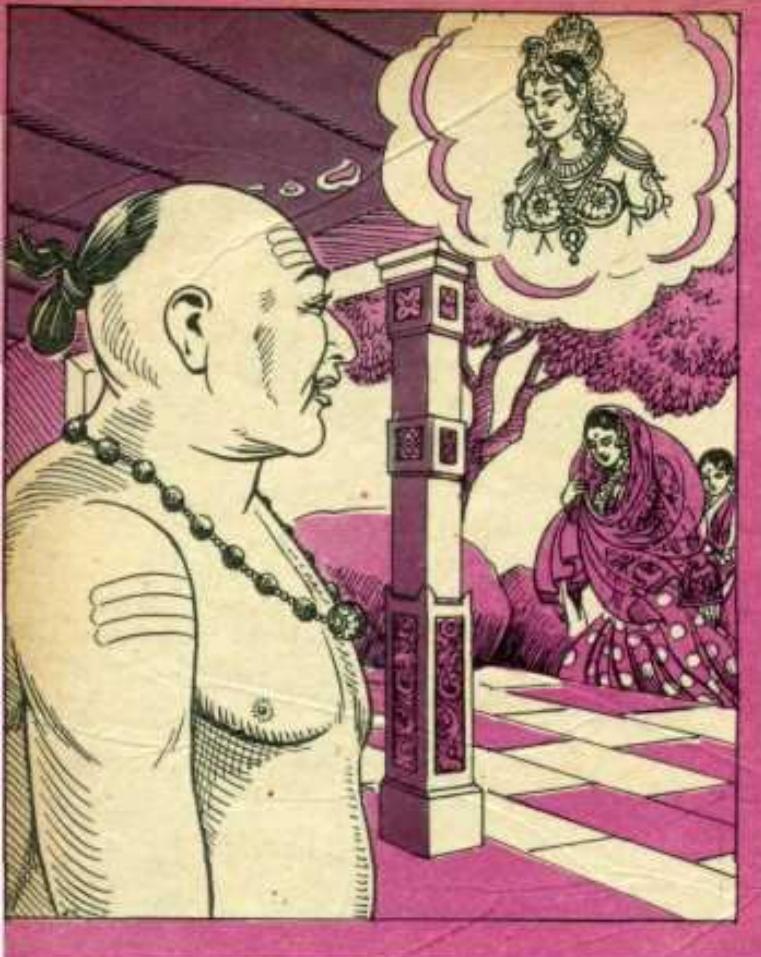
ఇంతకూ ఈ పాము ఒక నాగకస్య. కారణంతరం వల్ల నాగరాజు శిక్షించగా
అమె భూమి మీద కొంత కాలం పాము
రూపంలో తిరగవలసి వచ్చింది. శిక్షాకాలం
పూర్తి కాగానే అమె తన ఇంటికి తిరిగి
పోయింది. అమె తండ్రి అమెకు కలిగిన
విపత్తు గురించి, తరుణుడు అమెను కాపా
దటం గురించి తెలుసుకుని, “అమ్మా,
నుష్ట్యా ఆ యువకుడి రుణం తీర్చుకోదలిస్తే
భూలోకానికి తిరిగి వెళ్లు,” అన్నాడు.

“నే నతనికి భార్యగా జీవించాలని కోరు
తున్నాను,” అన్నది నాగకస్య.

అందుకు తండ్రి సమ్మతించి, ఆమె
వెంట ఒక పరిచారికను ఇచ్చి పంపాడు.
ఆ ఇద్దరూ విభాసస్తలానికి చేరుకున్నారు.
తరుణుడు ఆమెను చూసిన కుణంలోనే
గాథంగా ప్రేమించాడు. ఆమెకు పెళ్లి కాలే
దని తెలుసుకుని, తను పెళ్ళాడున్నాడు.
అమె వెంటనే ఒప్పుకున్నది.

తరుణుడికి, రూపవతి అని పేరు పెట్టు
కున్న నాగకస్యకూ వివాహం జరిగింది.
రూపవతి సాందర్భం తరుణుడికి మొచటి
నుంచి ఆశ్చర్యకరంగానే ఉన్నది. ఎంత
కాలం అమెతో కాపరం చేసినా అతని
విస్తుయం కొంచెం కూడా తగ్గలేదు. ఆమె

సాధారణ మానవస్త్రి కాదన్న విషయం అతనికి తట్టలేదు.

రూపవతి పరిచారిక పనిమనిషిగా ఉండేది. తరుణుడు తన భార్యను ప్రాణం కన్న ఎక్కువగా చూసుకుంటూ, ఏ ఫూర్చు జన్మ పుణ్యం చేతనే తనకు ఆమె భార్యగా దౌరికందని తృప్తిపదుతూ వచ్చాడు.

ఇలా ఉండగా, చాముండి ఆలయ పూజారి ఒకనాడు రూపవతిని చూడటం తటస్తించింది. ఆయన ప్రసిద్ధుడైన తాంత్రికుడూ, మంత్రవేత్తాధూ. అందుచేత, రూపవతిని చూస్తూనే ఆమె నాగస్త్రీ అని ఆయన కనిపెట్టాడు. ఆయన తరుణుణ్ణి తన వెంట

కొంత దూరం రమ్మని, ఇంటి నుంచి బయలు దేరతీసి, “నాయనా, చేసుకోక, చేసుకోక నాగస్త్రీని భార్యగా చేసుకున్న వేమిటి ? ” అన్నాడు.

తరుణుడి నెత్తిన పిదుగు పడ్డట్టయింది. “ మీరు హస్యమాదుతున్నారా ? లేక, ఇది నిజమా ? ” అన్నాడతను.

“ ఇది హస్యమాదే విషయమా, బాబూ ? ఇంత చదువుకున్నవాడివి, ఆమె మామూలు మానవస్త్రి కాదని ఎలా తెలుసుకోలేక హస్యావు ? ” అన్నాడు పూజారి.

తరుణుడి గుండెలో దడపుటుకొచ్చింది. నాగజాతివారు ఏదో దురుదైశం లేకుండా మానవులతో సంబంధాలు పెట్టుకోరని అతను ఎన్నోసార్లు ఉదాహరణలతో సహా విన ఉన్నాడు.

“ బాబూగారూ, నేను ఇంటికి తిరిగి పోలేను. నన్ను కూడా కొండ మీద, మీ ఇంట్లో ఉండనిప్పయింది,” అన్నాడు తరుణుడు పూజారితే.

“ ప్రస్తుతానికి ఆదే మంచిది. కర్తవ్యం నింపాదిగా ఆలోచింతాం,” అని పూజారి తరుణుణ్ణి కొండ మీదికి తీసుకుపోయాడు.

ఎంత పొద్దెక్కినా తన భర్త ఇంటికి తిరిగి రాకపోయేసర్కి రూపవతి చాలా

కంగారు పడింది. ఆమె తన పరిచారికతో సహ వీధుల వెంట తిరుగుతూ, తన భర్తను గురించి కనపడినవారి నందరినీ అడిగింది. ఆతను కొండ మీదికి వెళ్లిసట్టు తెలిసింది. నిష్పులు చెరిగే ఎండలో, రాతిమెట్ల మీద తన కాళ్లు కాలి బొబ్బులెక్కుతున్న లక్ష్య పెట్టిక కొండ ఎక్కు, పూజారిని తన భర్త ఉంటే ఒక్కసారి మాటూడాలని కోరింది.

పూజారి ఆమెతో, "అమ్మాయి, ఎందుకి వృధాగ్రమ? నీ భర్త నిన్నిక చూడడు. ఆతని ఆశ మదులుకో!" అన్నాడు.

రూపవతి ఇంకేమీ మాటూడలేదు. చాటున ఉన్న తరుణుడు తన భార్యను చూశాడు.

ఆమె తలవంచుకుని వెనక్కు తిరిగి, మెటు దిగి పొపటం ఆతని కంట పడింది.

రూపవతి తన చెలికత్తెతో సహ కొండ దిగి వచ్చి, చెట్ల కింద నీడలో కూర్చుని, కంటికి మంటికి ఏకధారగా ఏడవసాగింది.

ఇంతలో అటు కేసే పరిగెత్తుతూ ఎవరో వస్తున్న చప్పుడు వినిపించింది. ఆడవా ల్లిదరూ తలలెత్తి, రోప్పుతూ పస్తున్న తరుణుణి చూశారు. ఆతను అదే పరుగున రూపవతి వద్దకు వచ్చి, ఎవరన్న చూస్తారేమో నన్న బిడియం కూడా లేకుండా తన భార్యను గాథంగా కాగలించుకున్నాడు. తరవాత ముగ్గురూ కలిసి ఇంటికి వెళ్లి

పోయారు. వారి జీవితం ఎప్పుటిలాగే అనంద కరంగా సాగిపోయింది.

బేతాళు ది కథ చెప్పే "రాజు, తరుణుడి ప్రపత్తినకు అర్థమేమిటి? తన భార్య నాగ జాతి దని తెలియగానే ఆమెను విసర్పించటా నికి నిష్టయించుకున్నాడు గదా, ఆమె తన కోసం కొండమీదికి పచ్చినప్పుడు కూడా ఆమె ఎదటపడ నిరాకరించాడు గదా, అంత లోనే తన మనస్సు ఎందుకు మార్పుకుని, ఆమె వెనకనే పరిగెత్తాడు? చివరకు ఆమెతే ఎందుకు కాపరం చేశాడు? ఈ సందేహానికి సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పక పోయాఫే నీతల పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్పుడు, "తరుణుడు అసాధారణ వ్యక్తి అయి ఉండి కూడా సాధారణ వ్యక్తి లాగా ప్రపరించే స్వభావం కలవాడు. ఆతను పామును మొరటువాడి నుంచి కాపాడటం మామూలు వాళ్ళు చేసే పని కాదు. కానీ ఆ పని చేసినందుకు

ఆతను సిగ్గుపడ్డాడు. అలాగే తన భార్య నాగజాతిది అని తెలిసినప్పుడు ఆతని ప్రపత్తిన సామాన్యాది ప్రపత్తిన లాగే ఉన్నది. అయితే తన భార్య మిట్టమధ్యప్పాపు బెండలో తన కోసం ఘెట్టెక్కు రావటమూ. తాను ఆమెను చూడగోరలెదని తెలియగానే మారు మాటూడక తిరిగి పోవటమూ ఆతనిలో ఉండే అసాధారణ ప్రకృతిని రెచ్చగొట్టాయి. తనకు కీడు చేయడలిచిన మనిషి అయితే రూపపతి అలా తిరిగి వెళ్ళిపోదు; ఏపే బొల్లికబుర్లతో వంచన చేసి తనను వశ పరుచు కుంటుంది. తాను విషిచిపుచ్చు తున్న భార్య స్వభావం ఎంత ఉత్తమమైనదే గ్రహించగానే తరుణుడి మనస్సు మారి పోయింది. ఆమె పొశాచిని అని తెలిసినా ఆతను ఆమెను విడిచిపుచ్చడు," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ వేధంగా మౌనభంగం కలగ గానే బేతాళుడు కపంతో సహ మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. (కల్పతం)

అకాశానికిగుంజలు

ఒక ఊళ్ళ భీమన్న అనేవాడు ఒకదు ఉండేవాడు. వాడికి లోకజ్ఞానం బ్రత్తిగా లేదు. వాడికి పెళ్ళామూ, ఏచూ ఏమీ లేదు. కూలిపని చేసి బతుకుతూ ఉండేవాడు. వాడికి బుద్ధిబలం శూన్యమైనా కండబలం ఉండేది. ఊళ్ళ వాళ్ళ వాళ్ళ వెట్టి అమాయకుడి కింద జమకట్టవాళ్ళు.

ఒక రాత్రి భీమన్న తిండి తిని, వెన్నెట్లో మంచం వేసుకుని, వెల్లికిరా పదుకుని ఆకాశం కేసి చూకాడు. అకస్మాత్తుగా వాడి కోక భయంకరమైన ఊహ తట్టింది :

“ఆకాశం, ప్రపంచానికి దేవుడు వేసిన పందిరి అంటారు గదా! ఎంత చిన్న పందిరి కన్నా నాలుగు గుంజ లుంటాయి గదా! ఇంత పెద్ద ఆకాశానికి ఒక్క గుంజ అయినా లేదే! విరిగిపడితే ఇంకేమైనా ఉండా!”

భీమన్న భయంతే లేచి కూర్చున్నాడు. ఆకాశం విరిగి మీద పడితే తన ప్రాణాలు

పోతాయన్న భయం వాళ్ళి బాగా పట్టుకు న్నది. ఎవరితోనన్నా చెప్పుకుండామన్నా అందరూ నిద్రపోతున్నారు. భీమన్న పరిగెతుకుంటూ పోయి ఊరిబయట ఉన్న ఊడలముర్రి కింద కూర్చున్నాడు. ఆకాశం పడితే చెట్టుకొమ్మలు అడ్డి, తన ప్రాణాలు కాపాడతాయని వాడి ఉధేశం.

ఆ రాత్రంతా వాడు ఆ చెట్టు కిందనే జాగారం చేశాడు.

తల్లివారింది. భీమన్న ఊళ్ళకి తిరిగి వచ్చి, కనిపించిన ప్రతివాడితోనూ, “చిన్న పందిరికి నాలుగు గుంజలుంటే, ఇంత పెద్ద ఆకాశానికి ఎన్ని గుంజలుండాలి? ఒక్కటి లేదే! అది మీద పడితే మనమంతా చచ్చిపోమా? మనమంతా ఆకాశం లేని చోటికి పోదాం!” అన్నాడు.

“మీది కేదే పిచ్చి పట్టింది!” అని అందరూ నప్పుకున్నారు. కొందరు, “పోరా

పిచ్చికుంకా!" అంటూ మందలించారు. అంతేకాని, భీమన్న మాటలను ఒక్కరూ లక్ష్యపెట్టలేదు.

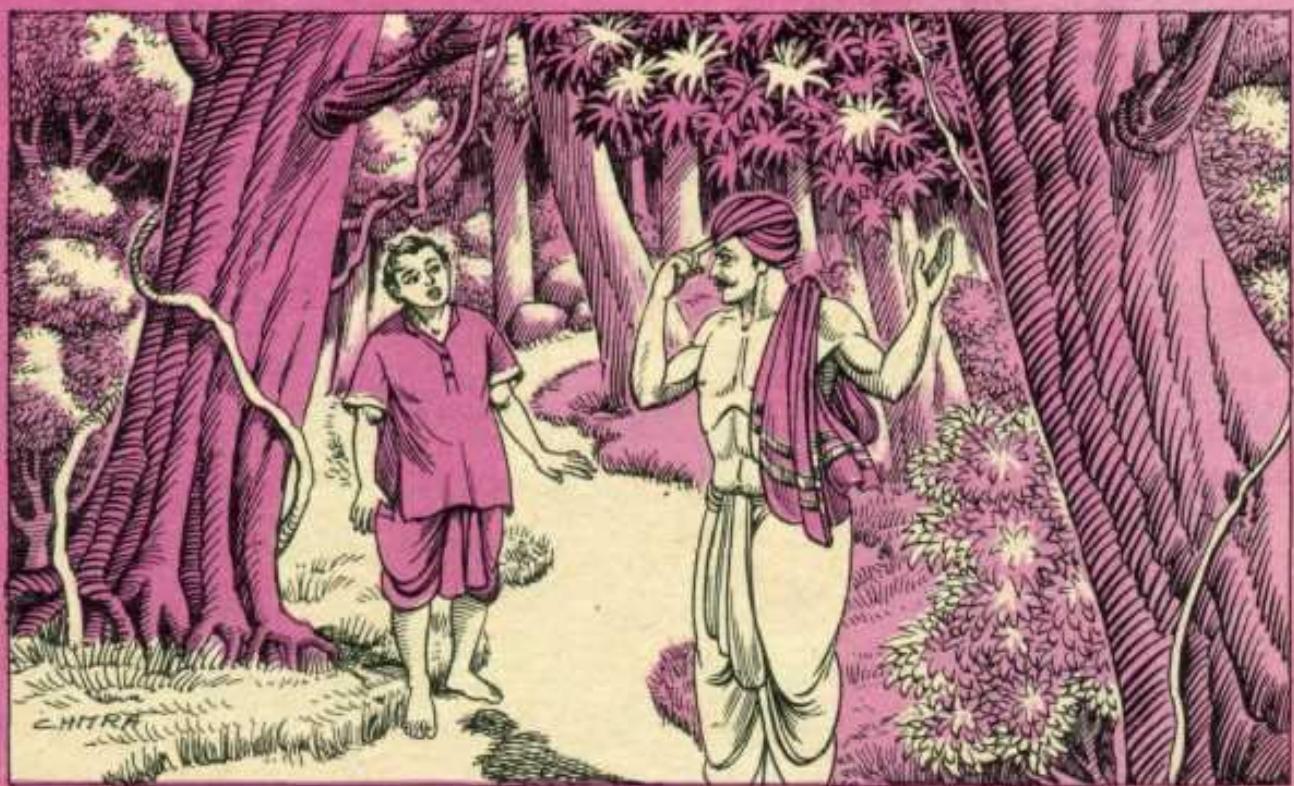
"పీళ్ళే పిచ్చికుంకలు. బతికే యోగ్యత లేక వాళ్ళు నా మాట వినకుండా ఉన్నారు. ఒకరితే నా కెందుకు? నేను ఆకాశం లేని చేటుకు పొయి హాయిగా బతుకుతాను," అనుకుని భీమన్న ఆ పూరి నుంచి బయలుదేరాడు.

ఊరు దాటినాక అడవి వచ్చింది. అడవి దారిన ఒకరూ, ఇద్దరూ భీమన్నకు ఎదు రయారు. ఉండబట్టలేక భీమన్న తన భయాన్ని ఒక మనిషికి చెప్పుకున్నాడు.

ఆ మనిషి, "నీ కేమన్న మతిపోయిందా ఏమిటి? ఆకాశానికి గుంజలే ఏమిటి?" అంటూ ముందుకు సాగిపోయాడు.

ఇంత చిన్న విషయాన్ని కూడా ఎవరూ అర్థం చేసుకోనందుకు చిరాకు పదుతూ భీమన్న ముందుకు సాగాడు. ఎంత దూరం నడిచినా అడవి తరగటం లేదు. ఎక్కుడా ఊరు తగలలేదు. భీమన్న ఒక చేట అగి తల ఎత్తి చూస్తే, చెట్ల మీదుగా ఆకాశం కనిపించింది. ఆకాశం లేని చేటు చేరాలంటే ఇంకా నడవాలి లాగున్నది.

చీకటి పడే దాకా నడిచి భీమన్న. ఆ రాత్రి గడపటానికి పెద్ద చెట్లు కిందికి

పచ్చదు, ఆకాశం పడినా చెట్టుకొమ్మలు తన ప్రాణాలను కాపాడతా యనుకుని.

ఆ చెట్టుకింద ఒక మనిషి కళ్ళు మూడు కుని కూర్చుని ఉండి, భీమన్న పచ్చిన అలికిడికి కళ్ళుతెరిచి, అతడి కేసి చూడు. ఆయన ఒక యోగి.

భీమన్న ఆయనను చూడగానే, “మీరు కూడా ఆకాశం పడుతుందనేనా, ఇంత దూరం పచ్చి ఈ చెట్టుకింద చేరారు? భలే!” అన్నాడు.

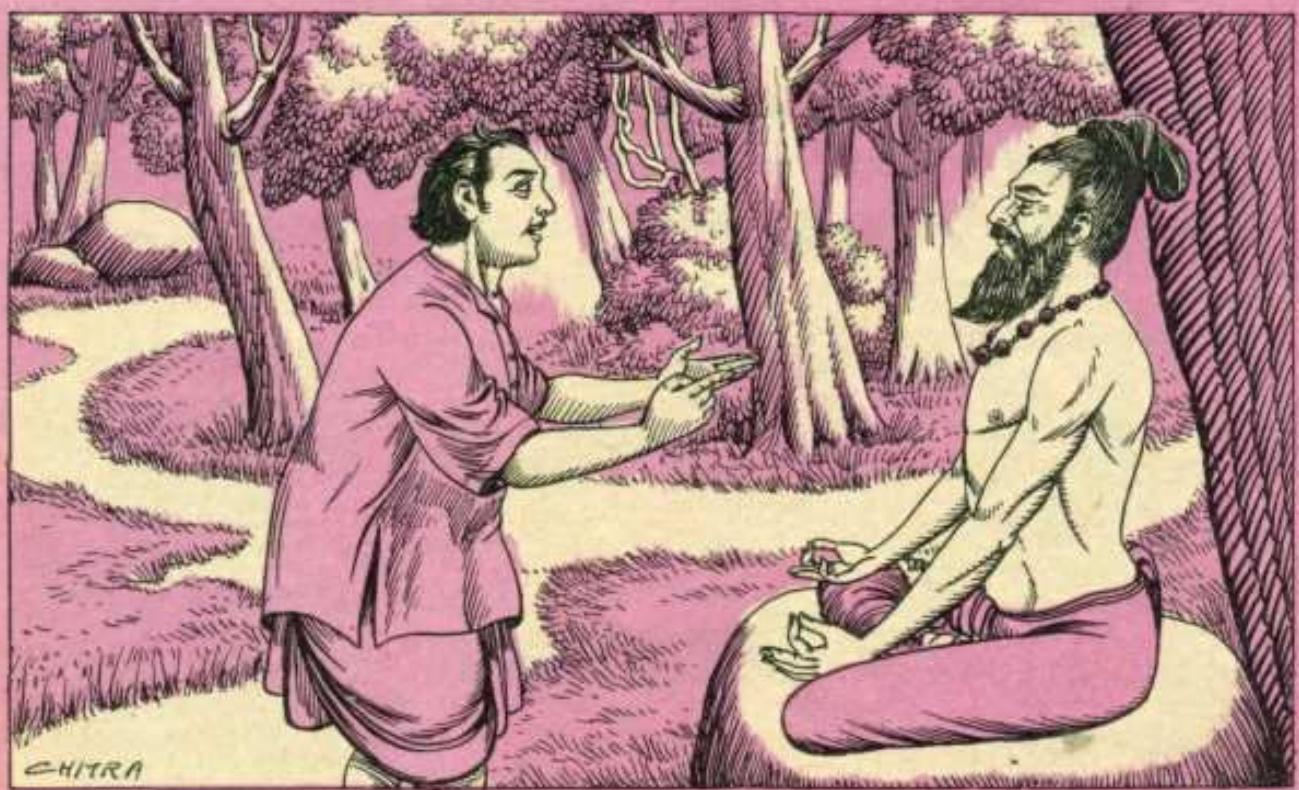
వాడు ఏచ్చివాడని గ్రహించి యోగి చిరు నష్టు నష్టుతూ, “ఆకాశం పడట మేమిటి?” అని అడిగాడు.

“చిన్న పందిరికి నాలుగు గుంజలుంటాయి గదా! ఇంత పెద్ద ఆకాశం గుంజలు లేకుండా ఎంతకాలం పడకుండా వుంటుంది?” అన్నాడు భీమన్న.

“అదా నీ అనుమానం? ఆకాశానికి గుంజలు లేకపోవట మేమిటి, నాయనా? ఉన్నాయి! వాటి సంగతి తెల్లవారినాక చెబుతాను. ఈ రాత్రికి పడుకుని నిద్రపో,” అన్నాడు యోగి.

యోగి మాట నమ్మి భీమన్న ఆ రాత్రి నిశ్చింతగా నిద్రపోయాడు.

తెల్లవారింది. భీమన్న లేవగానే యోగి. “నాయనా, ఆకాశానికి గుంజలు లేవని

CHITRA

శాదూ, నీ అనుమానం?“ అది తీరే పద్ధతి నీకు చెబుతాను. ఇటుగా వెళ్వంటే ఒక గ్రామం వస్తుంది. అ గ్రామంలో ప్రతి ఇంటికి వెళ్లి, ఇంటో వాళ్నను నేటికి వచ్చి నట్టు తిట్టి, బిచ్చం పెట్టించుకుని తిరిగి రా!” అన్నాడు.

భీమన్న ఆయన చెప్పిన మార్గాన వెళ్లి, ఊరు చేరుకుని, ఒక్కుక్క ఇంటి ముందే అగి, ఇంటో వాళ్నను తిడుతూ బిచ్చం పెట్టి మని అడగసాగాడు. ఆందరూ వాళ్న కొట్ట బోయినవాళ్న గాని, ఒక్కరూ బిచ్చం పెట్టలేదు. తనకు బిచ్చం దేరకదని వాడు నిరాశ చేసుకుంటూ మరొక ఇంటి ముందుకు వెళ్లి, బిచ్చం వెయ్యి మని అరిచాడు. లోపలి నుంచి జవాబు లేదు. భీమన్న తిట్లు ప్రారంభించాడు.

ఇంతలో ఒక స్త్రీ దేసిట్లో బియ్యం తీసు కుని పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, “అలస్యం అయింది, నాయనా! ఆకలితో అలమటించే

వాడివి తిట్టావంటే తిట్టపూ?” అంటూ, బియ్యం భీమన్న ఒడిలో పోసి, లోపలికి తిరిగి వెళ్లింది. భీమన్న అమితంగా అశ్చర్యపడి పోయాడు.

వాడు అరణ్యంలోకి తిరిగి వెళ్లి, యోగితో జరిగిన దంతా చెప్పాడు.

యోగి నవ్వి, “చూశావా? నువ్వు తిట్టినా ఆ మహా ఇల్లాలు కోపం తెచ్చుకోకుండా నీకు బిచ్చం పెట్టింది. అటువంటివాళ్న నూటికి, కొటికి ఒకరున్నా చాలు. వాళ్న ఆకాశానికి గుంజలు. పందిరికి నాలుగే గుంజలు, కానీ ఆకాశానికి ఇలాంటి గుంజలు ఎన్నో వున్నాయి. అందుకే ఆకాశం పడి పోదు,” అన్నాడు.

భీమన్నకు ఆయన మాటలు అర్ద మయాయి. తన భయాన్ని తీర్చిన ఆ యోగికి సాష్టాంగపడి నమస్కారం చేసి, ఆయనకు శుశ్రావులు చేస్తూ, భీమన్న ఆ అరణ్యంలోనే ఉండిపోయాడు.

మోసగాళ్లు

ఒక ప్రయుక్తి ఇద్దరు మోసగాళ్లు ఉండేవాళ్లు. ఒకడి పేరు వక్రబుద్ధి. రెండేవాడి పేరు దుర్మిద్ధి. జనాన్ని వాళ్లు రకరకాలుగా మోసపుచ్చి జీవిస్తా ఉండేవాళ్లు.

వాళ్లు దేశసంచారం చేస్తా ఒకనాడు ఒక గ్రామం చేరారు. వాళ్లకు పాలాల్లో ఒంటరిగా ఒక ఎద్దు కనిపించింది. వాళ్లు దాన్ని తేలుకుపొయి మరిక చేట కట్టేసి, ఉఛ్ఛే ఉన్న సత్రానికి తరిగి వచ్చారు. వక్రబుద్ధి సత్రంలోనే దిగబడిపోయాడు. దుర్మిద్ధి ఉఛ్ఛేకి వెళ్లాడు.

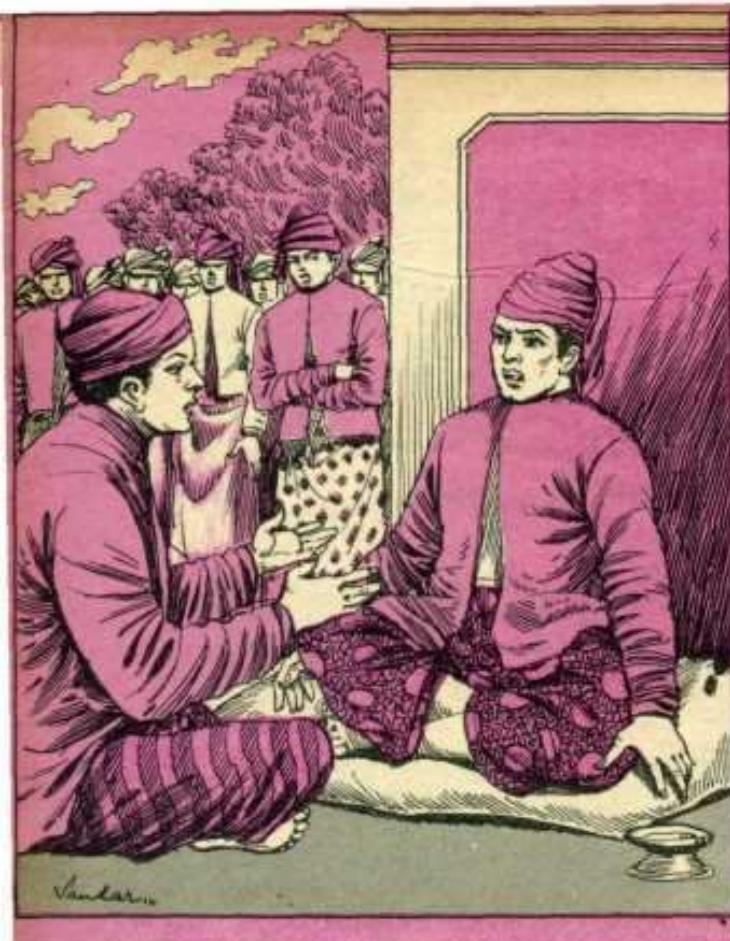
ఈలోపల ఎద్దుగల అసామీ తన ఎద్దు పొయిందని తేలుసుకుని, ఆ మాట గ్రామస్తు లందరికి చెప్పుసాగాడు. చిన్న గుంపు తయారయింది. ఘలాని వారి ఎద్దు పొయిందని అందరూ విట్టూరంగా చెప్పుకుంటున్నారు.

దుర్మిద్ధి వారి పద్మకు పచ్చి, “ఏదో పొయిందనుకుంటున్నట్టున్నారే. సత్రంలో

మా గురువుగారు గాప్ప జ్యోతిషాచార్యులు. వారిని చూసినట్టయితే పొయిన వస్తువు జాద చెప్ప గలుగుతారు,” అన్నాడు.

ఎద్దును పొగట్టుకున్న అసామీక ఈ మాట వినగానే ప్రాణం లేచి పచ్చినట్టయి, దుర్మిద్ధినీ, మిగిలిన గ్రామస్తులనూ వెంట బెట్టుకుని సత్రానికి వెళ్లాడు.

వక్రబుద్ధి సంగతంతా విని తన పెట్టు నుంచి తాటాకు పుస్తకాలు తీసి. అక్కడక్కడా చదివి, కళ్లు మూనుకుని కొంత సేవు ఆలోచించినట్టు నటించి, “ఈ సత్రానికి ఉత్తరంగా పొతే ఒక పెద్ద పటవ్వకం వస్తుంది. అక్కడి నుంచి తూర్పుగా పొతే ఒక ఎత్తుయిన చింత చెట్టు వస్తుంది. ఆటు నుంచి ఎడమ పక్కకు చూస్తే ఒక చిన్న మామిడి చెట్టు కనిపిస్తుంది. ఆ ప్రాంతంలోనే నీ పొయిన ఎద్దు ఉన్నది,” అని అసామీతో అన్నాడు.

ఆసామీ వెంట దుర్వాదీ, మిగిలినవాళ్లూ బయలుదేరి వెళ్లారు. వక్రబుద్ధి చెప్పిన చేటనే ఎద్దు కనబడింది. గురువుగారి దక్కిణ అని దుర్వాదీ ఆసామీ వద్ద పది రూపాయలు వసూలు చేశాడు.

మోసగాళ్లకు బాగానే గిట్టుబాటు అయింది. వాళ్లు ఆ గ్రామం విడిచి మరొక చేటికి ప్రయాణమవుతూండగా గ్రామాధికారి వారి కోసం పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, “మీ కోసమే వచ్చాను. మీరు ప్రయాణం కట్టినట్టున్నారు. ఇంకా నయం! తాన్త అలస్యమైతే నా గతి ఏమయేది?” అంటూ తాను వచ్చిన పని చెప్పాడు.

ఆయన ఇంట వుండే బంగారు పాన్దాన్ పొయింది. ఎవరో దాన్ని దొంగిలించారు. అది చాలా ఖరీదైనది. దాన్ని జ్యోతిషాచార్యులుగారు గ్రామాధికారికి తిరిగి ఇప్పించాలి.

వక్రబుద్ధి క్షణింపాటు దిమ్మెరపోయాడు. కాని మోసంలో సిద్ధహస్తాను కావటంచేత, “ఇది వర్ష్య సమయం. ఇప్పుడేమీ చూడ టానికి లేదు. రేపు ఉదయం వచ్చినట్టయితే ఆ దొంగతనం విషయం ఆ చూకి తీస్తాం!” అన్నాడు.

“చిత్తం, ఆలా అయితే రేపు సూర్యు దయంవేళ మళ్ళీ తమ దర్శనం చేసు కుంటాను,” అని గ్రామాధికారి వెళ్లి పోయాడు.

తరవాత తేడు దొంగ లిద్దరూ కూడబలుకున్నారు.

“మనం వెంటనే ఉడాయించటం మంచిది,” అన్నాడు దుర్వాదీ.

“రాత్రి మాటుమణిగాక బయలు దేరుదాం. ఇప్పుడైతే అందరూ చూస్తారు,” అన్నాడు వక్రబుద్ధి.

తలోపల గ్రామాధికారి ఇంటికి తిరిగి వెళ్లి, దొంగను జ్యోతిషాచార్యులు పట్టు కుంటానని మాట ఇచ్చాడనీ, ఆయనకు

సాధ్యం కానిదంటూ లేదని, తన పాన్దాన్ తరిగి దరికివస్తేననీ అందరికి చెప్పేశాడు.

ఆయన వరివారంలో ప్రారబ్ధం అనేవాడొకడున్నాడు. బంగారు పాన్దాన్ దొంగిలించినది వాడే. జ్యోతిషాచార్యుల సంగతి వినగానే వాడి గుండెల్లో రాయి పడింది. ఆ రాత్రి వాడు సత్రం కేసి వెళ్లి, మోసగాళ్ళుంటున్న గది కట్టికి కంద చేరి, లోపల జరిగే సంభాషణ అలకించసాగాడు.

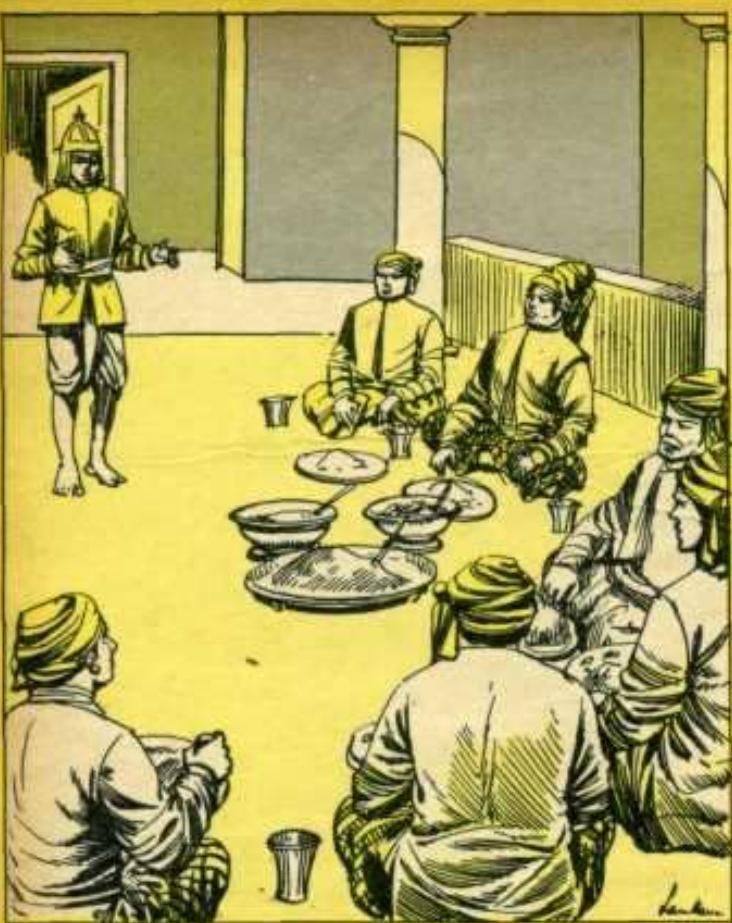
"అప్పుడే మనం పోయి ఉండవలసింది. ఇదేమిటి? చీకట్టోపడి దొంగవెథవల్లాగ — నాకేమీ బాగా లేదు," అంటున్నాడు వక్కబుద్ది.

ప్రారబ్ధంగాడు తనను గురించే వాళ్లు మాట్లాడుకుంటున్న రసుకున్నాడు. వాడి భయం రెట్టింపయింది.

"నన్నేమీ అనకు. ఈ దొంగతనం పచ్చి పడుతుందనుకున్నామా? ప్రారబ్ధం! ఆహా, ప్రారబ్ధమే!" అన్నాడు దుర్ఘాటి.

ఈ మాట వినేసరికి ప్రారబ్ధంగాడికి గుండె అవిసి పోయింది. వాడు లోపలికి పచ్చి. మోసగాళ్ళు కాళ్ళు పట్టుకుని, "బాబూ, రక్షించండి. పాన్దాన్ దొంగిలించి నందుకు నా తేలు వెరిచేస్తారు. అది ఎక్కుడ దాచానే తమకు చెప్పేస్తాను. నా ప్రాణం కాపాడండి!" అన్నాడు.

“సరే, అ దాచిన చేటు చెప్పి!”
అన్నాడు వక్రబుద్ధి.

ప్రారబ్ధంగాదు పాన్దాన దాచిన చేటు
చెప్పి, చల్లగా తిరిగి వెళ్లిపోయాడు.

గ్రామాధికారి మర్మాడు సూర్యోదయం
వేళకు వచ్చాడు.

“వల్లకాడులో ఉండే సావడి మెట్ల దిగు
వన పాన్దాన పాతిపెట్టి ఉన్నది. వెంటనే
వెళ్లి తెచ్చుకోండి,” అన్నాడు వక్రబుద్ధి
గ్రామాధికారితో.

గ్రామాధికారి వెళ్లి వల్లకాడులోని సావడి
మెట్ల కింద తవ్వి చూస్తే పాన్దాన దారి
కింది. అయిన పరమానందభరితుడై జ్యోతి

షాచార్యులకు వంద రూపాయలు కానుక
ఇవ్వటమే గాక, అయిననూ, అయిన
శిష్యుష్ణీ తన ఇంటికి భోజనానికి అహ్వా
నించాడు. మోసగాళ్ళు విందు కుదుస్తూం
డగా రాజుగారి మనిషి వచ్చి గ్రామాధికారిక
ఒక వార్త చెప్పాడు. అదేమిటంటే—

మూడు రోజుల క్రితం రాజుధాని తీరపు
రేపుకు ఏదు వర్తకపు టిడలు వచ్చాయి.
వాటి నిండా ఎంతో విలువైన వర్తకపు సరు
కున్నది. టిడలు గల వర్తకుడు రాజుగారితో
ఒక పండం వేశాడు. తానెక ఇనప పెట్టు
ఇస్తాననీ, అందులో ఏమున్నదీ వారం
లోపల రాజుగారు చెబితే తన టిడలన్నీ
రాజుగారిక ఇస్తాననీ, రాజుగారు చెప్పలేక
పొతే రాజ్యం తన కివ్వవలసి వుంటుందనీ
అయిన అన్నాడు.

రాజుగారి దగ్గిర కొందరు దైవజ్ఞ
లున్నారు. వారి మీద రాజుగారిక అమెత
మైన విశ్వాసం. అదీగాక, అ ఏదు టిడల
సరుకూ కాజెయ్యాలని రాజుగారిక దుర్ఘార్థి
కలిగింది. అందుచేత అయిన వర్తకుడి
పండం ఆమాదించాడు. అయితే రాజుగారి
దైవజ్ఞులు గుడ్లు వెళ్లిపెట్టేసి, అ ఇనప
పెట్టేలో ఏమున్నదే చెప్పే శక్తి తమకు
లేదన్నారు. మూడు రోజులు అయిపోయాయి.

ఇంక నాలుగు రోజులలో పందిం గెలవక పొతె రాజుగారు రాజ్యభ్రష్టుడవుతాడు. అయినకు కంపరం పుట్టి తన రాజ్యంలో ఉన్న గ్రామాధికారులందరికి కబురు చేశాడు—ఎక్కుడ జ్యోతిమ్మలున్న వెంటనే పంపమని!

గ్రామాధికారి వక్రబుద్ధితో, “మీ వంటి జ్యోతిషాచార్యులు ఉండగా మా రాజుగారి కేమీ భయం లేదు. మీరూ, మీ సిమ్ముడూ నా వెంట రండి,” అన్నాడు.

విధిలేక మోసగాళ్ళు రాజుగారి వద్దకు వెళ్ళారు. అక్కుడ వారికి రాజోపచారం జరిగింది. తరవాత ఏమైనా, ప్రస్తుతానికి వాళ్ళు చాలా సుఖపడ్డారు.

గదువు ఆఖరు రోజు వచ్చింది. మర్మాడు ఉదయం ఇనపె బైలో ఏమున్నది రాజు చెప్పకపొతె రాజ్యం పొతుంది; మోసగాళ్ళు రాజుకు చెప్పలేకపొతె వాళ్ళు తలలు పొతాయి!

“ఈ రాత్రికి పారిపోదాం,” అన్నాడు దుర్ఘాష్టి.

“ఎక్కుడి కని పారిపోదాం? రాజు మనల్ని తప్పక పట్టుకుంచాడు. చాలా అవమానకరమైన చావు చావాలి. అంతకన్న సముద్రంలో పడి ఈదుకుంటూ పొతె, గుట్టు

చప్పుడు కాకుండా చావవచ్చు. ఆ విధంగా కొంత కీర్తి అయినా మిగులుతుంది,” అన్నాడు వక్రబుద్ధి.

రూముపొద్దు పోయాక, ఇద్దరూ సముద్ర తీరానికి వెళ్ళి, సముద్రంలో దిగి ఈదుతూ పోసాగారు. కొద్ది దూరంలో వారికి ఏజే ఓడలు తగిలాయి. ఒక ఓడలో నుంచి ఏజే మాటలు వినిపించాయి.

“చెప్పు, తాతా! ఆ పెబైలో ఏముంది?” అంటున్నది ఒక చిన్నపిల్లలు.

“అదంతా నీ కెందుకు, తల్లి? పొద్దు పోయింది. వెళ్లి పడుకో,” అంటున్నాడు ఆ పిల్లల తాత.

“పెట్టలో ఏముందే చెబితే పడుకుంటా! లేకపోతే పడుకోను,” అని పెల్ల మొండి కెత్తింది.

“తెల్లారగానే బయటపడేదేననుకో. ఆ పెట్టలో ఏముందే తెలుసా? ఇనప పెట్టలో ఒక ఇత్తది పెట్ట ఉన్నది. ఇత్తది పెట్టలో ఒక వెంది పెట్ట ఉన్నది. వెంది పెట్టలో ఒక బంగారు పెట్ట ఉన్నది. ఆ బంగారు పెట్టలో ఇత్తరు సీసా ఉన్నది! చెప్పానుగా, ఇక వెళ్లి పడుకో!” అన్నాడు పిల్ల తాత. అతను వర్తకుడి పెద్దసరంగు.

ఈ విషయం తెలియగానే మోసగాళ్లు నిశ్శబ్దంగా ఈదుకుంటూ వెనక్కు తిరిగి వెళ్లి, తెల్లవారుతూనే రాజుగారికి ఇనప పెట్ట రహస్యం చెప్పేశారు.

వర్తకుడు తన ఓడలన్నిటినీ రాజుగారికి అర్పించుకున్నాడు.

రాజుగారు వక్రబుద్ధిని తన ఆస్తాన జ్యోతి ముక్కలకు పెద్దగా నియమించాడు. ఇది

మోసగాళ్లకు ఇష్టం లేదు. ఎందుకంటే ఎప్పటికైనా తమ మోసం బయటపడి తీరుతుంది. అందుచేత వాళ్లు మరొక కుతంత్రం పన్నారు.

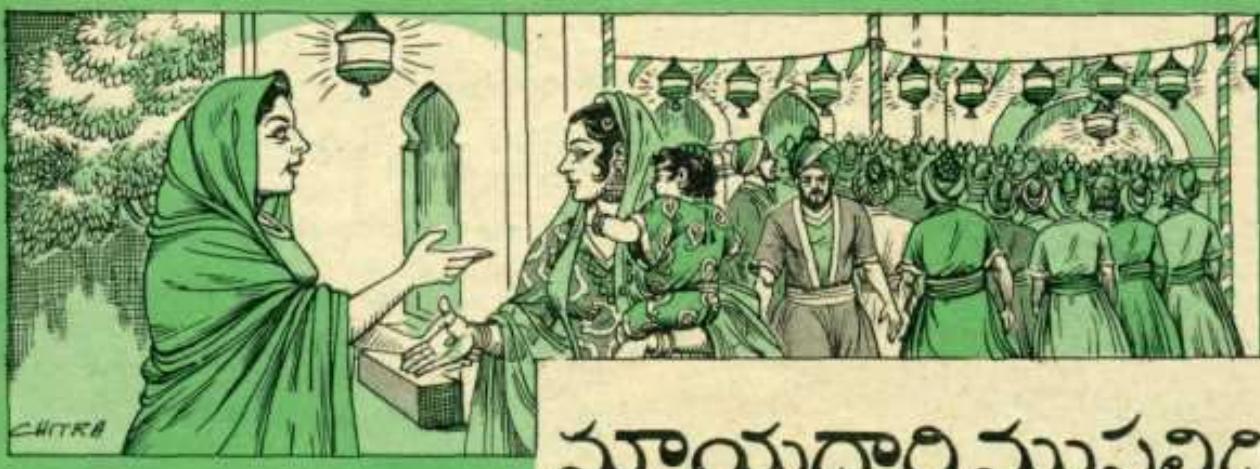
ఆ సాయంకాలం వక్రబుద్ధి రాజుభవ నానికి వెళ్లి రాజుగారితో కబుర్లాడుతూ ఉండగా దుర్యాద్ధి ఏదున్నా వచ్చి, “గురూజి, కొంప ముణిగింది. మన బస కాలిపోయింది. జ్యోతిష్మగ్రంథాలన్నీ అగ్నికి ఆహాతి అయాయి!” అంటూ బోఱ్పు లెక్కిన తన చేతులు చూపాడు.

“అయ్యా, ఇంకేమున్నది? నా బతుకు తరువేపోయింది!” అంటూ వక్రబుద్ధి బిక్కు మొహం పెట్టాడు.

“విచారించకండి. మీ కిద్దరికి ఉన్నత మైన ఉద్యోగాలన్నాను,” అన్నాడు రాజు.

మోసగాళ్లు ఆఖరు ఎత్తు కూడా పారింది. వాళ్లు రాజుగారి దివాణంలో నుఖంగా బతికారు.

మాయదారిముసలిది

2

ఈ లోగా దిలైలా తాను ధరించిన సూఫీ భిక్షుకురాలి వేషం తీసేసి, ఒక భాగ్యవంతుల పరిచారిక లాగా దుస్తులు వేసుకుని, తన చాక చక్కుంతే బాగ్గాదునగరాన్ని అట్టుడికించడానికి మళ్ళీ ఇంటినుంచి బయలుదేరింది.

ఆమె ఒక సందులోకి తిరిగేసరికి ఒక ఇంట చాలా కోలాహలంగా ఉన్నది. లోపల మేళతాళాలూ, పాటలూ సాగుతున్నాయి. దీపాలు దేధిప్పుమానంగా వెలుగుతున్నాయి. ఏధివాకిట ఒక మనిషి ఒక చిన్న కుర్రవాణ్ణి ఎత్తుకుని నిలబడి ఉన్నది. వాడి వంటి నిండా వెంది, బంగారు జరీగల దుస్తులూ, రత్నాలు పాదిగిన ఆభరణాలూ, ముత్క్యల చెర్కు ఉన్నాయి.

ఆ ఇల్లు బాగ్గాదు వర్తకుల చెద్దది. లోపల ఆయన కుమార్తెకు ప్రధానం చేస్తూ గారు కనిపిస్తే ఆఖ్యాయిగారు కొంగు పట్టు

న్నారు. వర్తకుడి భాగ్య పేరంబాళ్ళకు అతిథ్యం ఇవ్వాలంటే ఏలు కాకుండా ఆమె చిన్నకొదుకు మారాం చెయ్యపాగాడు. అందు చేత ఆమె తన కొదుకును బానిసదాని కిచ్చి, అతిథులు వెళ్లిపోయిన దాకా ఆడిస్తూ ఉండమన్నది. ఈ విషయాలన్నీ దిలైలా ఏధిలోనే ఆరాతీసి, ఆ కుర్రవాడి వంటి మీది నగలు కాజేయాలని పంకల్పించింది.

ఆమె ఏధి జనాన్ని తేసుకుంటూ బానిసను సమీపించి, "నా ఇల్లు బంగారం కానూ, ఆలస్యం కానే అయింది!" అని గట్టిగా అని, ఒక చెల్లని నాటం తీసి బానిసదాని చేతిలో పెట్టి, "మీ పాత దాది ఉమాలే ఖయర సలాములు చెప్ప వచ్చిందని ఆమ్మగారికి చెప్పిరా. తల్లి!" అన్నది.

బానిస నాటం తేసుకుంటూ, "ఆమ్మ గారు కనిపిస్తే ఆఖ్యాయిగారు కొంగు పట్టు

కుని పదలక మారాం చేస్తారు. నే నెలా వెళ్ళేదమ్మా ? ” అన్నది.

“ చిట్టితండ్రిని నేను పట్టుకుంటాలే ! ”
అన్నది దిలైలా.

బానిన ఈ మాటలు నమ్మి పిల్లవాణ్ణి దిలైలా కిచ్చి, లోపలికి వెళ్లిపోయింది.

వెంటనే దిలైలా ఆ పిల్లవాడితో సహ నిర్మనంగా ఉన్న ఒక గొందిలోక వెళ్లి, వాడి వంటి మీద ఉన్న నగలూ, బట్టలూ ఉధేసి, వాణ్ణి తీసుకుని ఒక పెద్ద రత్న వర్తకుడి దుకాణానికి వెళ్లింది.

ఆ వర్తకుడు వర్తకులపెద్ద యొక్క కొదుకును గుర్తించి, మంచి బేరం తగిలిం

దసుకుని, “మీ యజమానికి ఏం కావాలి ? ”
అని దిలైలాను అడిగాడు.

“ ఈ పిల్లవాడి అక్కుకు ప్రథానం చేస్తు న్నారు. ఒక జత బంగారు గాజులూ, రెండు జతల బంగారు పాంజేబులూ, వరహాల చెవి కమ్ములూ, నగిషీవ్యాళమూ కావాలి. అంతా కలిసి వెయ్యిదీనారాలకు తక్కువ కాకుండా ఇప్పించండి. సరుకు తీసుకుపోయి అమ్మ గారిక చూపించి, నచ్చితె డబ్బు తీసుకుని ఇప్పుడే వస్తాను. అంతదాకా అబ్బాయిని ఇక్కడే ఉంచిపోతాను,” అన్నది దిలైలా.

“అబ్బాయిని ఉంచనవసరం లేదు.
ఉంచాలని ఉంటే ఉంచు,” అని వర్తకుడు అమె కోరినవస్త్రీ ఇచ్చాడు. వాటని తీసుకుని దిలైలా తిన్నగా తన ఇంటికి వెళ్లిపోయింది.

అక్కుడ వర్తకులపెద్ద ఇంటికి చేరేసరికి జల్లు భీభత్తుంగా ఉన్నది. ఆయన భార్య కిందపడి దీర్ఘతూ పుట్టెదు దుఃఖంలో ఉన్నది. పిల్లవాడు కనబడటం లేదు. వర్తకుడు ఎంతో ప్రయాసపడి వెతికించగా వాడు నగల వర్తకుడి దుకాణంలో దోరికాడు.

“ దంగ వెధవా, నా పిల్లవాణ్ణి ఇక్కడ పెట్టావా ? వాడి చంటి మీద నగలూ, దుస్తులూ ఎక్కుడ ? ” అని అడిగాడు వర్తకుల పెద్ద.

“నేను తమ జంటికి పంపిన వెయ్యి దీనారాల నగల మాటెమిటి? ” అన్నాడు నగలవర్తకుడు.

ఒకరి గాదవ ఒకరికి అర్థం కావటానికి చాలాసేపు పట్టింది. వాళ్లు ఘర్షణ పదు తుండగా, దిలైలా చేత మోసపోయిన ముగ్గురూ ఆక్రూడికి వచ్చారు. ఒకరి సంగతి ఒకరు విన్నాక, అందరినీ మోసగించినది ఒకతేనని తెలిపోయింది.

“ఆ ముండ అంతు తెల్చుకుండా నేను నిద్రపోను,” అన్నాడు వర్తకుల పెద్ద.

“ఆ ముసలిదాన్ని పట్టుటానికి నేను కూడా మీతో పస్తాను,” అన్నాడు నగల వర్తకుడు.

కాని ఎలా వెతకాలి? అందరూ కలిసి కట్టగా వెళ్లి లాభం లేదు. అందరూ తలా ఒక దిక్కూ వెళ్లిపోయి, మధ్యాహ్నాని కల్లా హజ్జమసూద్ అనే మంగలి పెట్టిన దుకాణం దగ్గిర కలుసుకునేటట్టు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు.

మధ్యాహ్నంవేళకు గాడిద గల కుర్రవాడు మంగలి దుకాణం కేసి వస్తూండగా వాడికి దిలైలా కనిపించింది. వేషం మారినా వాడు ఆమెను గుర్తుపట్టి, “దొరికావా, దొంగ పీసుగా!” అన్నాడు.

“ఆదేమిటి, నాయనా?” అన్నది దిలైలా అమాయికంగా.

“నా గాడిద! నా గాడిదను నా కిచ్చి మరి మాట్టాడు,” అన్నాడు కుర్రవాడు.

“ఎందుకలా ఆరుస్తాపు? నీ గాడిదను నేను కాజేశా ననుకుంటున్నావా? మంగలి మసూదు దగ్గిర ఉంచాను. మాట్టాడకుండా, నా వెంటరా, నీ గాడిదను నీకు జప్పిస్తా.” అన్నది దిలైలా.

ఇద్దరూ మంగలి దుకాణం చేరారు. కుర్రవాణ్ణి బయటే ఉండమని, దిలైలా లోపలికి వెళ్లి మసూదుతో, “నువ్వే కాపాడాలి, నా తండ్రి!” అన్నది.

"ఏమిటి, పెన్నమ్మా? అసలు సంగతి చెప్పు," అన్నాడు హజీముసూద్.

"ఆ బయట ఉన్నాడే, వాడు నా కొరుకు, నాయనా, శాయిలా పడి, చచ్చి బతికాడు. కాని వాడి బుద్ది పుచ్చిపోయింది. చిన్నప్పుడు వాడికొక గాడిద ఉండేది. దానికోసం వాడిప్పుడు ఒకటే కలవరింత! గాడిదో, గాడిదో ఆంచాడు. వాడి పిచ్చి నువ్వే వదల గట్టాలి," అన్నాది దిలైలా.

మంగలి దిలైలా నుంచి దీనారం తీసు కుంటూ, "అదెంత పని? తల గంగెసి నిమ్మ రసం ఆంచానంటే, మూడు హాటల్లో గుణం ఇస్తుంది," అన్నాడు.

"మంచి మాటలతో వాణ్ణి పిలిచి, వైద్యం చెయ్యి, నాయనా. నీ రుణం ఉంచు కోసులే," అన్నాది దిలైలా.

ముసూద్ దుకాణం బయటికి వచ్చి. కుర్రవాణ్ణి చూసి, "లోపలికి రా," అన్నాడు.

"నా గాడిద?" అన్నాడు కుర్రవాడు.

"నీ గాడిద ఎక్కుడికి పోతుంది. అది నా దగ్గిర ఉన్నాది లే! ఒక క్షణం లోపలికి రా!" అన్నాడు మంగలి.

కుర్రాడు వసారాలోకి అడుగు పెట్టగానే ముసూద్ నోకర్లు వాణ్ణి పట్టుకుని, పెద రెక్కలు విరిచి కట్టారు. ముసూద్ వాడి తల మున్నగా గొరిగి, నిమ్మ రసం మర్మన చేశాడు. కుర్రవాడు పెద్ద పెట్టున కేకలు పెట్టాడు.

ముసూద్ చికిత్స ముగించి లోపలికి వెళ్ళే సరికి ముసలిది లేదు సరెకదా. దుకాణానికి సంబంధిన కత్తులూ, కత్తెరలూ, అద్దాలూ, తల నూసెలూ, మర్మన తైలాలూ, అత్తరులూ, కుర్చీలూ, బల్లలూ మాయమయాయి.

ముసూద్ కుర్రవాడి దగ్గిరికి వచ్చి, వాడి పీక పట్టుకుని, "మీ అమ్మ ఎక్కుడూ, పిశాచంగాడా?" అని అడిగాడు.

"మా ఆమ్మ పోయి ఎంత కాలమాయే! నా గాడిదను ఇస్తానన్నావు. ఇచ్చేయ్యి." అన్నాడు కుర్రవాడు. తల నిమురుకుంటూ.

ఈ సమయంలో మిగిలిన వాళ్ళకూడా అనుకున్న ప్రకారం దుకాణం చేరుకున్నారు. జరిగినదంతా విన్నాక, ముసలిది మంగలి మనూదేను కూడా మోసగించినట్టు సృష్టమయింది. ముసలిదాన్ని పట్టుకునే టందుకు బయలుదేరిన జట్టులో మనూద కూడా చేరాడు.

వాళ్ళ వీధుల వెంబడి తిరుగుతూండగా, గాదిదగల కుర్రవాడికి దిల్లెలా మళ్ళీ కనిపించింది. వాడు చప్పున అమెమీద పది పట్టుకునీ, “ముసలిముండ డోరికింది! ఈ సారి తప్పించుకు ఛానివ్వకంది.” అని బిగ్గరగా అరిచాడు.

అందరూ కలిసి దిల్లెలాను పట్టుకుని ఖాలిద్ ఇంటికి తీసుకుపొయి, అక్కడి భటులతో, “మేము వెంటనే ఖాలిదగారి దర్శనం చెయ్యాలి,” అని చెప్పారు.

ఖాలిద్ నిద్రపోతున్నాడనీ, ఆయన లేచే దాకా వాళ్ళ వేచి ఉండవలిని ఉంటుందనీ భటులు చెప్పారు. వాళ్ళ మగవారిని ఆపరజలో కూర్చుమని, దిల్లెలాను జనానాలోని ఒక గదిలోకి పంపించారు.

దిల్లెలా ఆ గదిలో ఉండిపోక, ఇంకా లోపలికి వెళ్లి, ఆనేక గదులు దాటి, మేర మీద ఖాలిద్ భార్య ఉండే గదికి వెళ్లింది. ఆమె ఖాలిద్ భార్యకు సలాం చేసి,

"మా బానిసలను మీ భర్తగారు పన్నెండు వందల దీనారాలకు బేరం చేశారు. వాళ్ళను ఆప్యగించటానికి తెచ్చాను. అయిన నిద్ర జొతున్నట్టు తెలిసింది. వారు లేచేసరికి ఏవేళ అపుతుండో?" అన్నది.

"ఆ సంగతి నాకు తెలియదుగాని, బానిసలను కొనాలని మాత్రం వారు నాతే ఎప్పుడే అన్నారు. ఇంతకూ మీ బానిస లక్కుడ?" అని అడిగింది శాలిద్ భార్య.

"బయట ఉన్నారు. కటికీలో నుంచి చూస్తే కనిపిస్తారు. అందరూ మంచి పుటక గలవాళ్ళెండి. అందుకు సందేహం ఆక్కర్మిదు," అన్నది దిల్తెలా.

శాలిద్ భార్య కటికీలో నుంచి చూసింది. బయట నిలబడిన వాళ్ళు ఆమెకు తృప్తి కరంగానే ఉన్నారు. ఆమె దిల్తెలాతే, "డబ్బు నేనే ఇద్దును, కాని నా దగ్గర ప్రస్తుతం వెయ్యాదీనారాలే ఉన్నాయి. ఏం చేసేది?" అన్నది.

"వెయ్యి చాలుగదండీ? రెండువందలు ముందే బయానాగా తీసుకున్నానుగా?" అన్నది దిల్తెలా.

ఆమె శాలిద్ భార్య నుంచి వెయ్యి దీనారాలూ తీసుకుని సలాం చేసి. "కూర్చు బెట్టకుండా నా పని పూర్తిచేసి చాలా పుణ్యం కట్టుకున్నారు. నాకు మా బానిసల ముఖాలు చూడటానికి చాలా బాధగా ఉంది. మీరు మరోలా అనుకోక, నన్ను దయచేసి దొడ్డి దారిన పంపెయ్యండి," అన్నది.

శాలిద్ భార్య దిల్తెలాను దొడ్డిదారిన పంపేసింది.

శాలిద్ నిద్రలేవగానే ఆమె ఆయనతే, "మొత్తానికి మంచి బేరమే చేశారే!" అంటూ బానిసల సంగతి అంతా చెప్పి ఆభిసందించింది.

శాలిద్ అంతా విని ఆ శ్శ్రీర్యాపోయి, "బానిస లేపితి? బేర మేమితి? నే నెవరికి బయానా ఇవ్వలేదే!" అన్నాడు.

“ఆదేమితి? నేనా ముసలావితకు నా భార్యకు జరిగిన మోసానికి ఏమి వెయ్యాదీనారాలూ ఇచ్చేశాను. అమె మనకు అమ్మిన బానిసలు కింద పున్నారు,” అన్నది శాలిద భార్య.

శాలిద కిందికి వెళ్లి. దుకాణదారునూ, కలంకారీవాట్లీ, రత్నాల వర్తకుట్టీ, మంగల మసూద్ నూ, గాదిగగల కుర్రవాట్లీ చూసి ఆశ్చర్యపడి, “మీరేనా నేను కొన్న బానిసలు?” అని అడిగాడు.

“ఇదేనా మీరు మాకు చేసే న్యాయం? మేము బానిసలమా? ఖలిషాగారి నడుగుదాం పదంది,” అన్నారు వాళ్లు.

ఆదే సమయానికి ముస్తఫా కూడా ఆక్కి దికి వచ్చాడు ఈ సరికి, అయినకు ముసలిది తన భార్యకు చేసిన మోసం గురించి తెలిసింది. అయిన శాలిదితో, “మీ నిర్వాహం కింద ప్రతి ముసలితెత్తూ యథేచ్ఛగా ఏ కొంపలో నైనా జోరబడి ఆమాయక స్త్రీలను మోసగించవ చ్చులా కనబడుతుందే!

నా భార్యకు జరిగిన మోసానికి ఏమి సంజాయిషి ఇస్తారు?” అని అడిగాడు.

శాలిద బెదిరిపోయి, “అయ్యా, ఈ ముసలిదాన్ని శిషించే భారం నేను మీద వేసుకుంటాను. మీ అందరికి దానివల్ల కలిగిన సప్పానికి పరిపూరం ఇచ్చుకునే పూఢి కూడా నాదే!” అని, మిగిలినవాళ్లు కేసి తిరిగి, “మీలో ముసలిదాన్ని గుర్తించగల వారెవరు?” అని అడిగాడు.

“మా వెంటు పదిమంది భటులను ఇచ్చారంటే దాన్ని పట్టి తెస్తాం!” అన్నారు వాళ్లు శాలిదతో.

వారు భటులను వెంటబెటుకుని క్షాద్రి దూరం వెళ్లిసరికే దిల్తైలా వారికి ఎదురుపడి. వారిని చూసి పారిపోబోయింది. కాని వారు వెంట తరిమి ఆమెను పట్టుకుని, చేతులు వెనక్కు విరిచి కట్టి శాలిద వద్దకు తీసుకు పోయారు. దిల్తైలా అట కట్టినట్టే కనబడింది.

—(ఇంకా వుంది)

పెళ్లి పరిక్త

షైక రాజుగారి కూతురు తన పెళ్లిక ఒక నియమం పెట్టింది : అమెను పెళ్నాడేవారు అమె వేసే ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పి, తన ప్రశ్నలకే అమెను ఉదించాలి. రాజకుమార్తె అంద మైనది కావటంచేత అమెను పెళ్నాడుమని నలుగురైదుగురు రాజకుమారులు వచ్చి, అమె ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పలేక ఉదిపోయారు.

చివరకు మహేంద్రుడనే రాజకుమారులు వచ్చాయి. అమె అదిగిన ప్రశ్నలూ, వాటికి మహేంద్రుడి నమాధానాలూ ఇలా ఉన్నాయి :

“ప్రాణులన్నీటకి స్నేహాతు దెవరు ?” “సూర్యుడు.”

“తన విడ్డలను రక్షిస్తూనే భక్తించే తల్లి ఎవరు ?” “భూమాత.”

“నగం నలుపూ, నగం తెలుపూ అయిన ఆకులు గల చెట్టు ఏది ?”

“సంవత్సరం, దాని ఆకులు రోజులు.”

ఒక ప్రశ్న లభించి మహేంద్రుడి వంతు. “పురుషులకు గర్వకారణమైన దేఖిటి ?” అని అత వడిగాడు. రాజకుమార్తె లోపలికి వెళ్లివచ్చి, “కాదుకుల చేత ఉడటం.” అన్నది.

“స్త్రీ గర్వకారణం ఏమిటి ?” అని అతను మళ్ళీ అదిగాడు.

రాజకుమార్తె వెనుకటి లాగే లోపలికి వెళ్లివచ్చి, “భర్తకే ఉదిపోవటం,” అన్నది.

“ఎవరి నదిగి నమాధానాలు చెప్పించుకుంటున్నావు ?” అని మహేంద్రు దడిగాడు. నమాధానాలు తన అమ్ముమ్ము చెప్పిందని అమె అన్నది. “నాకు ఉదిపోయిన నిన్ను నేను చెనుకుంటానే లేదే అమె నదిగి చెప్పి,” అన్నాడు మహేంద్రుడు.

అమ్ముమ్ము బయటికి వచ్చి, “చెనుకుంటావు, నాయనా. తాను జయించిన స్త్రిని ని మగవాడైనా చెనుకుంటాడు,” అన్నది.

యుక్తు కోటు

ఒక రాజుకు ఒక్కడే కొడుకు. యుక్త వయను వచ్చినా అతను వివాహం గురించి తలపెట్టక పోవటం చూసి రాజు, "నాయనా, నీకు పెళ్ళాడే వయను వచ్చింది గదా, పెళ్ళి గురించి ఆలోచించవేం?" అని అడిగాడు.

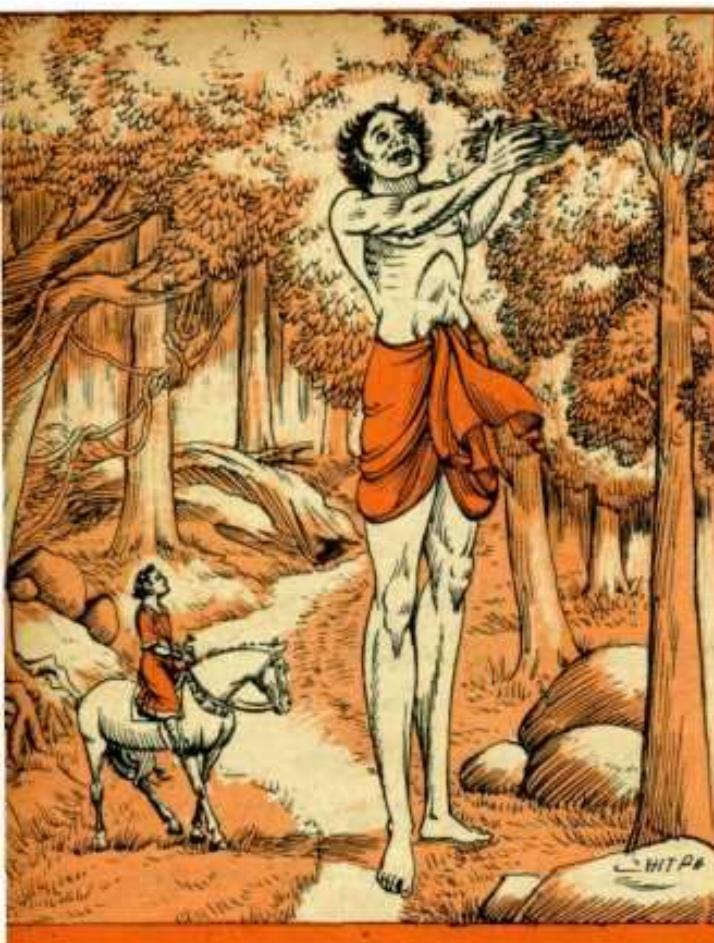
"పెళ్ళాడగిన కన్య ఎవరూ నా దృష్టికి రాలేదు," అన్నాడు రాజుకుమారుడు.

"అలా అయితే నేను సహాయం చేస్తాను. ఈ తాళపుచెవి తీసుకుని రాజభవనం పై భాగాన ఉన్న గది ప్రవేశించి చూడు. నీకు భార్య కాదగిన కన్య నీకు దొరక వచ్చు." అన్నాడు.

రాజుకుమారుడు పైకి వెళ్ళి, ఎవరూ ఎన్నడూ తెరవని గది తలుపు తెరిచి లోపల అదుగు పెట్టాడు. అది ఒక గుండ్రని గది. ఆ గది గోడకు అనేక రాజుకన్యల పటాలు వెళ్ళాడగట్టి ఉన్నాయి. ఆ పటాలను

బక్కుక్కుటిగా చూస్తూ రాజుకుమారుడు గది ప్రదక్షిణం చేశాడు. అందులోని కన్యలందరూ ఒకరిని మించి ఒకరు అందంగా ఉన్నారు. అందరిని మరొకసారి చూసి ఏదే ఒక నిర్దయానికి వద్దామనుకుంటూండగా రాజుకుమారుడికి ఒక పటం మీద గుడ్డ కప్పు ఉండటం శాస్త్రపచ్చింది. అతను ఆ గుడ్డ తెలగించి, పటంలోని సుందరిని చూసి అలాగే నిలబడిపోయాడు. ఆందులో ఉన్న కన్య అప్పరూప సౌందర్యవతి. అమెనే పెళ్ళాడాలని రాజుకుమారుడు నిశ్చయించు కున్నాడు.

అతను కిందికి దిగి వచ్చి తండ్రితే తన నిర్దయం చెప్పేసరికి రాజు చిరాకుపది. "గుడ్డ కప్పిన పటాన్ని ఎందుకు చూశావు? అది చూడగినదైతే గుడ్డ కప్పి ఉంటుందా? ఆమె ఒక రాజుకుమారె. దుర్మాగ్దుడైన మాంత్రికుడు ఒకడు ఆమెను అపహరించి

తినుకుపోయి, ఉక్క కోటలో శ్రద్ధ చేశాడు. అమెను చెర విడిపంచాలని ఎందరో వెళ్లారు; ఒక్కడూ తిరిగి రాలేదు. పట్టు దలగా ఉంటే నువ్వు కూడా బయలుదేరి వెళ్లు.” అన్నాడు.

మర్మాడే రాజకుమారుడు తన గుర్రం మీద ఒంటరిగా బయలుదేరాడు. త్వరలోనే అతనెక కీ కారణ్యంలోకి ప్రవేశించాడు. ఎంత దూరం వెళ్లినా అది తరుగుతున్న లక్షణాలు కనబడలేదు.

ఇంతలో అతని కొక చాలా పాదుగుపాటి మనిషి కనిపించి, “నన్ను ఉద్యోగంలో పెట్టుకో.” అని రాజకుమారుణ్ణి అడిగాడు.

తనకు ఒకదు తోదుండటం మంచిదే అనిపించి, “నువ్వు ఏం చెయ్యగలవు?” అని రాజకుమారుడు అడిగాడు.

“నా పేరు ‘పాదుగు’. నేను ఎంత ఎత్తు యినా పెరగగలను. చూదు!” అంటూ ఆ పాదుగు మనిషి, చూస్తూండగానే, సమీ పంలో ఉన్న చెట్టు ఎత్తు పెరిగి, ఆ చెట్టు పై కొమ్మలలో ఉన్న పక్కిగూడును గుడ్లతో సహ అందుకుని, తిరిగి మామూలు ప్రమాణానికి వచ్చి, రాజకుమారుడికి చూపాడు.

“బాగుంది! ఈ అరణ్యంలో నుంచి బయటపడే మార్గం చూపిస్తే నువ్వు మరింత ప్రయోజకుడివి,” అన్నాడు రాజకుమారుడు.

‘పాదుగు’ చెట్లన్నిటనీ ఏంచి పెరిగి, చుట్టూ కలయ చూసి, “మనం ఈ దిక్కుగా పోతే త్వరలో అరణ్యం దాటగలం,” అన్నాడు. వాడు చెప్పిన దిక్కుగా నడిచి ఇద్దరూ ఒక మైదానాన్ని చేరారు. దూరాన వారి కొక మనిషి కనిపించాడు.

“ఆ కనిపించేవాడు నాకు తెలుసు. అక్కరకు రాగలవాడు. అతన్ని కూడా నువ్వు ఉద్యోగంలో ఉంచుకుంటే బాగుంటుంది,” అన్నాడు ‘పాదుగు’.

“అయితే, వాట్టి పిలు!” అన్నాడు రాజ కుమారుడు.

“అంతకన్న వాళ్లి తీసుకు రావటం తెలిక,” అంటూ ‘పాదుగు’ పెరిగి, రెండు అంగల్లో ఆ మనిషిని చేరుకుని, కీళంలో వాళ్లి తీసుకువచ్చి రాజుకు మారుది ముందుంచాడు.

పాట్టిగా ఉన్న ఆ మనిషిని రాజుకుమారుడు, “మువ్వెపరు? ఏం చెయ్యగలవు?” అని అడిగాడు.

“నా పేరు ‘అద్దం’. అద్దంగా ఎంత లావైనా కాగలను,” అన్నాడు పాట్టివాడు. ఈ మాట అంటూనే ఆ మనిషి ఊపిరి పీల్చి అతి వేగంగా లాపు పెరగసాగాడు. రాజుకుమారుడూ, ‘పాదుగు’ దూరంగా పారి పోకపోతే వాడి కింద పడి రూపు మాసి పోయేవారే.

“ఈ విద్య గలవాడు ప్రపంచంలో మరొకదుంటాడను కోసు. నువ్వు కూడా మా వెంటరా!” అన్నాడు రాజుకుమారుడు, ‘అద్దం’ ఊపిరి విడిచి మామూలు మనిషి అయిపోయాక.

ముగ్గురూ మైదానం దాటి కొండలను చేర వస్తూండగా వారికి మరొక మనిషి కనబడ్డాడు.

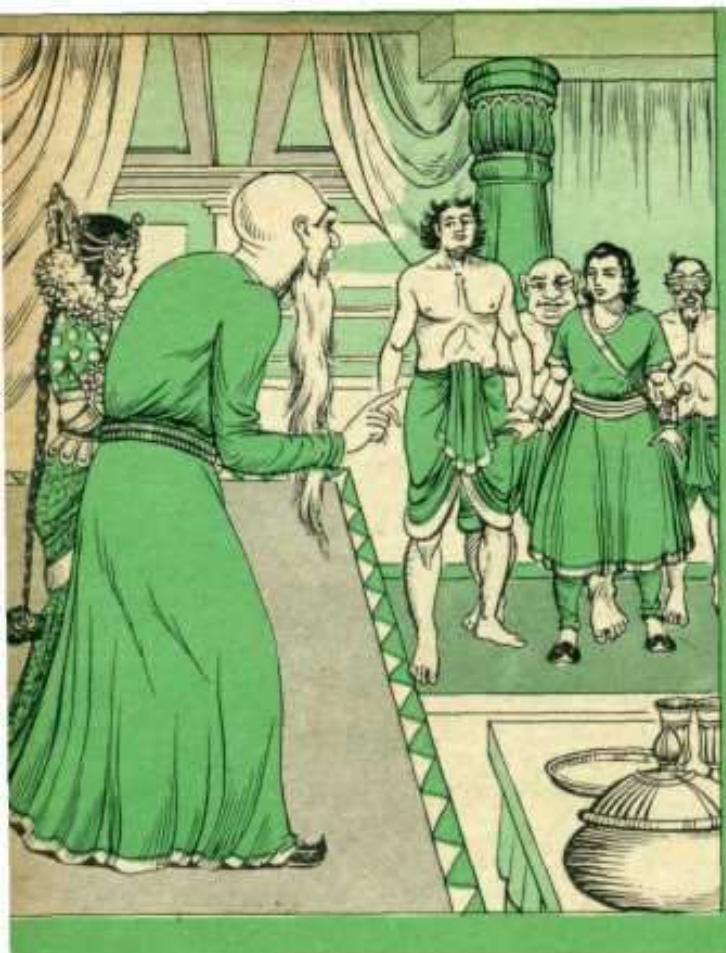
“అరె, ‘చురుకు కళ్లు’ ఇక్కడున్నాడే!” అన్నారు ‘పాదుగు’, ‘అద్దమూ’ ఒక్క

సారే. వాళ్లు గుర్తించిన మనిషి కళ్లుకు గంతలు కట్టి ఉండటం రాజుకుమారుడు చూసి, “అలా కళ్లుకు గంతలు కట్టుకున్నావే, నీకు దారి ఎలా తెలుస్తుంది?” అని అడిగాడు.

“చక్కగా కనబడుతుంది. గంత లేక పోతే నా చూపు పడినదెల్లా భస్మిపటలం అపుతుంది. నా కళ్లు అంత తీక్ష్ణమైనవి,” అన్నాడు ‘చురుకు కళ్లు’.

ఇలా అంటూనే అతను గంత తీసేసి. ఒక పెద్ద కొండరాయి కేసి చూశాడు. వెంటనే రాయి చిటుపటలాడి, కొద్దిక్కణాలకు బద్దలై, వెయ్యి ముక్కలయింది. ఆ రాతి

ముక్కల మధ్య మెరుస్తన్న ఒక బంగారు కణిక ఉన్నది.

రాజకుమారుడు 'చురుకుకళ్లు' వాటి కూడా తన సేవలోకి తీసుకుని, "ఉక్క కోటు ఎంత దూరంలో ఉన్నదే, అక్కడ ఏం జరుగుతున్నదే చూడు," అన్నాడు.

"పొద్దు వాలెసరికి మనం ఉక్క కోటు చేరుకుంటాం. అక్కడ మన కోసం వంట చేస్తున్నారు. రాజకుమారై ఒక బురుజులో బందిగా ఉన్నది," అన్నాడు 'చురుకుకళ్లు'.

వాడన్నట్టుగానే, రాజకుమారుడు తన అనుచరులతో కొండలు దాటి, అస్త్రమానం అయ్యేసరికి ఉక్క కోటు చేరుకున్నాడు.

కోటలో నుంచి ఎవరూ వాళ్లకు ఎదురు రాలేదు. అంతటా నిశ్శబ్దం.

రాజకుమారుడు కోట అవరణలో ప్రవేశించాడు; తన గుర్రాన్ని గుర్రపుసాలలో కట్టివేసి, దానికి దాణ వేశాడు. తరవాత నలుగురూ భవనంలో ప్రవేశించారు. లోపల గదులలో ఎవరూ లేరు. కాని ఒక పెద్ద హలులో శిలలుగా మారిన మనుషులు చాలా మంది, దుమ్ముక్క కప్పి ఉన్నారు.

భోజనాల గదిలో దీపం కాంతిగా వెలుగు తున్నది. నలుగురికి భోజనం వద్దించి ఉన్నది. నలుగురూ భోజనం చేసేశారు. వాళ్లు పదుకుని నిద్రపోదా మనుకుంటూం రగా ఒక గూనివాడు వాళ్లన్న చేటికి పచ్చాడు. వాడు వృద్ధుడు. తల మీద వెంట్లుకలు లేవు. గడ్డం మటుకు నదుము దాకా పెరిగి ఉన్నది. వాడు నల్లని అంగిధరించి ఉన్నాడు. దాని మీదుగా మూడు ఉక్క కట్టు వాడి నదుముకు బిగించి ఉన్నాయి. వాడు ఒక స్త్రీని చెయ్యిపట్టుకుని తీసుకుపచ్చాడు.

రాజకుమారుడు ఆ మెను చూడగానే గుర్తించి, ఆమెను నమీపించ బోయాడు. అతను పెళ్లాడగోరి ఇంతదూరం వచ్చినది ఆమె కోసమే.

ఆ తన్న నిలుపతూ వృద్ధుడు ఇలా
అన్నాడు:

"సుఖ్య ఎవరివే, ఎందుకు వచ్చావే
నాకు తెలుసు. ఈమెను తీసుకుపోదామని
వచ్చావు. అలాగే తీసుకుపో. కానీ ఒక
షరతు. మూడు రాత్రులు ఈమెకు నుఫు
కాపలా కాయాలి; అమె తప్పించుకు
పోకుండా చూడాలి. అలా చూడలేక
పోయావే, నుహూ, నీ అనుచరులూ కూడా
ఇలాట్టేపోతారు."

రాజకుమారుడు తన సమ్మతి తెలిపాడు.
వృద్ధుడు రాజకుమార్తెను ఒక అసనం మీద
కూర్చోబెట్టి వెళ్ళిపోయాడు.

రాజకుమారుడు ఆమెను పులకరించి.
ప్రశ్నించాడు. కానీ ఆమె జవాబు చెప్ప
లేదు; తాను కూడా కిల అయిపోయినట్టు,
నిశ్చలంగా కూర్చున్నది. ఆమెను చూస్తే
అతనికి చాలా జాలి కలిగింది. ఆమెను
తప్పక ఇక్కడి నుంచి తీసుకుపోవాలను
కున్నాడతను.

అమె తప్పించుకు పోకుండా ఉండ
గలందులకు, 'పాడుగు'వాడు తన శరీ
రాన్ని పెంచి గది చుట్టూ పరిచి పదుకు
న్నాడు. 'అద్దం' ద్వారానికి అద్దంగా
కూర్చుని. ఈగ దూరే కంత లేకుండా
ద్వారాన్ని తన శరీరంతో కప్పాడు. 'చురుకు

కణ్ణు' గది మధ్యనే తిష్ఠవేశాడు. రాజకుమారు ఆ రాత్రి అంతా జాగారం చేయ సంకల్పించి, నేల మీద కూర్చున్నాడు.

కాని కొద్ది క్షణాలకే నలుగురికీ నిద్ర ముంచుకు వచ్చింది. వాళ్ళు తిరిగి మేలు కునేసరికి తెల్లవారవన్నున్నది. అందరి కన్న ముందు కణ్ణు తెరిచిన రాజకుమారుడు రాజకుమారై లేదని తెలుసుకున్నాడు. అతను తన అవివేకాన్ని నిందించుకోసాగాడు.

"విచారించకు. ఆమె ఎక్కుడ ఉన్నది నేను చూస్తాను," అన్నాడు 'చురుకుకణ్ణు'. సూరుమైళ్ళ దూరాన, ఒక పెద్ద వనం మధ్య, ఒక పెద్ద మరిచెట్టు చిటారు

కొమ్మన ముర్రికాయ రూపంలో రాజకుమారై వాడికి కనిపించింది.

'పారుగు'వాడు 'చురుకుకణ్ణు' గల వాళ్ళి తన భుజాల మీద ఎక్కుంచుకుని వెళ్ళి, క్షణాల మీద ముర్రికాయతో తిరిగి వచ్చాడు. ఆ ముర్రికాయను నేల మీద ఉంచగానే అది రాజకుమారైగా మారింది.

కండల మీదుగా సూర్యుడు ఉదయి స్తూండగా, వృద్ధుడు వెటకారంగా నవ్వుతూ వాళ్ళున్న చేటికి వచ్చాడు. రాజకుమారైను చూడగానే వాడి నవ్వు మాయమయింది.

వాడి నడుము కున్న ఉక్కుకట్టలో ఒకటి తపామని తెగిపోయి, కింద పడిపోయింది.

తరవాత వృద్ధుడు రాజకుమారైను చెయ్యిపట్టుకుని తీసుకుపోయాడు.

ఆ రోజుల్లా రాజకుమారుడూ, అతని ఆను చరులూ ఆ ప్రదేశమంతా కలయితిరిగారు. చాలామంది మను మలూ, గుర్రాలూ శిలలుగా మారి కనిపించారు గాని, ప్రాణులేవరూ వారి కంట పడలేదు. వారికి భవనంలో భోజనాలు మాత్రం చక్కగా అమరాయి.

రెండేరోజు రాత్రి వృద్ధుడు మళ్ళీ రాజకుమారైను తెచ్చి, పారిపోకుండా చూడమని రాజకుమారుడికి అప్పగించి వెళ్ళిపోయాడు.

వాళ్ళు తిన్న భోజనంలో ఏమైనా మత్తు మందు కలిసిందో ఏమో, వాళ్ళు నలు గురూ నిద్ర ఆచలేకపోయారు. మౌత్తి తెల్ల వారు రూమున వారికి తెలివి వచ్చేసరికి రాజకుమార్తె తప్పించుకు పోయింది.

'చురుకుకళ్ళు' కిటికి వద్దకు వెళ్లి, తన కళ్ళగంత తీసి, అటూ ఇటూ చూసి. "రండువందల మైళ్ళు దూరాన ఒక కొండలో, ఒక బండరాయి మధ్య ఆమె మణి రూపంలో ఉన్నది. 'పాదుగు' నన్ను తీసుకు పోతే, ఆమెను తీసుకురావచ్చు." అన్నాడు.

త్వరలోనే వాళ్ళిద్దరూ మణితో తిరిగి వచ్చారు. నేలపై ఉంచగానే మణి రాజ కుమార్తగా మారింది. మరుక్కణమే గదిలోక వృద్ధుడు వచ్చి ఆమెను చూశాడు. అతని నదుము కున్న మరొక ఉక్కుకట్టు రపా మని పగిలి, కింద పడిపోయింది. వృద్ధుడు ఏదో గాఱుగుతూ, రాజకుమార్తను చెయ్యి పట్టుకుని జరజరా లాక్కుపోయాడు.

మూడేరాత్రి కూడా రాజకుమారుడూ, అతని ఆనుచరులూ భోజనాలు ముగించగానే వృద్ధుడు రాజకుమార్తను తెచ్చి, వారున్న గదిలో కూర్చుబెట్టి వెళ్లిపోయాడు.

ఈ రాత్రి మేలుకుని ఉండటానికి రాజకుమారుడు విశ్వాపయత్తుం చేశాడు. కానీ

లాభం లేకపోయింది. ఒక క్రూ క్షణం కన్ను మూళా ననుకున్నాడు. కాని అతను కన్ను తెరిచేసరికి తూర్పు తెల్లవారుతున్నది.

రాజకుమార్తె మాయమయింది.

రాజకుమారుడు 'చురుకు కళ్ళు' గల వాళ్ళి లేపాడు. వాడు లేచి కిటికి వద్దకు వెళ్లి, గంతలు విప్పి చూసి, "మూడు వందల మైళ్ళు దూరాన, ఒక సరస్సు ఆడు గున్న ఒక ఆలిచిపులో ఉంగరం ఉన్నది. అదే రాజకుమార్త. ఆమెను తెచ్చేందుకు మాతో 'ఆడ్డం' కూడా రావాలి," అన్నాడు.

'పాదుగు' ఈసారి తన దేహాన్ని మరింత ఎత్తు పెంచి, 'చురుకు కళ్ళు' గలవాళ్ళి,

'ఆద్ధం'నూ చెరాక భుజానా ఎత్తుకుని, చాలా పెద్ద అంగలు వేసుకుంటూ బయలు దేరి సరస్వతిను చేరాడు. 'ఆద్ధం' లాపు పెరిగి, సరస్వతి నీరు సగం తాగేస్తేనే, 'పాటుగు' వాయి పంగి, సరస్వతి అడుగున ఉన్న ఉంగరాన్ని తీయగలిగాడు.

ఇదంతా కొంచెం ఆలస్యం అయింది. సూర్యోదయం కాబోతున్నది. వెళ్లిన వాళ్లు ఇంకా తిరిగి రాలేదు. రాజకుమారుడు అందేళన పడసాగాడు. కొండ మీదుగా సూర్యోదింబం పైకి లేచింది. తలుపు తెరిచి వృద్ధుడు ద్వారథి వద్ద నిలబడి, వెటకారంగా నప్యతున్నాడు. అంతలోనే కిటకి కుండా ఉంగరం లోపల పడింది. మరు క్షణం రాజకుమార్తె గది లోపల నిలచి కనబడింది.

వృద్ధుడు అగ్రహంతో పెడబోబ్బి పెట్టాడు. అతని నడుముకు ఉన్న మూడే కట్టుకూడా రపీమని పగిలి కింద పడిపోయింది. వృద్ధుడు

కాస్తా ఒక కాకిగా మారి, ఆరుచుకుంటూ కిటకి కుండా ఎగిరిపోయాడు.

రాజకుమారుడు రాజకు మార్తె కేసి చూశాడు. ఆమె ముఖాన మందహసం కన బడింది. ఇప్పుడామె మాట్లాడింది; తనకు విముక్తి కలిగించినందుకు అతనికి తన కృతజ్ఞత తెలుపుకున్నది.

అదే సమయంలో కోట అంతా సంద దితో నిండిపోయింది. వృద్ధుడు తన మంత్ర శక్తితో కిలలుగా మార్పిన మనుషులకూ, గుప్రాలకూ తిరిగి ప్రాణం వచ్చింది. అందరూ రాజకుమారుడి చుట్టూ మూగి అతన్న ప్రశంసించారు. తనదేమీ లేదనీ, అంతా తన అనుచరులే చేశారనీ అతను వారికి చెప్పాడు.

అతని అనుచరులు అతని వద్ద సెలవు పుచ్చుకుని వెళ్లిపొయారు. రాజకుమారుడు రాజకుమార్తెతో సహ తన ఇంటికి తిరిగి వచ్చి, ఆమెను పెళ్లిచేసుకున్నాడు.

శ్రీహన్మార్తి

విశ్వకర్మ నిర్వించిన ఇంద్రప్రస్త నగరాన్ని రాజధానిగా పెట్టుకుని పాండవులు తమ అర్థరాజ్యాన్ని ధర్మంగా పాలించ నారం ఖించారు. రాజ్యం నానాటిక అభివృద్ధి చెందుతూ వచ్చింది.

ఈ సమయంలో ఆకస్మికంగా నారద ముని ధర్మరాజును చూసి పొదామని వచ్చాడు. ధర్మరాజు తన తమ్ములతో సహా ఎదురు వెళ్లి, నారదుణ్ణే తీసుకు వచ్చి, ముళా సనమూ, అర్థ్యపాద్యాలూ ఇచ్చి, సాప్తాంగ సమస్కరం చేశాడు. అంతః పురంలో సుంచి ద్రోపది కూడా వచ్చి నారదుడిక సమస్కరం చేస్తూ నిలబడింది. నారదుడు అమెను ఆశీర్వదించి పంపేసి, భీమార్ఘున సకుల సహదేషులు వింటూండగా

ధర్మరాజుతో, “మీ అయిదుగురికి ఒక్కు తె భార్యగా ఉంటున్నది. ఆమె కారణంగా మీలోమీకు విరోధం కలగకుండా నూ. మీ మధ్య స్తాపర్మం పెరిగేటట్టుగా ఉండాలంచే మీరు కొన్ని నియమాలు పెట్టుకోవాలి. ఇలాటి విషయాలలో ఎంత సన్నిహితులకు కూడా వైరం రావటం సహజం,” అంటూ సుందేహమందుల కథ చెప్పాడు.

హిరణ్యకశిష్టుడి పంశంలో నికుంభు దనే వాడు పుట్టాడు. అతని కొడుకులే సుందేహ సుందులు. వాళ్ళు ఒకరినెకరు క్షణం కూడా విడిచి పెట్టిక, ఎప్పుడూ కలిసి తిరుగుతూ, ఎంతో అన్యోన్యంగా ఉండేవారు. వాళ్ళకు మూడు లోకాలూ జయించాలన్న కోరిక కలిగింది. అందుకోసం తపశ్చక్తి

సంపాదించుకో గేరి వాళ్ళు వింధ్య ప్రాంతంలో ఒక నిర్మనారణ్యం చేరి, అక్కడ ఘోరమైన తపస్సు ప్రారంభించారు. ఆ వేడికి వింధ్యగుహల యందు అగ్ని పుట్టి, అరణ్యమంతకూ గప్ప జ్వాలలూ, పొగలూ లేచాయి.

వాళ్ళు తపస్సు చూసి దేవతలు భయ పడి, తపాభంగం కలిగించాలని ఆ సుందేప సుందుల ఎదట రత్నాలరాసులూ, ప్రీతిలూ ఉన్నట్టు భ్రమ కలిగించారు. దానికి సుందేపసుందులు చలించలేదు. తరవాత దేవతలు మరొక భ్రమ కలిగించారు. దాని ఫలితంగా సుందేపసుందుల ఎదట వారి

తల్లులనూ, భార్యలనూ, కౌదుకులనూ ఎవరో రాక్షసులు పీడిస్తున్నట్టూ, వాళ్ళు రక్తించ మని సుందేపసుందులను అదుగుతున్నట్టూ కనపడింది. దానికి కూడా సుందేపసుందులు చలించలేదు. ఆప్యాయ వారి ఎదట బ్రహ్మ ప్రత్యక్షమై వారికి అన్ని రకాల మాయలూ, అస్త్రాలూ, సాటిలేని బలపరాక్రమాలూ, మూడు లోకాలనూ జయించే శక్తి వరాలుగా ఇచ్చాడు. వాళ్ళు అమరత్వం కూడా అడిగారు గాని బ్రహ్మ అందుకు సమ్మతించక, వారికి ఇతరు లెవ్యరిచేతా చాపు లేకుండా వరమిచ్చాడు. తాము ఒకరినెకరు చంపుకోవటమనెది వాళ్ళకు తట్టనేతట్టదు గనక,

తమకు అమరత్వం లభించినట్టే వాళ్ళు
భావించారు.

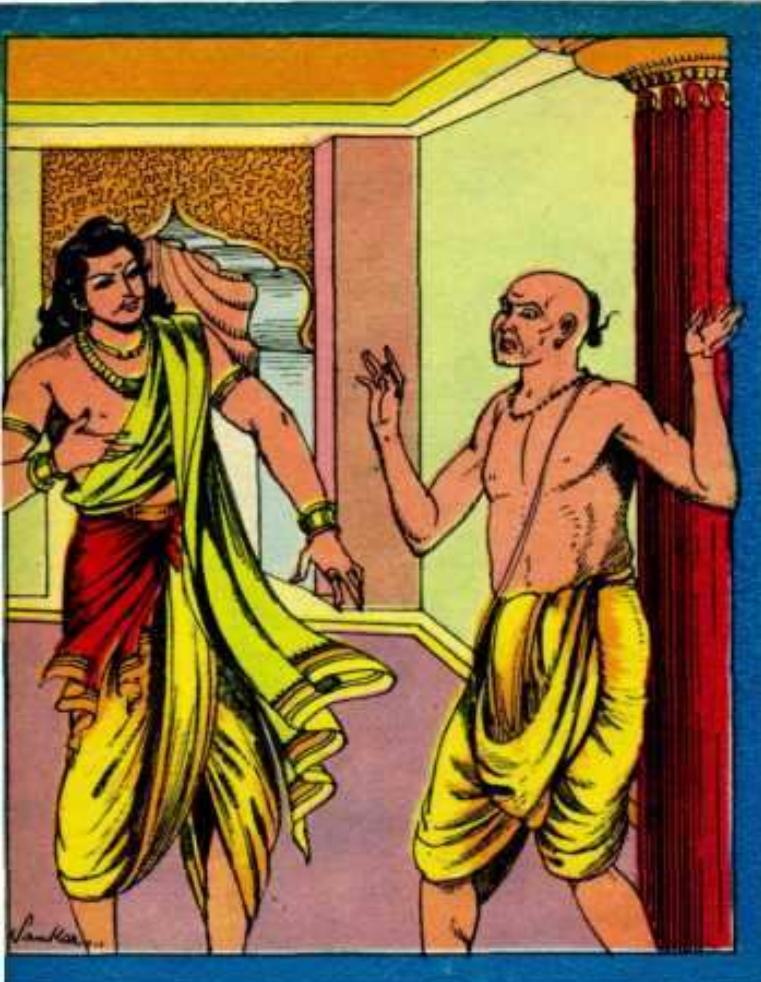
ఇలా వరం పాందిన నుండేపనుండులు
పైన్యాలను సమకూర్చుకుని, ఇంద్రోకానికి
పోయి, దాన్ని జయించి, పాతాళానికి వెళ్ళి,
దాన్ని కూడా జయించి, చివరకు భూలో
కాన్ని భీషిత్వం చేయసాగారు. అప్పుడు
బ్రహ్మ విశ్వకర్మను పిలిచి, అతనిచేత
తిలోత్తమ అనే త్రిలోక సాందర్భవతిని
సృష్టించి, నుండేపనుందు లుండే చేటికి
పంపాడు. అమె ఒక నది ఒడ్డున పూలు
కో నుకుంటూ ఉదగా చూసి, అమెను
మోహించి నుండేపనుందు లిధ్యరూ అమె
చేతులు రెండూ పట్టుకుని, అమెను తమ
భార్యను చేసుకునేటందుకు నిశ్చయించు
కున్నారు. “మాలో నువ్వు ఎవరికి భార్య
వపుతావు?” అని వాళ్ళు అడిగితే,
“మీ ఇద్దరిలో ఎక్కువ బలాఘ్యదికి భార్య
నపుతాను.” అన్నది తిలోత్తమ. ఎవరు
ఎక్కువ బలంగలవారో తెల్పుకోవటానికి
వారిద్దరూ గదా యుద్ధం చేసి, ఒకరినెకరు
చంపేసుకున్నారు. [అట్ట చివరి బొమ్మ] నారదుడు పాండవులకు ఈ నుండేప
నుండుల వృత్తాంతం చెప్పి. “మీలో అలాటి
వైరం రాకుండా ఏదో ఒక నియమం పెట్టు

కోండి. ఇదంతా మీ మంచికి చెబుతు
న్నాను.” అన్నాడు.

అప్పుడు పాండవులు నారదుడు సాక్షిగా
ఒక నియమం ఏర్పాటు చేసుకున్నారు.
దాని ప్రకారం ద్రోపది ఒకొక్క సంవ
త్వరం ఒకొక్క భర్త దగ్గర ఉంటుంది.
అమె ఎవరింట ఉంటున్నదో ఆ ఇంటికి
మిగిలిన వారెవ్వరూ పోరాదు; ఒకవేళ ఎవ
రైనా వెళ్ళటం జరిగితే వాళ్ళు పన్నెండు
నెలలపాటు బ్రహ్మచర్యంతో వనవాసం
జరిపి, తీర్మయాత్రలు చేయాలి.

వారు చేసుకున్న ఈ నియమానికి నార
దుడు సంతోషించి, “ఇలాటి ఏర్పాటు

ఉన్నట్టయితే మీ మధ్య ఎవరూ విభేదాలు పెట్టలేరు, మీరు సుఖుడతారు," అని చెప్పి, వెళ్లిపోయాడు.

ద్రోపది నియమం ప్రకారం ఏడాదికి ఒక భర్త ఇంట ఉంటున్నది. కాలం గడిచి పొతున్నది.

ఒకనాడు ఒక బ్రాహ్మణుడు ధర్మరాజు ఇంటి వెలపల నిలబడి ఆక్రందనం చెయ్యటం ఆర్థునుడు చూసి, "అయ్యా, ఎందుకు ఏడున్నన్నావు?" అని అడిగాడు.

"నాయనా, మీ పంట ధర్మత్వుల రక్షణలో ఉంటున్న కూడా నా పోమ ఫేనువులు దొంగలు తేలుకుపోయినారు.

ఎంత శూషంచినా నావిడుపు వినిపంచుకునే వారు కనపడటం లేదు. అప్పులు పోవటంతో నా ధర్మకర్మలు నిలిచిపోయాయి. దయచేసి వాటని నా కిప్పించు," అన్నాడు బ్రాహ్మణుడు దీనంగా.

"నీ ఆపులను నీ కిప్పిస్తాను, ఇక్కడ వుండు. దొంగలు ఎటు వెల్లారో చూపటానికి నా వెంట వత్తుపుగాని," అంటూ ఆర్థునుడు ధనుర్వాణాలు తీసుకురాపటానికి ధర్మరాజు ఇంట్లో ప్రవేశించాడు.

కాని అంతలోనే ఆ ర్థు నుడికి తమ నియమం గుర్తు పచ్చింది. ద్రోపది ధర్మరాజుకు భార్యగా ఉంటున్నది. అలాం టప్పుడు తాను వారి ఇంట ప్రవేశిస్తే నియమ భంగ మవుతుంది, నియమభంగ మవుతుందని విల్లుబాణాలు తెచ్చుకోవడంలో ఆలస్యం చేస్తే కార్యభంగం అవుతుంది. నియమ భంగమైతే శిక్ష అనుభవించవచ్చు గాని కార్యభంగం కానివ్వరాదనుకుని ఆర్థునుడు, ధర్మరాజు ద్రోపది ఏకాంతంగా ఉన్న మందిరం ప్రవేశించి, ధర్మరాజు అనుమతితో ధనుర్వాణాలు తీసుకుని, బ్రాహ్మణుల్లో వెంటబెట్టుకుని వెళ్లి, దొంగలతో పోరాది జయించి, వారు ఎత్తుకుపోయిన గోపులను బ్రాహ్మణుడికి తిరిగి ఇప్పించాడు.

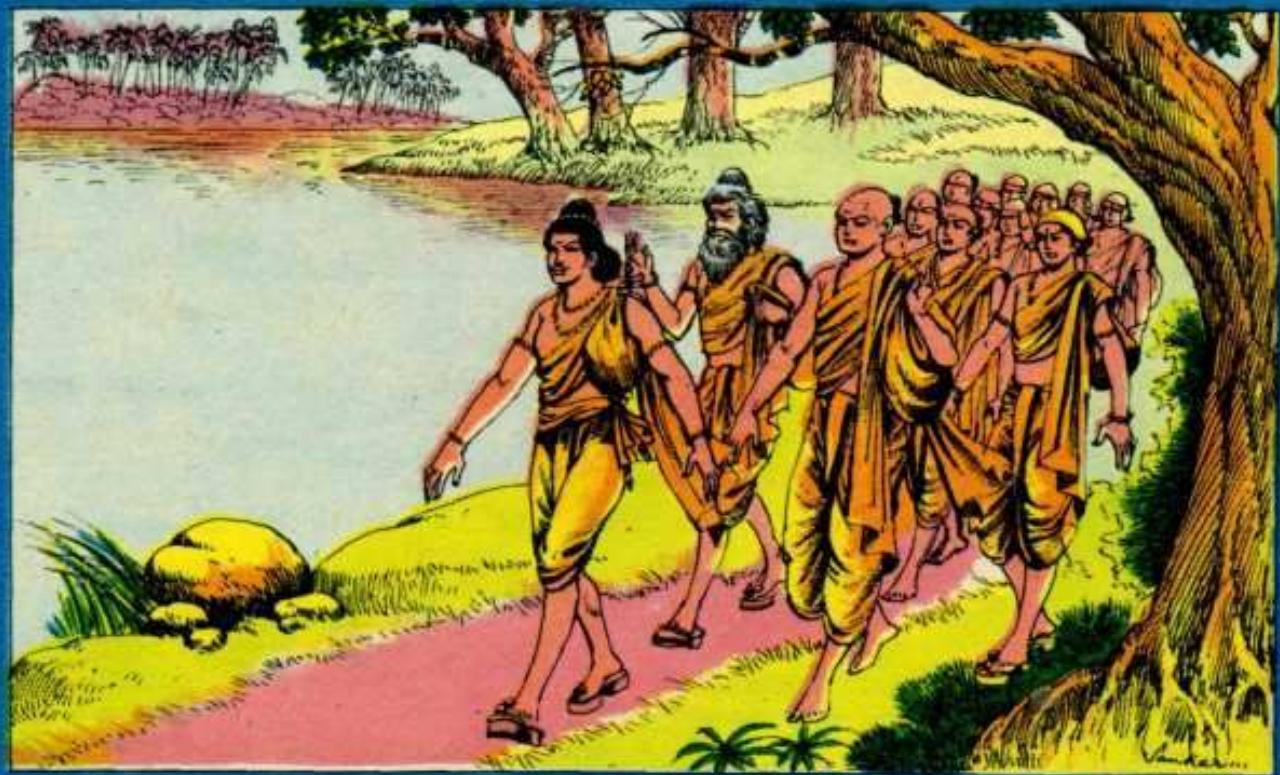
ఆర్థునుడు ఇంటికి తిరిగి వచ్చి పెద్దల ప్రశంస లందుకుని, వారికి నమస్కారాలు చేసి, థర్మరాజు వద్దకు వెళ్లి, "నియమాన్ని ఉల్లంఘించి, నువ్వు, ద్రోషది ఉన్న మందిరం ప్రవేశించాను గనక ఒక ఏడాది పాటు వనవాసమూ, తీర్థయాత్రలూ చేస్తాను, అనుమతి ఇయ్యు," అన్నాడు.

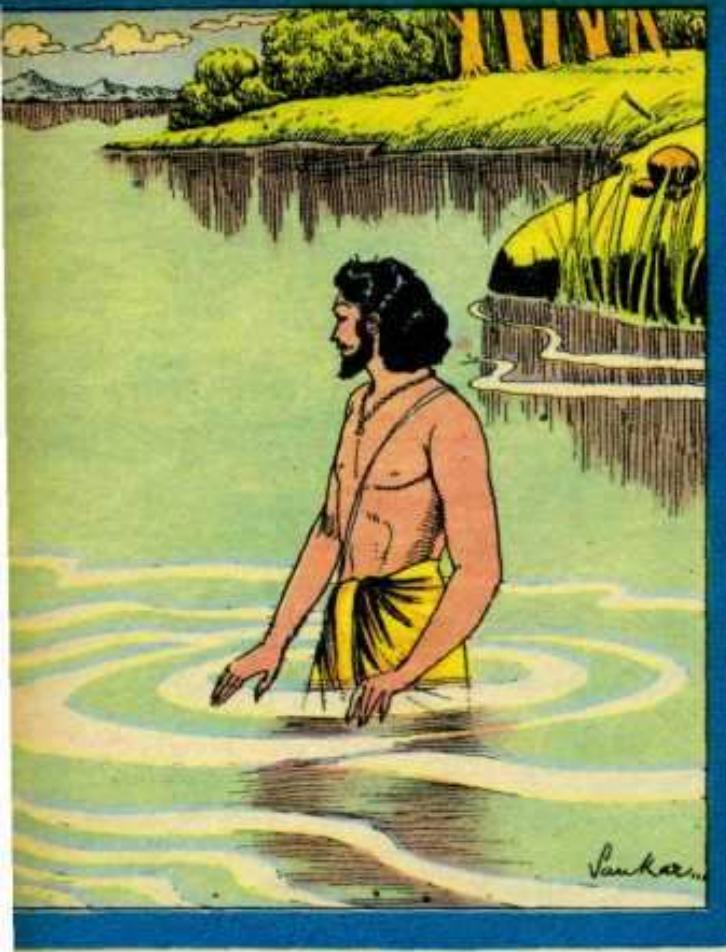
ఈ మాటలకు థర్మరాజు నొచ్చుకుని, "ఆర్థునా, పెద్దవాళ్లు భార్యలతో ఏకాం తంగా ఉన్న చేటికి చిన్నవాళ్లు రావటం తప్ప కాదు. అంతేకాక, ఆ బ్రాహ్మణుడి ఆవసరం కొద్ది నువ్వు రావటం జరిగింది. అందువల్ల మేలే జరిగింది గనక అది తప్ప

పని కాదు. నా మాట అంటే నీకు లక్ష్యం ఉన్నట్టయితే ఈ తీర్థయాత్ర ఆలోచన మానుకో." అన్నాడు.

ఆ మాటకు ఆర్థునుడు, "ఒకరు తప్ప చేస్తే మనం శిక్షిస్తాం. అలాటి మనమే తప్ప చేసి, ఏదో సాకు చెప్పి శిక్ తప్పించు కోవటం తగని పని. నన్ను అపవద్దు, నేను తీర్థయాత్రకు బయలుదేరటానికి నిర్ణయించు కున్నాను." అన్నాడు.

థర్మరాజు సరేననక తప్పలేదు. ఆర్థు నుడు ఆరణ్యవాసానికి తగిన విధంగా జుట్టూ, కట్టూ ఆమర్పుకుని ఆరణ్యానికి బయలుదేరాడు. అతనితోబాటు అనేకమంది

బ్రాహ్మణులూ, పుణ్య కథలను చెప్పే పొరాటికులూ బయలుదేరారు. వారందరి తేసూకలిసి అర్థనుడు అనేక తీర్మాలు సేవించి, కొంత కాలానికి గంగాద్వారం చేరాడు.

ఆక్కడ అనేకమంది మునులు గంగలో స్నానాలు చేసి, అగ్నిని అర్పించి, అందులో ఆహారులు వేస్తున్నారు. అది చూసి ఆర్థు నుడు చాలా ఆసందం పొంది, తాను కూడా స్నానం చేసి, దేవతర్పుకూలూ, పితృతర్పుకూలూ అగ్నిలో వేల్చుదామనుకుని స్నానం చెయ్యటానికి నదిలో దిగాడు.

ఆ సమయంలో ఉలూపి అనే నాగకస్య ఆర్థునుడి అందం చూసి మోహించి, సీటి

లోనే ఆతన్ని పట్టుకుని, సీటిలోకి లాగి నాగ లోకానికి తీసుకుపోయి, ఒక దివ్యమైన భవనం చేర్చింది.

అర్థును డామెను చూసి, “ఏ మిటి నీ సాహసం? నువ్వు ఎవతెపు? ఎవరి కూతురివి? ఇది ఏ దేశం?” అని అడిగాడు.

“నాథా, నేను నాగులలో బిరావత కులానికి చెందిన కౌరవ్యుడు అనే నాగరాజు కుమారెను. నా పేరు ఉలూపి. మన్మథుడి లాటి నిన్ను చూసి మోహించి, మా నాగుల కుండే శక్తుల ప్రభావంతో నిన్ను ఇక్కడికి తెచ్చాను. నా కోరిక తీర్చి సంతానం పొందు,” అన్నది ఉలూపి. [అట్ట మిది బామ్ము]

“చూడు, ఉలూపి, కారణాంతరంపల్లి నేను బ్రహ్మచర్యం ఆవలంబించి, తీర్మాయాత్రలతో కాలక్షేపం చేస్తున్నాను. నన్ను ప్రతభంగం చెయ్యమని నువ్వు ఆడగటం ఆఫర్చుం. నీ మాట ఎలా ఉన్న నాకు మహా పాపం చుట్టుకుంటుంది.” అన్నాడు అర్థునుడు.

కాని ఉలూపి ఆ మాటకు ఒప్పుకోక, “ద్రోపది ఇవితుయంలో మీ అన్నదమ్ములు చేసుకున్న నియమం మాట తెలియక పొలేదు. ఆయినా నువ్వు బ్రహ్మచర్య ప్రత మని చెప్పి లాభం లేదు. నువ్వు నా కోరిక

ఈడేర్పకపాతే మదనతాపంతో నేను మాది చచ్చిపొతాను. ఆ పాపం నీకు చుట్టు కుంటుంది. ప్రాణం కాపాడటం కన్న గొప్ప పుణ్యం ఉండదు. నాకు ఆభయం ఇయ్యా." అంటూ అర్థునుడి పాదాలు గట్టిగా పట్టుకున్నది.

అర్థునుడు పరిస్థితి బాగా ఆలోచించి, ఉలూపి కోరిక తీర్పి నిశ్చయించుకున్నాడు. అతనా రాత్రి అమెతో గడిపాడు. మర్మాడు ఉదయం ఉలూపి అతనికి దారి చూపుతూ వెంట వచ్చి, గంగాద్వారానికి చేర్చింది. అమె అర్థునుడికి ఏ జలప్రాణి నుంచి ప్రమాదం లేకుండా వర మిచ్చి తన నివాసానికి తిరిగిపోయింది. అమె అర్థునుడి పల్ల గర్భపతి అయి, కొంత కాలానికి ఇరావంతు డనే కొడుకును కన్నది.

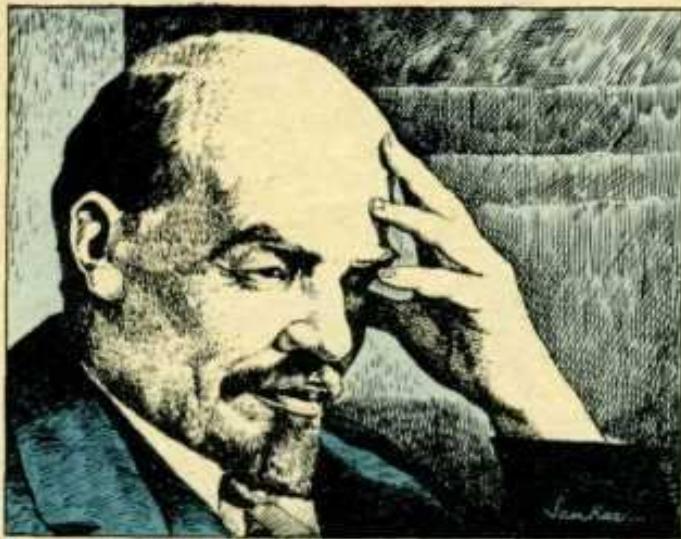
గంగాద్వారం వదలి అర్థునుడు అనేక తీర్మాలు సేవిస్తా, అనేక నదుల స్నానాలు చేస్తా, బయలుదేరిన పదమూడవ నెలలో

మణిషుర మనే నగరం చేరాడు. ఆ సగరానికి రాజు చిత్రవాహనుడు. అయినకు చిత్రాంగద అనే కుమారై ఉన్నది. అమెను చూడగానే అర్థునుడికి ఆమెపై మోహం కలిగింది. అతను చిత్రాంగదను తన కిచ్చి వివాహం చెయ్యమని ఆమె తండ్రి నడిగాడు.

దానికి చిత్రాంగదుడు, "అంత కన్న నాకు తాపసినదేమిటి? కాని ఒక్క విషయం చెప్పాలి. మా వంశంలో ప్రతి తరానికి ఒక్కడే కొడుకు. అయితే నాకు మాత్రం కూతురు కలిగింది. అందుచేత ఈమెకు కలిగే కొడుకును నేను నా కొడుకుగా పెంచు కుంటాను. దాని కభ్యంతరం లేకపోతే ఇప్పుడే నా కుమారైను నీ కిచ్చి వివాహం చేస్తాను," అన్నాడు.

అర్థునుడు అందుకు సమ్మతించి, చిత్రాంగదను పెళ్ళాడి. అమెతో మూడు నిద్రలు చేసి, తన వెంట ఉన్న బ్రాహ్మణబృందంతో దక్షిణ సముద్ర తీరానికి చేరుకున్నాడు.

తనిక గాణయ

4

లెనిన్ అధ్యర్థాన 1900 దిసెంబరులో "ఇస్కో" (నిప్పురవ్వ) అనే పత్రిక ప్రారంభమయింది. రష్యాలోని పార్టీ కమిటీలను పైత్యవంతం చెయ్యటానికి ఈ పత్రిక చాలా తేడ్చుదింది.

1903 లో రష్య సామాజిక ప్రజా తంత్ర కార్బూకపార్టీ రెండవ మహాసభ జరిగింది. ఈ మహాసభలో బలమైన విఫ్ఫవ మార్కెట్సు పార్టీ అవిర్భవించింది. దానిని వ్యవస్థాపించిన వాడూ, దానికి నాయ కుదూ లెనిన్.

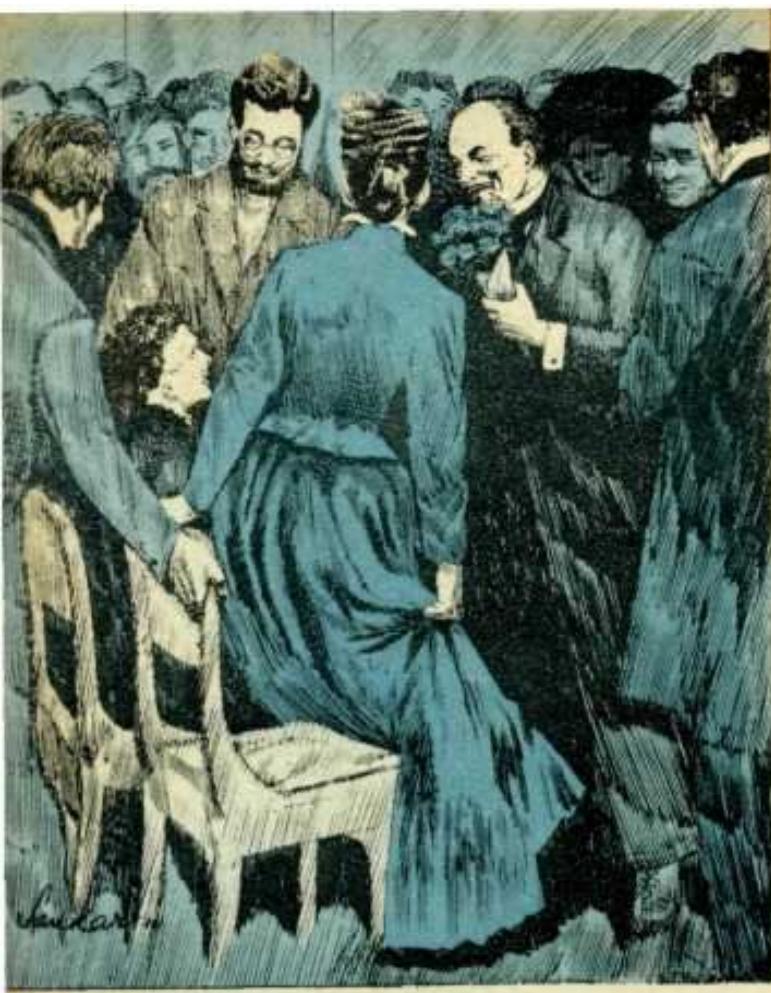
"ఇస్కో" పత్రికలో వ్యాసాలు ప్రముఖంగా ప్రశ్నలు "లెనిన్" అన్న పేరు అమలు లోకి వచ్చింది. ఈ నాటకి ఆ పేరే అయినకు సార్టక నామమై పోయింది. 1903 లో జరిగిన మహాసభలో అభిప్రాయ భేదాలు కలిగి అల్ప సంబూధులూ, అధిక సంబూధులూ ఉన్నారు.

కులూ రెండు గ్రూపులుగా చీలిపోయారు. అల్ప సంబూధులు "మెన్సివిక్"లు, అధిక సంబూధులు "బోల్సివిక్"లు. ఈ బోల్సివిక్ అన్న పదం కూడా చాలా వ్యాప్తి లోకి వచ్చింది.

1905 జనవరిలో సమ్ముద్దార్లు తమ కష్టాలను గురించి జారుచక్రవర్తిక మొర పెట్టుకోవటానికి పోగా, నిరాయుధులైన ఆ కార్బూకులపై కాల్పులు జరిపారు. ఒక వెయ్యమంది చనిపోయారు, అయిదువేల మంది గాయపడ్డారు.

ఈ సంఘటన జారు పరిపాలన గురించి కనువిప్పయింది. దేశంలో భీభత్యం చెల రేగింది. కార్బూకులు విఫ్ఫవం చేశారు గాని, ఓడిపోయారు. విఫలమైన ఈ విఫ్ఫవం నుంచి లెనిన్ చాలా సేర్చుకున్నాడు. జార్ గూఢ చారులు. లెనిన్ వెంట తగిలారు. లెనిన్

అక్షేటరు విఫ్ఫవం

రష్య వదిలిపెట్టి దేశాంతరాలలో 9 ఏళ్ల పాటు గడిపాడు. ఈ కాలంలో ఆయనా, ఆయన భార్య చాలా కష్టాలు అనుభవించారు.

ఆయనా లెనిన్ తన రాజకీయ లక్ష్యాన్ని ఏమరలేదు. దేశాంతరాలలో ఉండే ఆయన "ప్రాప్త" (నిజం) పత్రిక 1912 లో ప్రారంభించాడు. ఈ పత్రిక ఈ నాటికి నడుస్తున్నది. అది ఆరంభంలో కార్బూకుల విరాళాలతో నడిచింది. జారు ప్రభుత్వం దాన్ని ఒక కంట కనిపెట్టి ఉన్నది. ఆ పత్రికకు ఏడాది నిండేలోగా డాని మీద 36 కేసులు పెట్టారు. 41 సంచికలను జప్తు చేశారు.

1914 అగస్టులో మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభమయింది. యుద్ధం అరంభమచేసాటికి లెనిన్ పోలండ్‌లో ఉన్నాడు. ఈ యుద్ధం విషపు పరిస్థితికి ఎంతో చక్కగా అనుకూలిస్తుందని ఆయన అంచనా వేశాడు.

యుద్ధం ప్రారంభమైన పది రోజులకే పొలిష్ ప్రభుత్వం ఆయన మీద గూడచారినిరం ఆరోపించి ఆరెస్టు చేసింది. అయితే ఈ ఆరోపణకు ఆధారాలు లేనందునా, పోలండ్‌లోని అభివృద్ధి కాముకులు ప్రభుత్వానికి నిరసన తెలిపినందునా, లెనిన్ను విడిచి పెట్టారు.

విదుదల అఫ్ఫతూనే లెనిన్ స్వజల్లాండుకు వెళ్లిపోయాడు.

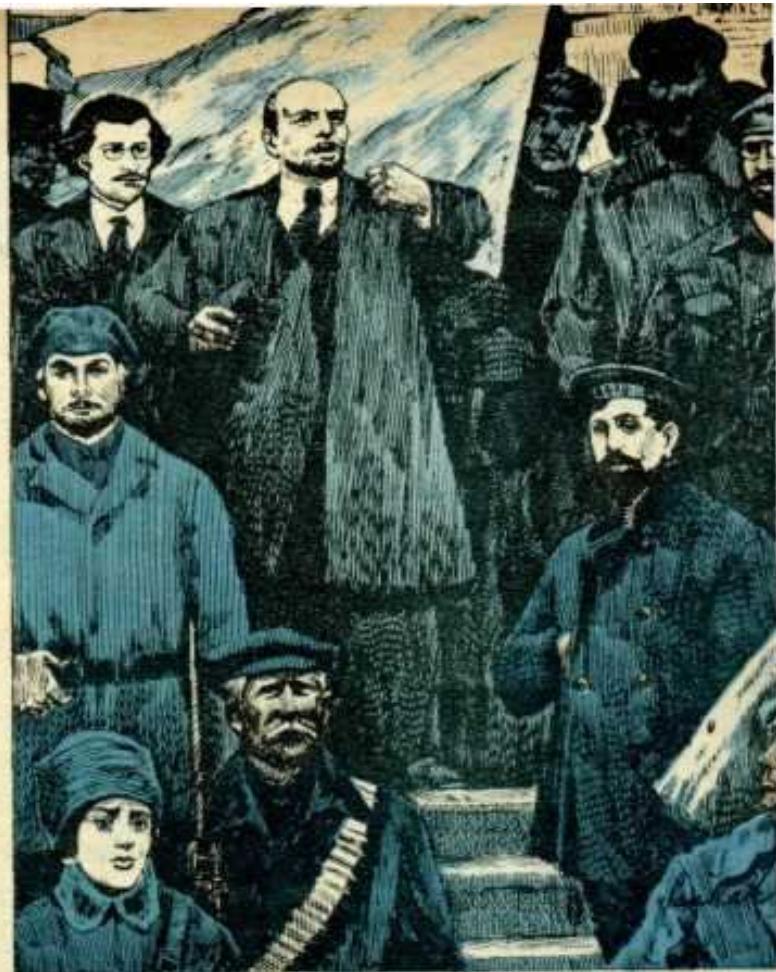
రష్యలోని యుద్ధ వ్యతిరేకులను ఆయన బలపరిచాడు. లెనిన్ కృషి ఫలితంగా స్వజల్లాండ్‌లో అంతర్జాతీయ సామర్పిస్తు సమావేశం జరిగింది. అందులో 11 దేశాల ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. యుద్ధ మారణపొశమం నిలచి పోవాలంచే ప్రపంచ కార్బూకులంతా ఏకం కావాలని లెనిన్ అభిప్రాయం.

ఆయన స్వజల్లాండ్ నుంచి రష్యకు తిరిగి వెళ్లటానికి తహతహ లాడాడు.

ఆ అప్కాశం '1917 ఏప్రిల్ 3 నాటి రాత్రి ఆయనకు లభించింది. అప్పుడే ఆయన పెత్రోగ్రాడ్ (జప్పుడు లెనిన్‌గ్రాడ్) చేరు కున్నాడు. అంతులేని జసం ఆయనకు స్వాగతం ఇవ్వి. కోలాహలంగా సాయుధ శకటంపై నిలబెట్టి ఆరాధించారు.

యుద్ధం వల్ల పరిస్థితి చాలా మారి పోయింది. దేశం ఆన్ని విధాలా నాశన మయింది. తిండి లేదు. అంతులేని జస్తుయం జరిగింది. చాపగా మిగిలినవారు ఆకలితో మాడుతున్నారు. ఈ పరిస్థితిలో కార్యకులూ, పేద రైతులూ ఏకమై ధని కుల నుంచి అధికారం లాగేస్తే శాంతి, ఆహారమూ, స్వేచ్ఛ పస్తాయని లెనిన్ చెప్పాడు. అధికారాలన్నీ సొవియట్లకు హస్తగతం కావాలన్నాడు. (సొవియట్ లన్నవి కార్యక, కర్కక, సైనిక ప్రతినిధి వర్గాల సంస్థలు.)

తన కొత్త సిద్ధాంతాన్ని ఆయన రోజు ప్రజల ముందు ఉపన్యాసించాడు. 1917 జూన్‌లో అధిల రష్యా సొవియట్ల మహా సభ జరిగింది. అందులో ఆన్ని పార్టీల ప్రతినిధులూ ప్రసంగించారు. అధికారాన్ని స్వీకరించేటందుకు సిద్ధంగా ఉన్న విషప పార్టీ లేదని ఎవరో అంటే, "అటువంటి

పార్టీ ఉంది!" అని లెనిన్ కంఠం ఖంగున జవాబిచ్చింది. పదవులలో ఉన్నవారు మాత్రం అనుమద్దతులని స్పష్టమయింది. ఆర్టిక ఆవ్యాపటా, ధరలూ ఆదుపుల్లో లేవు. ప్రజలలో అసంతృప్తి చెలరేగుతున్నది. కార్యకులు బ్రాహ్మణులు ప్రచరణలు జరపానికి సిద్ధపడుతున్నారు.

జూన్ 18 న అయిదులక్కలమంది కార్యకులూ, సైనికులూ పెత్రోగ్రాడ్ వీధులలో ప్రచర్యనలు జరిపి. "యుద్ధం నశించాలి! శాంతి వర్ధిల్లాలి! ఆన్ని అధికారాలూ సొవియట్లకే!" అని నినాదాలిచ్చారు. జూలై 3 న మరొక ప్రచర్యన జరిగింది.

ప్రభుత్వం లెనిన్‌పై జర్మను గూధచారి
అన్న నేరం మోపి, అయిన కోసం వేట
సాగించింది. లెనిన్ ఇశ్వరు మారుతూ, గడ్డం
తీసేసి, విగ్ను పెట్టుకుని, రైతు వేషం
వేసుకుని అజ్ఞాతవాసం చేస్తూ తిరిగారు.

ఆక్షోబరు 1న లెనిన్, తిరుగుబాటు
లేకుండా అధికారం హస్తగతం కాదనీ,
తిరుగుబాటు జరగాలనీ నిర్ణయించాడు.
తిరుగుబాటు సన్నాహలు ఫాక్టరీలోనూ,
సైనిక దళాలలోనూ జరిగాయి. స్కూల్లు
భవనం విప్పవ కేంద్రం. ఆక్షోబరు 24
రాత్రి ఆ భవనం చాలా సందడిగా పున్నది.
భవనం ముందు ఆయుధసాముగ్రి చేరింది.
ఆ రాత్రి గడిచి తెల్లవారేసరికి నీవానది పైన
గల వంతెనలనీ, బెలిథాన్ కేంద్రమూ, రైల్యులైపైన్నూ, విద్యుత్తేగ్గింద్రమూ, బాంకూ
విప్పవకారుల అధినమయాయి. ఏంటర
పాలెన్ పైన దాడి జరిగింది. మంత్రులు
అరెస్టయారు.

విప్పవం జరుగుతూండగానే అధిల రష్యా
సామెట్ల రెండవ మహాసభ జరిగింది.
సామెట్ పరిపాలనలో జరిగిన మొదటి
దిక్రి "కాంపి" దిక్రి.

లెనిన్ విప్పవ స్టోంకాలకు సామెట్
రష్యా ప్రత్యక్ష నిదర్శనమయింది. కాని
అది చాలా అగ్నిపరిక్షలను ఎదుర్కొన్నది.
కొత్తగా పుట్టిన సామెట్ రష్యాను పీక
పిసకటానికి అనేక పాక్షాత్య దేశాలు ఏక
మైనాయి. తరవాత అంతర్వ్యద్దం సాగింది.
కాని ప్రపంచంలో మొట్టమొదటి సౌషాలిను
దేశానికి లెనిన్ వేసిన పునాది చాలా దృఢ
మైనది. సామెట్ రష్యా అన్ని గండాలూ
గడిచి బయటపడి, పెరిగి, నేడు అగ్ర
రాజ్యాలు రెంటిలో ఒకటిగా ఉన్నది.

1918 లో విప్పవ వ్యతిరేకుల మూలంగా
లెనిన్ గాయపడి, తన అరోగ్యాన్ని కోల్పు
యాడు. 1924 జనవరి 21న సెరిబ్రల
పామెరేజ్ వల్ల అయిన మరణించాడు.

104. పిరానీజ్ మంచుగుహలు

ప్రాస్కు, స్ట్రోయినుకూ మధ్య ఉన్న పిరానీజ్ పర్వతాలలో నముద్ర మట్టానికి 9,000 అడుగుల ఎత్తున అద్భుతమైన మంచు గుహలున్నాయి. ప్రపంచంలో ఇంత ఎత్తున ఉన్న మంచుగుహలు మరిపేలేసు. ఏటలో “గదులూ”, వాటిమధ్య నడవలూ ఉంటాయి. ఉన్నమానమూ తిప్రమ్మిన తాయిలుగాలి వాటి కుండా వీస్తూ ఉంటుంది. తదిబట్టలు ఆ గాలికి కీఱింలో పేరుకుపోతాయి. ఎంత వెనవిలోనూ ఈ గుహలలోని మంచు కరగదు. పూర్వంలాగా ఉన్న ఈ గుహలను చివరంకా తిరగటం దాదాపు అనంభవం. బొమ్మలో చూపినవారు నెర్వ్స్ కాస్ట్రేట్ అనే అయినా, అయిన కుమారై మాడ. ఏయి ఇక్కడ అన్యేషణలు చెప్పి కొత్త గుహలను కనిపెట్టారు.

Chandamama, July '70

Photo by Pranjal K. Patel

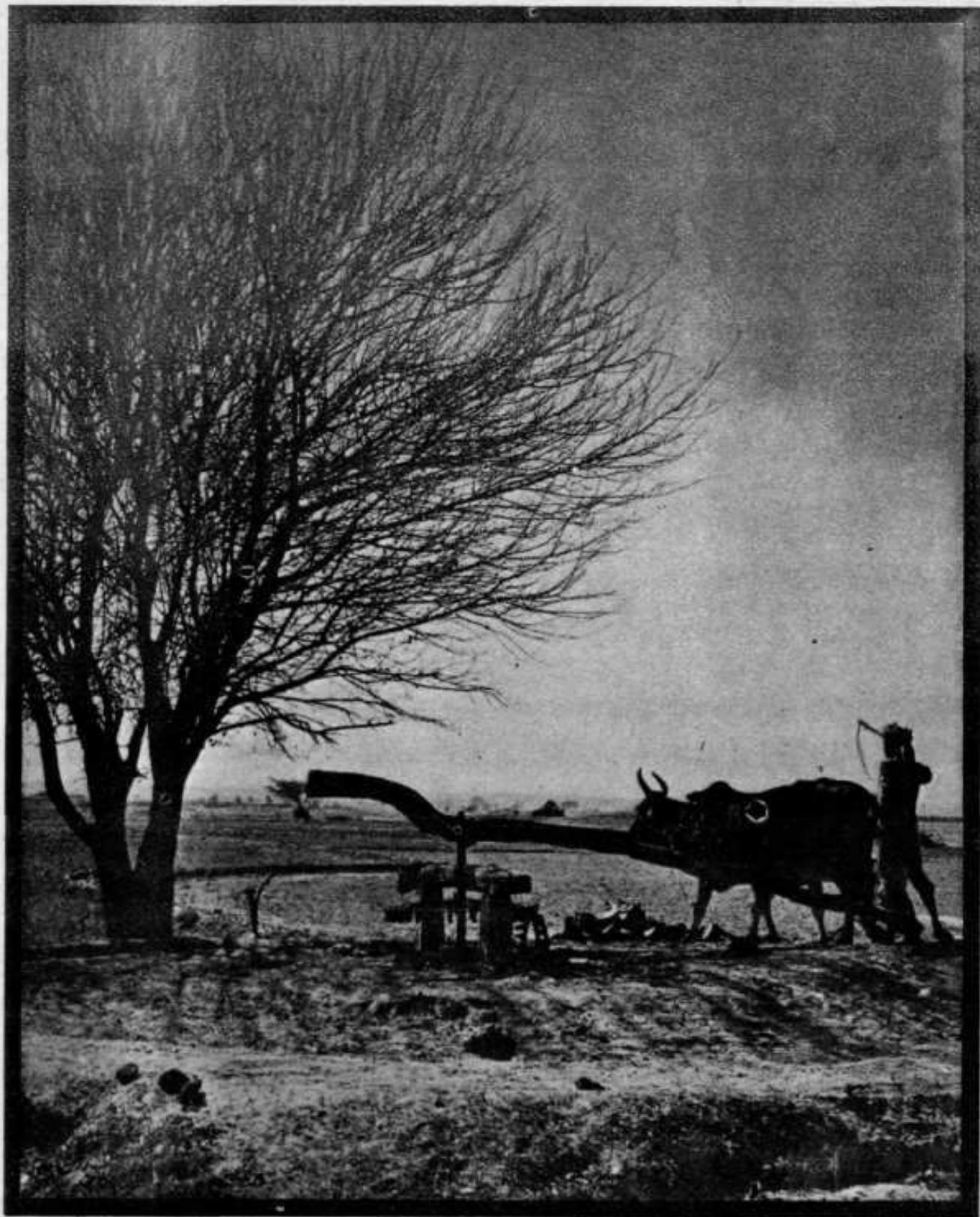
బహుమతి
పాందిన వ్యాఖ్య

తెట్టుడు రసం నిండే దెప్పుడు?

పంచినవారు:
ఎన్. రాజేశ్వరి, నెల్లూరు

Chandamama, July '70

Photo by Ranbir S. Bakshi

బహుమతి
పాండిన వ్యాఖ్య

కట్టిన గానుగ విష్ణు దెవ్వదు ?

పంచినవారు :
ఎస్. రాజేశ్వరి, నెల్లూరు

శ్రీ వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 20 లు

ఈ శ్రీల వ్యాఖ్యలు 1970 సెప్టెంబర్ నెల సంచికలో ప్రకటించబడును

★ స్త్రీలకు నరి ఇన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, ఏన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి.
(రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం పుండాలి.)

★ జలై నెల అభిరు తెదిలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశిలింపబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలో అత్యుత్తమంగా శున్న సెష్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 20/- లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోష్టుకార్డు పైన ప్రాసి, ఈ అద్దనుకు పంపాలి.—చందమామ శ్రీ వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు—26.

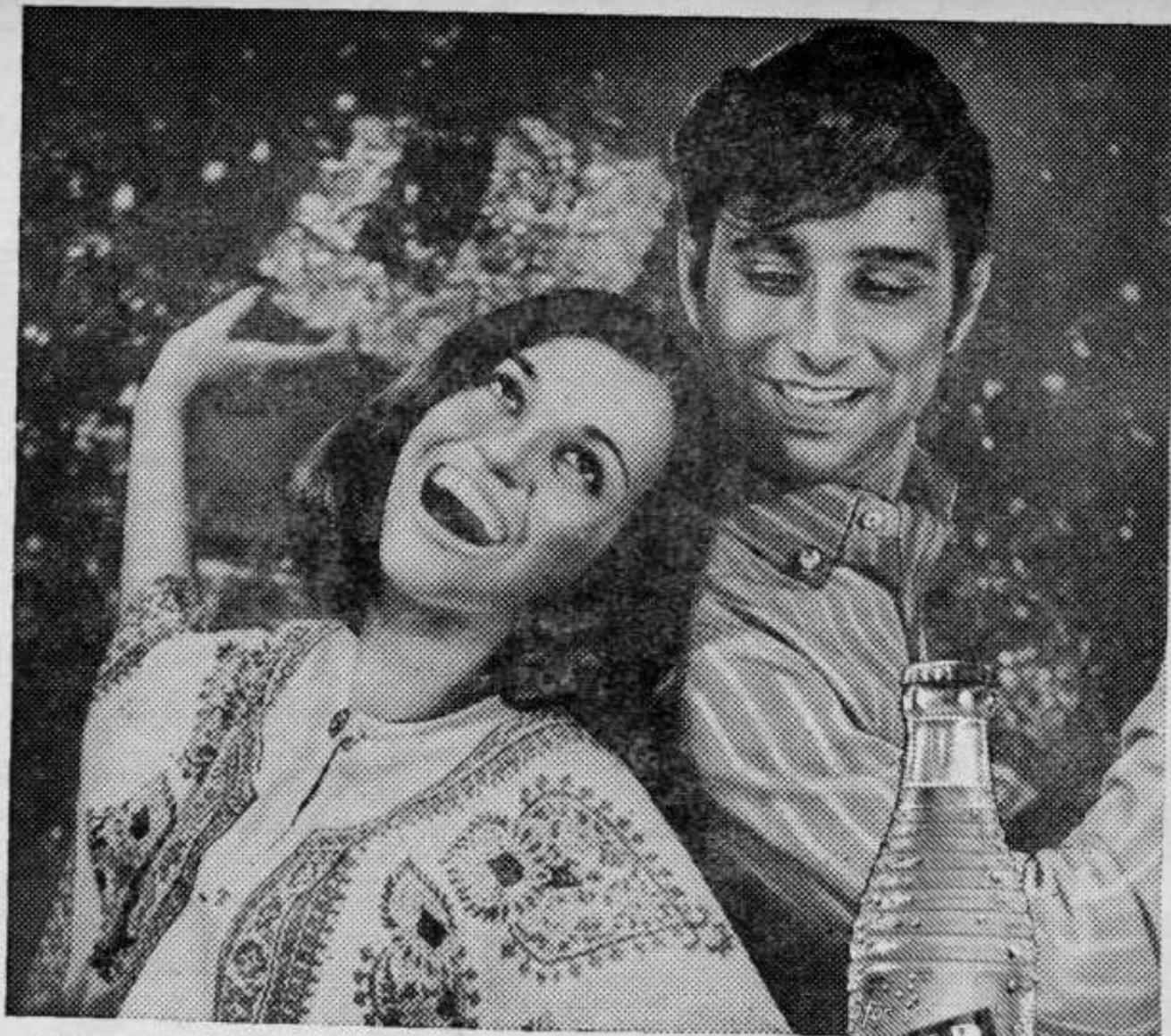
జులై నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి శ్రీ : తెచ్చెదు రసం నిండే దెప్పుడు ?

రెండవ శ్రీ : కట్టిన గానుగ విప్పే దెప్పుడు ?

పంచవారు : శింగరాజు రాజేశ్వరి,
రాంపుర, నెల్లూరు - 2

బహుమతి మొత్తం రు. 20/- ఈ నెలాఖరులోగా పంచణుతుంది.

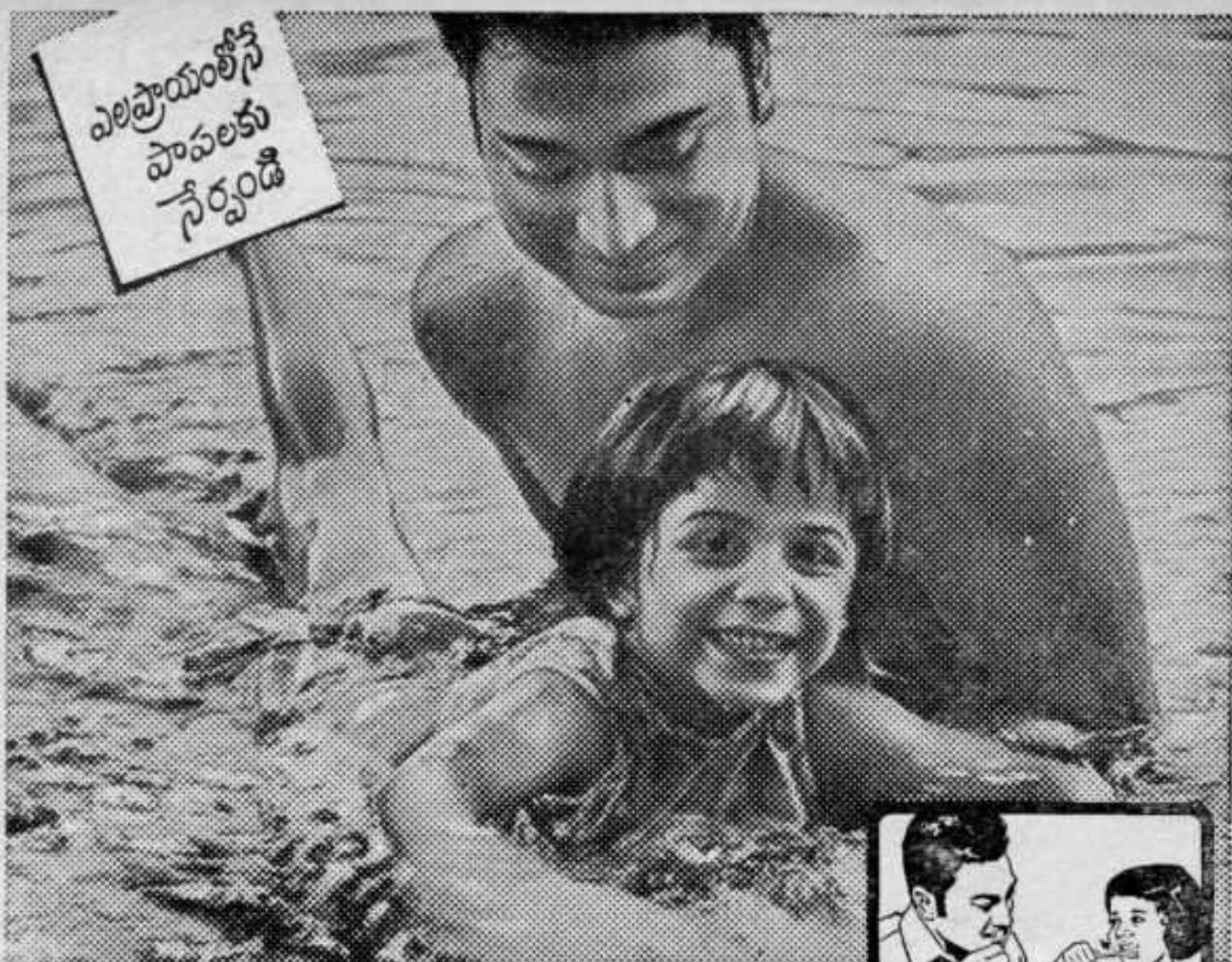

మజూ మజూగా ఉన్నదండ్రి... గోల్డ్ స్పెష్ట్ ల్రాగండ్రి!

గోల్డ్ స్పెష్ట్ ల్రాగండ్రి సు రోచు వ్యక్తిగతి
ప్రాప్తి అవ్యాహంతిత కొచ్చే శాఖలలి,
ప్రాచీనమంగించే ఉంటా, కొంచెన్ట్ ఉంటా,
గోల్డ్ స్పెష్ట్, పూషిణి కూ చుండ్రు ఉంటా
చంపించు క్రాస్ట్ ల్యాబుల్ చెంపండి, పూల ఉండగా
ఉండుండి. గోల్డ్ స్పెష్ట్ ల్రాగండ్రి.
పూల దుచి కేనం గోల్డ్ స్పెష్ట్

mcm/pb/11b tel

**నియమానుసారం ఫోర్మాన్
టూత్‌వేస్ట్‌తో పుళ్లు తోముకొన్నట్టెన
ఇగుళ్ల బాధలను, దంతక్షయాన్ని అరికట్టుతుంది.**

ఫోర్మాన్ పక్కను, ఇగుళ్ల కూడా పంచిస్తుంది. ఇది దంతక్షయాన్చే
సృష్టించబడినది. ఇందులో ఇగుళ్ల రక్షణక్రమమైన యాస్ట్రింటెంట్ కన్నావి.
నియమానుసారం రాలి, ప్రైమిల ఫోర్మాన్‌కి వఱ కోముకానుచూచం ఇగుళ్ల
శారయా దంతక్షయమూ దగ్గరకు చాపు. మీ దివ్యకు తో ముల్గు విషయం అంపాడు
చేయఖానికి వెంటనే ప్రారంభించండి. క్రొత్త వీధయాలని నేర్చుకోవాలనే ఉచ్చుకత
ఉప్పునే నేర్చారి. కనుక వెంటనే ప్రారంభించండి.

ఫోర్మాన్ దంతనంరక్షణ గుణించి ఎంత చిన్న చయనులో నేర్చితే అంత ఉత్తమం.

దిచిలెయ్ లిమిటెడ్ "దంతముయ, ఇగుళ్లను గుణించి కీముకోవచునడ క్రెడిట్" అను చిచరణాత్మక మైన్ మ్యాన్జిమెంట్ రంగుల ప్రాతిష్ఠానికి. ఇది మహాభారత ప్రాచీన అధ్యయనాల మార్కెట్, మాప్లు మార్కెట్, 10031,
కొంగారు-1 (BR) నా వద్ద కార్టును.

పేట _____ కామిట్ _____
ఎంపాడు _____
రాయిపాటు అంచుల్లో 15 మిమి కమ్మాలా కిల్ ఉన్న వంపండి. మీకు కాచుచిన బాధను మారియా
చాచి క్రింద గెంగించి, గెంగించి, పొంకి, పొరకి, గెంగించి, అంగ్లా, కమ్మా, కమ్మా, కమ్మా, పొంకి, కెరకుమ్మా ఉన్నాయా.

ఫోర్మాన్

దంతవైద్యునిచే
సృష్టించబడిన
టూత్‌వేస్ట్

'C. 1'

చూడండి, మీకే తెలుస్తుంది...
సర్వోత్తమ తెలుపుకోనం టీనోపాల్!

పరిశుభులను చూరండి, ఏటిలను అందు సారి కారీంచుపుడు కొంపెము లోపాల్ వేయండి. అస్యాము చూసండి, ఏటిల ఎంక రెంగా, కష మిరుమిలుగారిపేర ఉన్నాయో! లోపాల్ ఎంక రెంగా వేసుంది! మీ బోక్కుడి, నీరు, దుష్పిడు, జూబు మొక్క కున్ని షెడ్జుల్ ఉంటాయి!

ధనికమే ఇల్లు? ఇల్లుకు ఒక పేసా కూడ కాదు! లోపాల్ ను కొనండి, రెగ్యులర్ ప్యాక్, మిరుమిలు ప్యాక్ మరియు డాప్టీ వరపాయ్ ఫాల్టము—మూడు ప్యాక్సింగుంలో ఉంటాంది.

® లోపాల్ క.అర్. రై ఎంపికలు
ప్రైస్ కెంటాం రెగ్యూలర్ ప్యాక్ కూడు.

అంధ్ర సైంసిస్ట్, వి.ఎ ఎస్ 11050, హెచ్.ఎస్. 20 ఎ.ఎస్.

Shipli HPMA 12A/70 Tel

పొదుపుకీ. అందానికి
ఎల్లప్పుడూ వాడవలసినవి

AMARJOTHI FABRICS BEDSPREADS - FURNISHINGS - FANCY TOWELS

తయారు చేయువారు:
అమరజోతీ ఫాబ్రిక్స్.
చాస్ట్ బ్యాంక్ నం. 22, కరూర్ (ద.భా.)
బ్రాంచ్లు: బెంబాయి-థిల్లీ

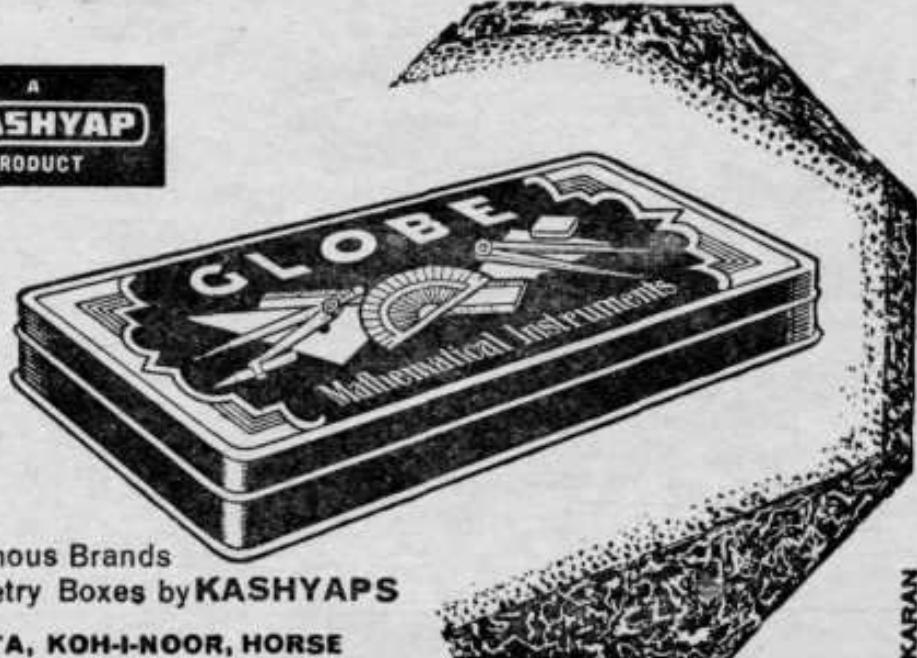
మద్రాసు ఏచెంట్లు :
అమరజోతీ ప్రైటర్స్.
99, గాడెన్ స్ట్రీట్, మదరా-ము 1
ఫోన్: 28438

Ensure Your Success

With

GLOBE

A
KASHYAP
PRODUCT

ACCURACY

DELTA, KOH-I-NOOR, HORSE

Other Famous Brands
of Geometry Boxes by **KASHYAPS**

Mfg.

G. S. KASHYAP & SONS

Pataudi House,
Darya Ganj, Delhi-6

KARAN

AWARDS!

WON PLENTY

YET WE DON'T SAY
WE ARE THE BEST

ONLY
WE DO OUR BEST

भास्त सरकार
सदूँ और प्रसारण मंत्रालय

द्व्यादश और सज्जाबट पर राष्ट्रपुरस्त

राष्ट्रपति प्रमाणपत्र

भास्त सरकार

सदूँ और प्रसारण मंत्रालय

द्व्यादश और सज्जाबट पर राष्ट्रपुरस्त

राष्ट्रपति प्रमाणपत्र

PRASAD PROCESS PRIVATE LTD.

CHANDANAHalli BUILDINGS MADRAS - 28

CHANDAMAMA (Telugu)

JULY 1970

Regd. No. M. 4854

మహారతం